

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
31 Δεκεμβρίου 2007

Βάσει των Διεθνών Προτύπων
Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης

Οι συνημμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της Αγροτικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε. στις 4 Μαρτίου 2008 και έχουν αναρτηθεί στο διαδίκτυο στη διεύθυνση **www.atebank.gr**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΕΛΙΔΑ

Έκθεση Διαχείρισης Διοικητικού Συμβουλίου	-
Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητων Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών	-
Ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων	1
Ενοποιημένος ισολογισμός	2
Ενοποιημένη κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων	3
Ενοποιημένη κατάσταση ταμειακών ροών	4
Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων	5-61

**ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΤΗΣ ATEbank ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ 2007**

Στη διάρκεια του 2007, οι τράπεζες στην Ελλάδα λειτούργησαν σε ένα ευνοϊκό, αλλά ελαφρώς επιδεινούμενο οικονομικό περιβάλλον λόγω, της επιβράδυνσης του ρυθμού ανάπτυξης της παγκόσμιας οικονομίας, η οποία προς το τέλος του χρόνου άρχισε να επηρεάζει και την ελληνική, της οποίας ο ρυθμός ανάπτυξης κατά το τέταρτο τρίμηνο υποχώρησε σχετικά στο 3,6% με αποτέλεσμα η μέση πραγματική αύξηση του ΑΕΠ για το 2007 να διαμορφωθεί στο 4% από 4,2% το 2006. Επίσης, η χρηματοπιστωτική κρίση στην αμερικανική αγορά των ενυπόθηκων στεγαστικών δανείων υψηλού κινδύνου από τον Αύγουστο του 2007, είχε ως αποτέλεσμα, την άνοδο των επιτοκίων στις διεθνείς χρηματαγορές, την άνοδο του κόστους του χρήματος και τη διαγραφή μέρους του ενεργητικού ορισμένων μεγάλων αμερικανικών και ευρωπαϊκών χρηματοπιστωτικών Ομίλων με αρνητικές επιπτώσεις στα κέρδη και στις τιμές των μετοχών τους.

Παρά τη σχετική επιδείνωση του διεθνούς οικονομικού περιβάλλοντος οι ελληνικές Τράπεζες, γενικά, αύξησαν την κερδοφορία τους το 2007, λόγω της συνεχιζόμενης, για άλλη μια χρονιά, δυναμικής ανάπτυξης της εγχώριας αγοράς χρηματοοικονομικών προϊόντων και υπηρεσιών και κυρίως δανείων, της επέκτασής τους στις αγορές των χωρών της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και της Ανατολικής Μεσογείου, της πραγματοποίησης έκτακτων κερδών, της ικανοποιητικής τους ρευστότητας και τέλος λόγω της μη έκθεσης τους σε χρηματοοικονομικά προϊόντα σχετιζόμενα με την αγορά ενυπόθηκων δανείων υψηλού κινδύνου. Πρέπει να σημειωθεί όμως ότι, οι ελληνικές Τράπεζες λειτούργησαν, ιδίως από το δεύτερο εξάμηνο του 2007, σε ένα περιβάλλον αυξανόμενων επιτοκίων, ιδίως των επιτοκίων καταθέσεων, το οποίο είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση του κόστους άντλησης κεφαλαίων και συνέβαλε στη συμπίεση των επιτοκιακών περιθωρίων.

Στο πλαίσιο αυτό, κατά τη διάρκεια του 2007, η ATEbank συνέχισε τις προσπάθειες της για την ενίσχυση της παρουσίας της στην εγχώρια αγορά με την προσφορά νέων προϊόντων και υπηρεσιών και με την επιτάχυνση της υλοποίησης του προγράμματος επέκτασης του δικτύων των καταστημάτων της στο Λεκανοπέδιο Αττικής και της Θεσσαλονίκης, στο πλαίσιο του οποίου το 2007 λειτούργησαν 7 νέα υποκαταστήματα, για τη βελτίωση της αποδοτικότητας και της κερδοφορίας των εταιριών του Ομίλου, για τη βελτίωση της υλικοτεχνικής υποδομής της Τράπεζας με την ολοκλήρωση των εργασιών κατασκευής του νέου Μηχανογραφικού Κέντρου, για το άνοιγμα της στα Βαλκάνια, με την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της ATEBANK Romania και τη συμμετοχή της στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της AIKBANKA Σερβίας και τέλος για την απεμπλοκή της από εταιρίες εκτός του χρηματοπιστωτικού τομέα, με την έναρξη της διαδικασίας πώλησης των εταιρειών ΡΟΔΟΠΗ Α.Ε και ETANAL Α.Ε., η πώληση της οποίας ολοκληρώθηκε στις 4 Φεβρουαρίου 2008.

Αποτέλεσμα των προσπαθειών αυτών, ήταν η διατήρηση της ενισχυμένης κερδοφορίας και η βελτίωση των βασικών χρηματοοικονομικών δεικτών.

Αναλυτικότερα :

ΟΜΙΛΟΣ ATEbank

Τα κέρδη του Ομίλου της ATEbank, μετά την αφαίρεση των φόρων και των δικαιωμάτων μειοψηφίας διαμορφώθηκαν, στις 31/12/2007, στα 241,4 εκ. €, σημειώνοντας αύξηση κατά 28,1% έναντι του 2006. Αυτή οφείλεται κυρίως στην αύξηση των λειτουργικών εσόδων κατά 8,1%, της αναλογίας των αποτελεσμάτων συγγενών εταιριών κατά 123,8% και της μείωσης του φόρου κατά 26,0%, παρά την αύξηση των λειτουργικών εξόδων κατά 6,5% και της απομείωσης απαιτήσεων κατά 27,6%.

Η αύξηση των λειτουργικών εσόδων κατά 71,7 εκ €, τα οποία ανήλθαν στα 950,7 εκ € οφείλεται στη σημαντική αύξηση των εσόδων από πράξεις επενδυτικού χαρτοφυλακίου (36,7 εκ €) και από χρηματοοικονομικές πράξεις (29,3 εκ €), στην αύξηση των καθαρών εσόδων από προμήθειες (4,0 εκ €) ενώ η αύξηση των καθαρών εσόδων από τόκους (14,1 εκ €) περιορίστηκε σχετικά, λόγω της μεγάλης αύξησης των εξόδων για τόκους (131,1 εκ €), κυρίως εξαιτίας της ανόδου των επιτοκίων των καταθέσεων, ως απόρροια της πολιτικής επιτοκίων με στόχο τη διατήρηση της ανταγωνιστικής θέσης της Τράπεζας στην αγορά και στη στήριξη της ρευστότητας της.

Το Ενεργητικό του Ομίλου αυξήθηκε κατά 13,3%, ανερχόμενο στα 24.273,3 εκ €, ενώ το υπόλοιπο των δανείων και των προκαταβολών σε πελάτες, μετά τη διενέργεια διαγραφών ύψους 461,4 εκατ. € και πριν την αφαίρεση των προβλέψεων, ανήλθε στα 17.764,0 εκ. € αυξανόμενο κατά 19,1%. Η άνοδος αυτή οφείλεται στην αύξηση των δανείων προς το Δημόσιο κατά 1.207,2 εκ. € ή 30,4%, των στεγαστικών δανείων κατά 1.049,1 εκ. € ή 26,0%, των επιχειρηματικών δανείων κατά 392,0 εκ. € ή 15,3% (27,9% πριν τις διαγραφές), των προσωπικών- καταναλωτικών δανείων κατά 240,4 εκ. € ή 45,9%, των πιστωτικών καρτών κατά 35,8 εκ. € ή 13,1% (22,3% πριν τις διαγραφές και των δανείων) και των δανείων στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις κατά 30,6 εκ. € ή 3,5%. Αντίθετα μείωση σημείωσαν τα δάνεια στον αγροτικό τομέα κατά 125,4 εκ. € ή 5,4%, λόγω των αυξημένων εισπράξεων στο τέλος του έτους.

Οι καταθέσεις του Ομίλου ανήλθαν στα 20.630,0 εκ € αυξημένες κατά 14,0% κυρίως λόγω της αύξησης των καταθέσεων προθεσμίας (περιλαμβάνονται τα *repors*) κατά 1.617,9 εκ. € ή 34,4%, των καταθέσεων όψεως κατά 714,9 εκ. € ή 43,2%, των καταθέσεων ταμιευτηρίου κατά 171,3 εκ. € ή 1,5% και των τρεχούμενων λογαριασμών κατά 36,5 εκ. € ή 22,1%.

Η καθαρή θέση του Ομίλου ανήλθε στα 1.521,1 εκ € παρουσιάζοντας αύξηση κατά 125,3 εκ. € ή 9%, κυρίως λόγω των κερδών χρήσης μετά από φόρους και πριν την αφαίρεση των δικαιωμάτων μειοψηφίας, ύψους 245,9 εκ €.

Οι θετικές επιδόσεις του Ομίλου της ATEbank κατά το 2007 αποτυπώνονται και στη βελτίωση των βασικών χρηματοοικονομικών δεικτών. Έτσι:

- η απόδοση των συνολικών κεφαλαίων (ROA) ανήλθε στο 1,09% έναντι 0,93% το 2006,
- η απόδοση των ιδίων κεφαλαίων (ROE), πριν την αφαίρεση των δικαιωμάτων μειοψηφίας, ανήλθε σε 16,94% (μετά την αφαίρεση των δικαιωμάτων μειοψηφίας 17,36%), έναντι 15,20% το 2006 (μετά την αφαίρεση των δικαιωμάτων μειοψηφίας 15,45%),
- το ποσοστό των μη εξυπηρετούμενων δανείων στο ύψος του χαρτοφυλακίου δάνειων μειώθηκε σημαντικά στο 7,08% έναντι 10,76% το 2006,
- η σχέση των λειτουργικών εξόδων προς τα λειτουργικά έσοδα βελτιώθηκε σε 59,75% έναντι 60,65% ενώ τέλος
- το καθαρό περιθώριο επιτοκίου (N.I.M) μειώθηκε στο 3,24% έναντι 3,37% το 2006 λόγω της αύξησης των δαπανών για τόκους.

Ο Όμιλος της ATEbank, στο πλαίσιο της κοινωνικής του ευθύνης, συνέβαλε στην άμεση στήριξη των πληγέντων από τις πυρκαγιές του 2007, με την ουσιαστική οικονομική συνεισφορά του με το ποσό των 2.500.000 €, στο Ειδικό Ταμείο Αντιμετώπισης Έκτακτων Αναγκών, με την εξυπηρέτηση των κατοίκων των περιοχών αυτών από το δίκτυο καταστημάτων της Τράπεζας, όχι μόνο τις εργάσιμες μέρες αλλά και τα Σάββατα, για την άμεση καταβολή της κρατικής ενίσχυσης στους πυρόπληκτους, αλλά και με την προώθηση και διανομή ζωοτροφών στους κτηνοτρόφους των περιοχών αυτών.

Στη διαμόρφωση των θετικών επιδόσεων του Ομίλου ουσιαστικά συνέβαλε η ανάπτυξη των δραστηριοτήτων και η αύξηση της κερδοφορίας της Τράπεζας, η οποία ενισχύθηκε με την προώθηση νέων προϊόντων λιανικής τραπεζικής, τη βελτίωση της ποιότητας του χαρτοφυλακίου δανείων, την αποδοτικότερη διαχείριση των διαθεσίμων και τη συγκράτηση του λειτουργικού της κόστους.

ATEbank

Τα κέρδη μετά από φόρους της Τράπεζας, στις 31/12/2007, διαμορφώθηκαν στα 211,1 εκ € αυξημένα κατά 49,7 εκ € ή 30,8% έναντι του 2006. Η αύξηση αυτή οφείλεται στην αύξηση των λειτουργικών εσόδων κατά 63,2 εκ € και στη μείωση των φορών κατά 23,1 εκ € ή 28,7%, παρά την αύξηση των προβλέψεων κατά 18,8 εκ € ή 31,4% και των λειτουργικών εξόδων κατά 17,9 ή 3,9%. Η αύξηση των λειτουργικών εσόδων οφείλεται κυρίως στην αύξηση των κερδών επενδυτικού χαρτοφυλακίου κατά 38,2 εκ. € ή 86,2%, των κερδών από χρηματοοικονομικές πράξεις κατά 29,3 εκ. € ή 205,2% και των καθαρών εσόδων από προμήθειες κατά 1,9 εκ € η 2,9%. Από την άλλη πλευρά τα καθαρά έσοδα από τόκους μειώθηκαν κατά 4,6 εκ. € ή 0,8%, λόγω της μεγάλης αύξησης των εξόδων για τόκους ως απόρροια της πολιτικής επιτοκίων με στόχο τη διατήρηση της ανταγωνιστικής θέσης της Τράπεζας στην αγορά και στη στήριξη της ρευστότητας της.

Οι βασικοί επιχειρησιακοί στόχοι του Ομίλου της ATEbank για το 2008 συνοψίζονται στα εξής :

1. Στην περαιτέρω θωράκιση της κεφαλαιακής επάρκειας της Τράπεζας με την αναδιάρθρωση στοιχείων του ενεργητικού της και την έκδοση Ομολογιακών δανείων σύμφωνα με την Π.Δ.Τ.Ε. 2587/2007.
2. Στην περαιτέρω βελτίωση του μεριδίου της Τράπεζας στην αγορά στεγαστικών δανείων και στη σημαντική αύξηση του μεριδίου της στην αγορά της καταναλωτικής πίστης, των πιστωτικών καρτών και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων καθώς και στην προσέλκυση νέων μεγάλων πελατών.
3. Στη διατήρηση τουλάχιστον του μεριδίου της στην αγορά των καταθέσεων και στη μεγέθυνση του ποσοστού των χαμηλότοκων στο σύνολο.
4. Στην περαιτέρω εξυγίανση του χαρτοφυλακίου δανείων και στην περαιτέρω μείωση του δείκτη των μη εξυπηρετούμενων δανείων και κάλυψης τους από προβλέψεις στο επίπεδο της αγοράς.
5. Στην αποδέσμευση της Τράπεζας από μη αποδοτικές επενδύσεις σε θυγατρικές και συνδεδεμένες εταιρίες.
6. Στη διεύρυνση της εξωσυνοριακής δραστηριοποίησης της Τράπεζας μέσω πρόσθετων επενδύσεων στις χώρες της ΝΑ Ευρώπης.

Ως αποτέλεσμα της κερδοφορίας της ATEbank και στο πλαίσιο της ακολουθούμενης μερισματικής πολιτικής, το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας αποφάσισε και θα προτείνει στη Γενική Συνέλευση των μετόχων της ATEbank τη διανομή μερίσματος ποσού 0,10 € ανά μετοχή για τη χρήση 2007, στο οποίο συμπεριλαμβάνεται το προμέρισμα ύψους 0,05 € ανά μετοχή που καταβλήθηκε εντός του Δεκεμβρίου 2007 σύμφωνα με την από 21/11/2007 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, έναντι 0,09 € για τη χρήση 2006.

Ο Πρόεδρος του ΔΣ.

Δ.Μηλιάκος

**ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ
ΤΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.
ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 11^Α Ν. 3371/2005**

Η παρούσα επεξηγηματική έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας περιέχει αναλυτικές πληροφορίες αναφορικά με τα ζητήματα της παραγράφου 1 του άρθρου 11^Α του Ν. 3371/2005, όπως ισχύει σήμερα.

I. Διάρθρωση μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας

Το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας ανέρχεται συνολικά στο ποσό των εξακοσίων πενήντα ενός εκατομμυρίων εννιακοσίων δεκαεννέα χιλιάδων εννιακοσίων ενενήντα εννέα ευρώ και εξήντα οκτώ λεπτών (651.919.999,68) και κατανέμεται αντίστοιχα σε εννιακόσια πέντε εκατομμύρια τετρακόσιες σαράντα τέσσερις χιλιάδες τετρακόσιες σαράντα τέσσερις (905.444.444) κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας εβδομήντα δύο λεπτών (0,72) η καθεμία.

Τα δικαιώματα των μετόχων της Τράπεζας που πηγάζουν από τη μετοχή της είναι ανάλογα με το ποσοστό του κεφαλαίου, στο οποίο αντιστοιχεί η καταβεβλημένη αξία της μετοχής. Κάθε μετοχή παρέχει όλα τα δικαιώματα που προβλέπει ο νόμος και το καταστατικό της, και ειδικότερα:

- το δικαίωμα επί του μερίσματος από τα ετησία ή τα κατά την εκκαθάριση κέρδη της Τράπεζας. Ποσοστό 35% των καθαρών κερδών μετ' αφαίρεση μόνον του τακτικού αποθεματικού διανέμεται από τα κέρδη κάθε χρήσης στους μετόχους ως πρώτο μέρισμα, ενώ η χορήγηση πρόσθετου μερίσματος αποφασίζεται από τη Γενική Συνέλευση. Μέρισμα δικαιούται κάθε μέτοχος, ο οποίος αναφέρεται στο τηρούμενο από την Τράπεζα μητρώο μετόχων κατά την ημερομηνία προσδιορισμού δικαιούχων μερίσματος. Το μέρισμα κάθε μετοχής καταβάλλεται στο μέτοχο εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης που ενέκρινε τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις. Ο τρόπος και ο τόπος καταβολής ανακοινώνεται μέσω του Τύπου. Το δικαίωμα είσπραξης του μερίσματος παραγράφεται και το αντίστοιχο ποσό περιέρχεται στο Δημόσιο μετά την παρέλευση 5 ετών από το τέλος του έτους, κατά το οποίο ενέκρινε τη διανομή του η Γενική Συνέλευση.
- το δικαίωμα ανάληψης της εισφοράς κατά την εκκαθάριση ή, αντίστοιχα, της απόσβεσης κεφαλαίου που αντιστοιχεί στη μετοχή, εφόσον αυτό αποφασισθεί από τη Γενική Συνέλευση.
- το δικαίωμα προτίμησης σε κάθε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας με μετρητά και την ανάληψη νέων μετοχών.
- το δικαίωμα λήψης αντιγράφου των οικονομικών καταστάσεων, των εκθέσεων των ορκωτών ελεγκτών και της έκθεσης διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας.
- το δικαίωμα συμμετοχής στη Γενική Συνέλευση, το οποίο εξειδικεύεται στα εξής επιμέρους δικαιώματα: νομιμοποίησης, παρουσίας, συμμετοχής στις συζητήσεις, υποβολής προτάσεων σε θέματα της ημερήσιας διάταξης, καταχώρησης των απόψεων στα πρακτικά και ψήφου.

Η Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας διατηρεί όλα τα δικαιώματα της κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης (σύμφωνα με την παραγρ. 4 του άρθρου 36 του Καταστατικού της).

Η ευθύνη των μετόχων της Τράπεζας περιορίζεται στην ονομαστική αξία των μετοχών που κατέχουν.

II. Περιορισμοί στη μεταβίβαση των μετοχών της Τράπεζας

Η μεταβίβαση των μετοχών της Τράπεζας γίνεται όπως ορίζει ο Νόμος και δεν υφίστανται εκ του καταστατικού της περιορισμοί στη μεταβίβαση τους, δεδομένου μάλιστα ότι πρόκειται για άυλες μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

III. Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές κατά την έννοια του Π.Δ. 51/1992

Το Ελληνικό Δημόσιο κατέχει άμεσα και έμμεσα (μέσω ΔΕΚΑ) ως μέτοχος ποσοστό 77,31% του συνολικού αριθμού των μετοχών της Τράπεζας.

IV. Μετοχές παρέχουσες ειδικά δικαιώματα ελέγχου

Δεν υφίστανται μετοχές της Τράπεζας που παρέχουν στους κατόχους τους ειδικά δικαιώματα ελέγχου.

V. Περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου

Δεν προβλέπονται στο καταστατικό της Τράπεζας περιορισμοί του δικαιώματος ψήφου που απορρέουν από τις μετοχές της.

VI. Συμφωνίες μετόχων της Τράπεζας

Δεν είναι γνωστή στην Τράπεζα η ύπαρξη συμφωνιών μεταξύ των μετόχων της, οι οποίες συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση των μετοχών της ή στην άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου που απορρέουν από τις μετοχές της.

VII. Κανόνες διορισμού και αντικατάστασης μελών Δ.Σ. και τροποποίησης καταστατικού

Οι κανόνες που προβλέπει το καταστατικό της Τράπεζας για το διορισμό και την αντικατάσταση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της και την τροποποίηση των διατάξεων του καταστατικού δεν διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον Κ.Ν. 2190/1920, όπως ισχύει.

VIII. Αρμοδιότητα του Δ.Σ. για την έκδοση νέων ή για την αγορά ιδίων μετοχών.

Το ΔΣ σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 29 του Ν. 2190/1920 εξουσιοδοτείται από τη ΓΣ εφόσον η τελευταία συγκεντρώνει απαρτία των 2/3 του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, για την υλοποίηση απόφασης της σχετικά με την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 του Ν 2190/1920, όπως ισχύει μετά τις τροποποιήσεις του το ΔΣ της Τράπεζας μπορεί, μετά από έγκριση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της, να αποφασίζει για την αγορά ιδίων μετοχών μέσω του Χρηματιστηρίου Αθηνών μέχρι ποσοστού 10% του συνόλου των μετοχών της, και με τους ειδικότερους όρους και διαδικασίες του ανωτέρω άρθρου 16.

IX. Σημαντικές συμφωνίες που τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής ελέγχου κατόπιν δημόσιας πρότασης

Δεν υφίστανται συμφωνίες, οι οποίες τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Τράπεζας κατόπιν δημόσιας πρότασης.

X. Συμφωνίες με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή το προσωπικό της Τράπεζας

Δεν υπάρχουν συμφωνίες της Τράπεζας με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή με το προσωπικό της, οι οποίες να προβλέπουν την καταβολή αποζημίωσης ειδικά σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο η τερματισμού της θητείας ή της απασχόλησης τους εξαιτίας δημόσιας πρότασης.

Για το Δ.Σ. της Τράπεζας

Δημήτριος Μηλιάκος
Πρόεδρος Δ.Σ.

ΚΡΜΓ Ορκωτοί Ελεγκτές ΑΕ
Στρατηγού Τόμπρα 3
153 42 Αγία Παρασκευή
Ελλάς
ΑΡΜΑΕ29527/01ΑΤ/Β/93/162/96

BAKER TILLY HELLAS

Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές-
Σύμβουλοι Επιχειρήσεων Α.Ε.
Μεσογείων 396, 153 41 Αγ.Παρασκευή
Α.Μ./ΣΟΕΑ: 148

Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητων Ορκωτών Ελεγκτών

Προς τους Μετόχους της
ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

Έκθεση επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις της ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.(η Τράπεζα) που αποτελούνται από τον ενοποιημένο ισολογισμό της 31 Δεκεμβρίου 2007, την ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων, ενοποιημένη κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ενοποιημένη κατάσταση ταμειακών ροών για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και από περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών και λοιπών επεξηγηματικών σημειώσεων.

Ευθύνη Διοίκησης για τις Οικονομικές Καταστάσεις

Η Διοίκηση της Τράπεζας έχει την ευθύνη για τη σύνταξη και την εύλογη παρουσίαση αυτών των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η ευθύνη αυτή περιλαμβάνει το σχεδιασμό, εφαρμογή και διατήρηση συστήματος εσωτερικού ελέγχου σχετικά με τη σύνταξη και εύλογη παρουσίαση οικονομικών καταστάσεων, οι οποίες είναι απαλλαγμένες από ουσιώδεις ανακρίβειες, που οφείλονται σε απάτη ή λάθος επιλέγοντας και εφαρμόζοντας κατάλληλες λογιστικές πολιτικές και πραγματοποιώντας λογιστικές εκτιμήσεις οι οποίες είναι εύλογες για την περίπτωση.

Ευθύνη Ελεγκτή

Δική μας ευθύνη είναι η έκφραση γνώμης επί αυτών των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων, με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Ελληνικά Ελεγκτικά Πρότυπα που είναι εναρμονισμένα με τα Διεθνή Πρότυπα της Ελεγκτικής. Τα Πρότυπα αυτά απαιτούν τη συμμόρφωσή μας με κανόνες ηθικής δεοντολογίας και το σχεδιασμό και διενέργεια του ελέγχου μας κατά τρόπο που να διασφαλίζει εύλογη βεβαιότητα ότι οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδεις ανακρίβειες.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για τη συγκέντρωση ελεγκτικών τεκμηρίων σχετικά με τα ποσά και τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Οι διαδικασίες επιλέγονται κατά την κρίση του ελεγκτή και περιλαμβάνουν την εκτίμηση του κινδύνου ουσιώδους ανακρίβειας των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, που οφείλονται σε απάτη ή λάθος. Για την εκτίμηση του κινδύνου αυτού, ο ελεγκτής λαμβάνει υπόψη του το σύστημα εσωτερικού ελέγχου, σχετικά με τη σύνταξη και την εύλογη παρουσίαση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, με σκοπό το σχεδιασμό κατάλληλων ελεγκτικών διαδικασιών για την περίπτωση και όχι για την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου της Τράπεζας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών πολιτικών που εφαρμόστηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις απεικονίζουν ακριβοδίκαια την ενοποιημένη οικονομική κατάσταση της Τράπεζας κατά την 31 Δεκεμβρίου 2007 και την ενοποιημένη χρηματοοικονομική της επίδοση και τις ενοποιημένες ταμειακές ροές της για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αναφορά επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών Θεμάτων

Το περιεχόμενο της Έκθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου είναι συνεπές με τις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις.

Αθήνα, 4 Μαρτίου 2008

KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε.

Baker Tilly Hellas A.E.

Νικόλαος Βουνισέας
Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής
ΑΜ ΣΟΕΛ 18701

Ιωάννης Καλογερόπουλος
Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής
ΑΜ ΣΟΕΛ 10741

Ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων
Για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2007
(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	Σημ.	1/1 - 31/12/2007	1/1 - 31/12/2006
Τόκοι και συναφή έσοδα		1.011.236	866.108
Τόκοι και συναφή έξοδα		(396.326)	(265.249)
Καθαρά έσοδα από τόκους	7	614.910	600.859
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες		107.520	99.134
Έξοδα από αμοιβές και προμήθειες		(23.024)	(18.595)
Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	8	84.496	80.539
Καθαρά έσοδα εμπορικού χαρτοφυλακίου	9	45.532	16.242
Καθαρά έσοδα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	10	83.604	46.947
Έσοδα από Μερίσματα	11	26.887	25.773
Άλλα λειτουργικά έσοδα	12	95.239	108.646
Λειτουργικά Έσοδα		950.668	879.006
Απομείωση περιουσιακών στοιχείων	13	(79.948)	(62.670)
Λειτουργικά έξοδα	14	(568.048)	(533.141)
Λειτουργικά Κέρδη		302.672	283.195
Αναλογία αποτελεσμάτων συγγενών εταιριών		13.990	6.255
Κέρδη προ φόρων		316.662	289.450
Φόρος χρήσης	15	(70.731)	(95.652)
Κέρδη μετά από φόρους		245.931	193.798
Κατανέμονται σε:			
Μετόχους της Τράπεζας		241.413	188.419
Δικαιώματα μειοψηφίας		4.518	5.379
Βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή (€ ανά μετοχή)	16	0,27	0,21

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις που παρατίθενται στις σελίδες από 1 έως 61 συντάχθηκαν σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (Δ.Π.Χ.Π.) όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 4 Μαρτίου 2008 και υπογράφονται για λογαριασμό αυτού από:

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

Ο ΥΠΟΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΗΛΙΑΚΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΔΡΟΥΓΚΑΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΟΚΑΣ

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις που αναφέρονται στις σελίδες από 5 έως 61 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Ενοποιημένος ισολογισμός
Στις 31 Δεκεμβρίου 2007
(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	Σημ.	31/12/2007	31/12/2006
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Ταμείο και Διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	17	1.206.251	947.172
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	18	715.100	1.316.540
Χρεόγραφα εμπορικής εκμετάλλευσης	19	539.609	579.135
Παράγωγα Χρηματοπιστωτικά μέσα	20	45.788	20.358
Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες	21	16.744.440	13.512.244
Χρεόγραφα διαθέσιμων προς πώληση επενδύσεων	22	1.492.316	1.538.704
Χρεόγραφα διακρατούμενα ως τη λήξη	23	1.216.632	1.279.610
Συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις	24	185.631	149.759
Επενδύσεις σε ακίνητα	25	174.765	186.175
Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία	26	514.611	492.393
Αύλα περιουσιακά στοιχεία	27	32.568	35.410
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	28	325.557	393.037
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	29	1.080.075	963.702
Σύνολο ενεργητικού		24.273.343	21.414.239
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	30	850.545	151.028
Καταθέσεις πελατών	31	20.630.039	18.089.296
Παράγωγα Χρηματοπιστωτικά μέσα	20	12.867	49.592
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών	32	54.869	334.579
Άλλες υποχρεώσεις	33	402.117	412.056
Δάνεια μειωμένης εξασφάλισης	34	195.141	394.973
Ασφαλιστικές Προβλέψεις	35	606.707	586.910
Σύνολο υποχρεώσεων		22.752.285	20.018.434
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Μετοχικό Κεφάλαιο	36	651.920	651.920
Ίδιες Μετοχές		(8.319)	(8.320)
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο		94.231	94.714
Αποθεματικά	37	283.551	384.613
Σωρευμένα κέρδη		439.112	209.538
Καθαρή Θέση Μετόχων		1.460.495	1.332.465
Δικαιώματα Μειοψηφίας		60.563	63.340
Σύνολο Καθαρής Θέσης		1.521.058	1.395.805
Σύνολο Καθαρής Θέσης & Υποχρεώσεων		24.273.343	21.414.239

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις που αναφέρονται στις σελίδες από 5 έως 61 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Ενοποιημένη κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων

Για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2007
(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	Μετοχικό κεφάλαιο	Ίδιες Μετοχές	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το όρτιο	Αποθεματικά	Σωρευμένα κέρδη / (ζημιές)	Δικαιώματα μειοψηφίας	Σύνολο ιδίων Κεφαλαίων
Υπόλοιπα 1 Ιανουαρίου 2006	1.729.399	(33.291)	95.275	381.386	(1.000.868)	51.506	1.223.407
Κέρδη περιόδου 1/1 - 31/12/2006	0	0	0	0	188.419	5.379	193.798
Κέρδη / (Ζημιές) από την αποτίμηση των διαθεσίμων προς πώληση χρεογράφων	0	0	0	90.142	0	(2.218)	87.924
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση-μεταφορά στα αποτελέσματα	0	0	0	(26.063)	0	0	(26.063)
Αναβαλλόμενος φόρος που αναλογεί σε εγγραφές που καταχωρούνται απ' ευθείας στα Ίδια Κεφάλαια	0	0	(561)	0	0	0	(561)
Μερίσματα πληρωθέντα	0	0	0	0	(63.381)	(466)	(63.847)
Μεταφορές στα αποθεματικά	0	0	0	(61.757)	61.757	0	0
Εξαγορές και μεταβολές ποσοστών σε θυγατρικές	0	0	0	(1.474)	312	9.139	7.977
Συναλλαγματικές διαφορές	0	0	0	2.379	0	0	2.379
Αγορές / πωλήσεις ιδίων μετοχών	0	24.971	0	0	(8.908)	0	16.063
Μείωση Μετοχικού Κεφαλαίου	(1.032.207)	0	0	0	1.032.207	0	0
Επιστροφή Μετοχικού Κεφαλαίου	(45.272)	0	0	0	0	0	(45.272)
Υπόλοιπα 31 Δεκεμβρίου 2006	651.920	(8.320)	94.714	384.613	209.538	63.340	1.395.805
Κέρδη περιόδου 1/1 - 31/12/2007	0	0	0	0	241.413	4.518	245.931
Κέρδη / (Ζημιές) από την αποτίμηση των διαθεσίμων προς πώληση χρεογράφων	0	0	0	41.508	0	(1.436)	40.072
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση-μεταφορά στα αποτελέσματα	0	0	0	(66.413)	0	0	(66.413)
Αναβαλλόμενος φόρος που αναλογεί σε εγγραφές που καταχωρούνται απ' ευθείας στα Ίδια Κεφάλαια	0	0	(483)	0	0	0	(483)
Μεταφορές στα αποθεματικά λόγω διανομής	0	0	0	(68.845)	68.845	0	0
Εγγραφές που καταχωρούνται απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια	0	0	0	0	140	0	140
Μερίσματα πληρωτέα	0	0	0	0	(81.490)	(1.227)	(82.717)
Μεταβολές συμμετοχών Ομίλου	0	0	0	1	666	(3.385)	(2.718)
Συναλλαγματικές διαφορές	0	0	0	(7.313)	0	(1.247)	(8.560)
Αγορές / πωλήσεις ιδίων μετοχών	0	1	0	0	0	0	1
Υπόλοιπα 31 Δεκεμβρίου 2007	651.920	(8.319)	94.231	283.551	439.112	60.563	1.521.058

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις που αναφέρονται στις σελίδες από 5 έως 61 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Ενοποιημένη κατάσταση ταμειακών ροών

Για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2007

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)	31/12/2007	31/12/2006
Λειτουργικές δραστηριότητες		
Αποτέλεσμα προ φόρων	316.662	289.450
Προσαρμογές για:		
Αποσβέσεις παγίων και άυλων στοιχείων	35.679	39.648
Ζημιές απομείωσης	79.948	62.670
Μεταβολή στις προβλέψεις (δεδ/να έσοδα - έξοδα)	(29.084)	(9.869)
Μεταβολή στην εύλογη αξία του εμπορικού χαρτοφυλακίου	(25.413)	(14.685)
(Κέρδη) / ζημιές από την πώληση χρεογράφων, ενσώματων παγίων και επενδυτικών ακινήτων	(156.985)	(68.838)
Μεταβολές σε λειτουργικά στοιχεία ισολογισμού		
Καθαρή (αύξηση) / μείωση απαιτήσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	565.885	1.067.225
Καθαρή (αύξηση) / μείωση χρεογράφων εμπορικού χαρτοφυλακίου	77.302	(235.100)
Καθαρή (αύξηση) / μείωση δανείων και προκαταβολών πελατών	(3.323.626)	(1.069.805)
Καθαρή (αύξηση) / μείωση λοιπών περιουσιακών στοιχείων	(80.554)	(18.552)
Καθαρή αύξηση / (μείωση) καταθέσεων από πιστωτικά ιδρύματα	699.517	(104.384)
Καθαρή αύξηση / (μείωση) καταθέσεων πελατών	2.540.743	493.247
Καθαρή αύξηση / (μείωση) άλλων υποχρεώσεων	(483.665)	69.690
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	216.409	500.697
Επενδυτικές δραστηριότητες		
Αγορές άυλων και ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων	(66.930)	(114.582)
Εισπράξεις από πώληση άυλων και ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων	28.375	25.384
(Αγορές) / Εισπράξεις επενδυτικών χρεογράφων διακρατούμενων ως τη λήξη	62.978	109.377
(Αγορές) / Πωλήσεις χρεογράφων χαρτοφυλακίου διαθέσιμων προς πώληση	103.734	(130.925)
Εισπραχθέντα μερίσματα	22.885	21.742
Αγορές θυγατρικών και συγγενών εταιρειών	(23.642)	(105.028)
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες	127.400	(194.032)
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες		
Επιστροφή κεφαλαίου - Πληρωθέντα μερίσματα	(82.717)	(108.653)
Πωλήσεις / (Αγορές) ιδίων μετοχών	1	16.063
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	(82.716)	(92.590)
Επίδραση των χρηματικών διαθεσίμων από συναλλαγματικές μεταβολές	(2.014)	(838)
Καθαρή αύξηση / (μείωση) ταμειακών ροών	259.079	213.237
Χρηματικά διαθέσιμα την 1η Ιανουαρίου	947.172	733.935
Χρηματικά διαθέσιμα την 31η Δεκεμβρίου	1.206.251	947.172

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις που αναφέρονται στις σελίδες από 5 έως 61 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Ο Όμιλος εταιριών της Αγροτικής Τράπεζας, «ο Όμιλος», δραστηριοποιείται κυρίως στο χρηματοοικονομικό τομέα παρέχοντας ένα ευρύ φάσμα χρηματοοικονομικών υπηρεσιών σε ιδιώτες και επιχειρήσεις. Ωστόσο διατηρεί σημαντική δραστηριότητα και στο βιομηχανικό τομέα.

Η μητρική εταιρεία του Ομίλου είναι η Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε., (η Τράπεζα ή η Α.Τ.Ε), η οποία ιδρύθηκε το 1929 και από το 2000 είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών και οι μετοχές της περιλαμβάνονται στο FTSE 20 (Δείκτης μετοχών μεγάλης κεφαλαιοποίησης).

Έδρα της Τράπεζας είναι ο Δήμος Αθηναίων, οδός Πανεπιστημίου 23, και η διάρκεια αυτής έχει οριστεί σε 100 χρόνια, μέχρι το 2091 ενώ μπορεί να παραταθεί με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων. Σκοπός της Τράπεζας σύμφωνα με το Καταστατικό της ορίστηκε η εκτέλεση και η παροχή για λογαριασμό της και λογαριασμό τρίτων κάθε τραπεζικής εργασίας και υπηρεσίας που συμβάλλει στον εκσυγχρονισμό και στην ανάπτυξη της οικονομίας και ειδικότερα του Αγροτικού Τομέα.

Ο Όμιλος της Α.Τ.Ε. πέραν από τη μητρική εταιρεία περιλαμβάνει τις ακόλουθες θυγατρικές-συγγενείς εταιρείες:

Επωνυμία θυγατρικής / συγγενούς	Δραστηριότητα	Ποσοστό συμμετοχής	
		31/12/2007	31/12/2006
<u>Χρηματοπιστωτικού τομέα</u>			
FIRST BUSINESS BANK A.E.	Τράπεζα	49,00%	49,00%
A.T.E. LEASING A.E.	Leasing	99,91%	99,91%
A.T.E. ΚΑΡΤΑ Α.Ε.	Διαχείριση πιστωτικών καρτών	99,68%	99,69%
A.T.E. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ Α.Ε.Π.Ε.Υ.	Χρηματιστηριακή	94,68%	94,745%
A.T.E. ΑΕΔΑΚ	Διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων	92,68%	92,76%
A.T.E. ΤΕΧΝΙΚΗ-ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ Α.Ε.	Real Estate	91,42%	91,44%
ATE RENT	Leasing	99,11%	99,12%
A.B.G. FINANCE INTERNATIONAL P.L.C.	Finance	100,00%	100,00%
ATEbank ROMANIA SA	Τράπεζα	87,21%	69,01%
AIK BANKA	Τράπεζα	20,83%	20,66%
<u>Μη Χρηματοπιστωτικού τομέα</u>			
ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.	Ασφαλιστική	84,08%	84,26%
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΖΑΧΑΡΗΣ Α.Ε.	Βιομηχανία ζάχαρης	82,33%	82,33%
ΣΕΚΑΠ Α.Ε.	Βιομηχανία σιγαρέττων	45,12%	45,12%
ΔΩΔΩΝΗ Α.Ε.	Βιομηχανία γάλακτος	67,77%	67,77%
ΕΛΒΙΖ Α.Ε.	Βιομηχανία ζωοτροφών	99,82%	99,82%
ΡΟΔΟΠΗ Α.Ε.	Βιομηχανία γάλακτος	75,41%	75,41%
ΕΤΑΝΑΛ Α.Ε.	Διαχείριση ιχθυοκαλλιεργειών	75,00%	75,00%
ATE ADVERTISING	Διαφημιστική	64,88%	64,91%
ATExcelixi	Εκπαιδευτικό & Συνεδριακό κέντρο	99,20%	-

Ο Όμιλος διαθέτει δίκτυο 470 καταστημάτων στην Ελλάδα και 13 στο εξωτερικό, εκ των οποίων 12 καταστήματα μέσω της εξαγορασθείσας Τράπεζας στη Ρουμανία ATEbank Romania (πρώην Mindbank) και 1 στη Γερμανία, τα οποία προσφέρουν στους πελάτες τους όλο το φάσμα των τραπεζικών υπηρεσιών και προϊόντων. Η ΑΤΕ διαθέτει επίσης 893 ΑΤΜ (Αυτόματες Ταμειακές Μηχανές). Το 45% περίπου των καταστημάτων της είναι ιδιόκτητα.

Ο Όμιλος απασχολεί 9.547 άτομα, εκ των οποίων 6.962 εργάζονται στο χρηματοοικονομικό τομέα.

Ο Όμιλος διοικείται από το 11μελές Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας, που εξελέγη από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 23 Μαΐου 2007, λήγει το 2010 και η σύνθεσή του την 31.12.2007 είχε ως εξής:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Εκτελεστικό Μέλος)
Δημήτριος Ι. Μηλιάκος

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ (Εκτελεστικό Μέλος)
Βασίλειος Τ. Δρούγκας

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ (Εκτελεστικό Μέλος)
Παναγιώτης Ν. Βαράγκης

ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΑ ΜΕΛΗ
Γρηγόριος Θ. Κωνσταντινίδης
Παναγιώτης Κ. Δρόσος
Ιωάννης Ν. Κατσαούνης
Βασίλειος Σ. Μπερεδήμας
Ιωάννης Μ. Τσαγκαράκης
Γρηγόριος Ι. Αλεξιάδης

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΑ ΜΕΛΗ
Σωτήρης Α. Ρεβίθης
Νικόλαος Κ. Μπάλιος

2. ΒΑΣΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΤΩΝ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

2.1 Δήλωση Συμμόρφωσης

Οι οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου έχουν συνταχθεί με βάση τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (Δ.Π.Χ.Π) και τις ερμηνείες τους όπως έχουν υιοθετηθεί από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) και κατ' επέκταση από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι οικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο την 4 Μαρτίου 2008 και έχουν αναρτηθεί στο διαδίκτυο στη διεύθυνση www.atebank.gr.

2.2 Βάση επιμέτρησης

Οι οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε χιλιάδες Ευρώ. Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί βάσει της αρχής του ιστορικού κόστους, εκτός από τα ακόλουθα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού που παρουσιάζονται στην εύλογη αξία: χρηματοοικονομικά προϊόντα διαθέσιμα προς πώληση, χρηματοοικονομικά προϊόντα εμπορικού χαρτοφυλακίου και παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα.

2.3 Λειτουργικό νόμισμα

Το λειτουργικό νόμισμα του Ομίλου είναι το Ευρώ. Οι οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου παρουσιάζονται σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά στις επιμέρους σημειώσεις.

2.4 Χρήση εκτιμήσεων και παραδοχών

Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Π. απαιτεί τη διενέργεια εκτιμήσεων και υιοθέτηση παραδοχών από τη Διοίκηση, οι οποίες δύνανται να επηρεάσουν τα λογιστικά υπόλοιπα των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, καθώς επίσης και τα ποσά των εσόδων και εξόδων. Οι εκτιμήσεις και οι παραδοχές έχουν βασιστεί σε ιστορικά στοιχεία και άλλους παράγοντες που θεωρούνται ως λογικοί υπό τις παρούσες συνθήκες, τα αποτελέσματα των οποίων αποτελούν τη βάση για τη διαμόρφωση γνώμης για τη λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων που δεν είναι άμεσα εμφανή από άλλες πηγές. Τα πραγματικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν από τις ανωτέρω εκτιμήσεις.

Οι εκτιμήσεις και οι σχετικές υποθέσεις επανεξετάζονται σε τακτά χρονικά διαστήματα. Αποκλίσεις των λογιστικών εκτιμήσεων αναγνωρίζονται την περίοδο κατά την οποία επανεξετάζονται εφόσον αφορούν μόνο την τρέχουσα περίοδο ή αν αφορούν και στις μελλοντικές περιόδους οι αποκλίσεις επηρεάζουν την τρέχουσα και μελλοντικές περιόδους.

Εκτιμήσεις που γίνονται από την Διοίκηση κατά την εφαρμογή των Δ.Π.Χ.Π. που έχουν σημαντική επιρροή στις οικονομικές καταστάσεις και εκτιμήσεις που παρουσιάζουν σημαντικό κίνδυνο για ουσιώδεις προσαρμογές στην επόμενη χρήση αναφέρονται στη σημ.5.

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Οι λογιστικές αρχές που αναφέρονται παρακάτω έχουν εφαρμοσθεί με συνέπεια για όλες τις περιόδους που αναφέρονται σε αυτές τις οικονομικές καταστάσεις και έχουν εφαρμοσθεί με συνέπεια από όλες τις εταιρίες του ομίλου της ATEbank.

3.1 Βάση ενοποίησης

(α) Θυγατρικές εταιρείες

Θυγατρικές είναι οι εταιρείες οι οποίες ελέγχονται από τον Όμιλο. Έλεγχος υπάρχει όταν ο Όμιλος ελέγχει άμεσα ή έμμεσα την επιχειρηματική και οικονομική πολιτική της εταιρείας. Η ύπαρξη τυχόν δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου τα οποία είναι ασκήσιμα, λαμβάνονται υπόψη προκειμένου να στοιχειοθετηθεί αν η μητρική ασκεί τον έλεγχο επί των θυγατρικών. Στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις οι θυγατρικές εταιρείες περιλαμβάνονται με τη μέθοδο της ολικής ενσωμάτωσης από την ημερομηνία που αποκτήθηκε ο έλεγχος αυτών.

(β) Συγγενείς εταιρείες

Συγγενείς είναι οι εταιρείες στις οποίες ο Όμιλος, άμεσα ή έμμεσα, ασκεί ουσιώδη επιρροή στην επιχειρηματική και οικονομική πολιτική τους αλλά δεν έχει τον έλεγχο. Οι συγγενείς εταιρείες περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

(γ) Εταιρείες ειδικού σκοπού (SPE)

Οι εταιρείες ειδικού σκοπού είναι εταιρείες που δημιουργούνται με αποκλειστικό σκοπό την εξυπηρέτηση κάποιου συγκεκριμένου στόχου, όπως τιτλοποιήσεις, λήψη / χορήγηση δανείων κλπ. Οι οικονομικές καταστάσεις των εταιρειών ειδικού σκοπού περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου, με το δεδομένο ότι ο Όμιλος έχει τον έλεγχο της εταιρείας ειδικού σκοπού.

(δ) Κεφάλαια υπό διαχείριση

Ο Όμιλος διαχειρίζεται κεφάλαια υπό μορφή αμοιβαίων κεφαλαίων και άλλων επενδύσεων για λογαριασμό τρίτων. Οι οικονομικές καταστάσεις αυτών των οικονομικών μονάδων δεν περιλαμβάνονται σε αυτές τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις εκτός των περιπτώσεων όπου ο Όμιλος έχει την κυριότητα των κεφαλαίων αυτών.

(ε) Απαλοιφή διεταιρικών συναλλαγών

Τα διεταιρικά υπόλοιπα καθώς και τα κέρδη ή ζημίες, έσοδα ή έξοδα από ενδοεταιρικές συναλλαγές απαλείφονται κατά τη σύνταξη των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Κέρδη ή ζημίες από συναλλαγές με συγγενείς εταιρείες απαλείφονται ανάλογα με το ποσοστό συμμετοχής στη συγγενή εταιρεία. Οι ζημίες απαλείφονται με τον ίδιο τρόπο όπως και τα κέρδη με την προϋπόθεση ότι δεν υπάρχει ένδειξη για απομείωση.

3.2 Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ίσχυαν την ημερομηνία διενέργειας των εκάστοτε συναλλαγών. Τα εκφρασμένα σε ξένο νόμισμα νομισματικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις τα οποία εμφανίζονται στο ιστορικό κόστος μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ίσχυαν την ημερομηνία εκείνη. Οι προκύπτουσες συναλλαγματικές διαφορές καταχωρούνται στα αποτελέσματά χρήσεως. Τα μη νομισματικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα που εκφράζονται στο ιστορικό τους κόστος, μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση τις συναλλαγματικές ισοτιμίες οι οποίες ίσχυαν κατά την ημερομηνία του προσδιορισμού της εύλογης αξίας. Οι συναλλαγματικές διαφορές των μη νομισματικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων οι οποίες προκύπτουν από την αποτίμηση τους στο τέλος της χρήσεως, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσεως, εκτός των διαφορών οι οποίες προκύπτουν από αποτίμηση νομισματικών στοιχείων που αποτελούν μέρος επένδυσης σε θυγατρική εταιρεία σε άλλη χώρα και των χρηματοοικονομικών στοιχείων αντιστάθμισης ταμιακών ροών που αναγνωρίζονται απευθείας στην Καθαρή Θέση.

3.3 Επιχειρήσεις στο Εξωτερικό

Οι Ισολογισμοί των εταιρειών που δραστηριοποιούνται στο εξωτερικό και περιλαμβάνονται στην ενοποίηση μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση τη συναλλαγματική ισοτιμία της ημερομηνίας κλεισίματος του Ισολογισμού. Τα έσοδα και τα έξοδα των ανωτέρω εταιρειών μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση τη μέση τιμή του ξένου νομίσματος κατά τη διάρκεια της χρήσεως.

Οι συναλλαγματικές διαφορές αναγνωρίζονται απευθείας στην καθαρή θέση και εμφανίζονται σε ιδιαίτερο λογαριασμό στην Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων. Όταν πωληθεί μία εταιρεία του εξωτερικού, το σχηματισμένο στην καθαρή θέση αποθεματικό μεταφέρεται στα αποτελέσματα χρήσεως.

3.4 Έσοδα και Έξοδα από Τόκους

Τα έσοδα και έξοδα από τόκους καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρήσης σε δεδουλευμένη βάση, χρησιμοποιώντας την πραγματική απόδοση του χρηματοοικονομικού στοιχείου ή το αντίστοιχο κυμαινόμενο επιτόκιο. Τα έσοδα και έξοδα από τόκους περιλαμβάνουν την απόσβεση της διαφοράς υπέρ ή υπό το άρτιο ή άλλων διαφορών μεταξύ της αρχικής αξίας ενός τοκοφόρου χρηματοοικονομικού στοιχείου και του αντίστοιχου ποσού που θα εισπραχθεί ή θα πληρωθεί κατά τη λήξη, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Η μέθοδος του πραγματικού επιτοκίου είναι μία μέθοδος σύμφωνα με την οποία υπολογίζεται το αναπόσβεστο κόστος του χρηματοοικονομικού στοιχείου ή της υποχρέωσης έτσι ώστε να κατανέμονται τα έσοδα ή τα έξοδα από τόκους καθ' όλη την περίοδο αναφοράς.

Πραγματικό επιτόκιο είναι εκείνο το οποίο προεξοφλεί ακριβώς τις εκτιμώμενες μελλοντικές πληρωμές ή εισπράξεις καθ' όλη την προσδοκώμενη διάρκεια του χρηματοοικονομικού μέσου.

Μόλις ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή ομάδα από ομοειδή χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαγραφεί ως αποτέλεσμα απομείωσης της αξίας τους, σταματά ο εκτοκισμός.

3.5 Προμήθειες και Συναφή Έσοδα

Οι προμήθειες και τα συναφή έσοδα αναγνωρίζονται σε δεδουλευμένη βάση κατά τη διάρκεια της περιόδου στην οποία παρασχέθηκαν οι σχετικές με αυτά υπηρεσίες. Προμήθειες και συναφή έσοδα που προέρχονται από συναλλαγές για λογαριασμό τρίτων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα κατά το χρόνο περαίωσης της συναλλαγής. Αμοιβές για υπηρεσίες διαχείρισης χαρτοφυλακίου και συμβουλευτικές υπηρεσίες καταχωρούνται στα αποτελέσματα σύμφωνα με σύμβαση παροχής υπηρεσιών, συνήθως σε αναλογική βάση.

3.6 Καθαρά έσοδα εμπορικού χαρτοφυλακίου

Τα καθαρά έσοδα του εμπορικού χαρτοφυλακίου αφορούν τα κέρδη ή ζημιές από πώληση χρεογράφων και παραγώγων και περιλαμβάνουν τα κέρδη ή ζημιές από την αποτίμηση στην εύλογη αξία του εμπορικού χαρτοφυλακίου (μετοχές, ομόλογα, παράγωγα κλπ) και τις τυχόν υπάρχουσες συναλλαγματικές διαφορές.

3.7 Καθαρά έσοδα επενδυτικού χαρτοφυλακίου

Τα καθαρά έσοδα του επενδυτικού χαρτοφυλακίου αφορούν αποκλειστικά κέρδη ή ζημιές από πώληση χρεογράφων που έχουν χαρακτηριστεί ως διαθέσιμα προς πώληση. Οι διαφορές της εύλογης αξίας αυτών των χρηματοοικονομικών προϊόντων καταχωρούνται απευθείας στην Καθαρή Θέση καθώς και οι σχετιζόμενες με αυτές συναλλαγματικές διαφορές. Όταν οι επενδύσεις αυτές πωλούνται τα σωρευμένα κέρδη / ζημιές που συμπεριλαμβάνονται στην Καθαρή Θέση μεταφέρονται στα αποτελέσματα χρήσεως.

3.8 Έσοδα από μερίσματα

Τα έσοδα από μερίσματα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσεως κατά την ημερομηνία έγκρισής τους από τα αρμόδια όργανα των εταιρειών που συνήθως είναι η Γενική Συνέλευση των μετόχων. Ο λογαριασμός περιλαμβάνει τόσο τα έσοδα από μερίσματα του εμπορικού χαρτοφυλακίου όσο και τα έσοδα από μερίσματα του επενδυτικού χαρτοφυλακίου.

3.9 Φόρος Εισοδήματος

Ο φόρος εισοδήματος στα αποτελέσματα χρήσης αποτελείται από το φόρο της τρέχουσας χρήσης και από τον αναβαλλόμενο φόρο. Ο φόρος εισοδήματος αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσης εκτός και αν σχετίζεται με στοιχεία που αναγνωρίζονται απευθείας στην καθαρή θέση οπότε και αναγνωρίζεται στην καθαρή θέση.

Ο φόρος της τρέχουσας χρήσης είναι η αναμενόμενη φορολογική υποχρέωση επί του φορολογητέου εισοδήματος, χρησιμοποιώντας τους ισχύοντες φορολογικούς συντελεστές και οποιαδήποτε αναπροσαρμογή που αφορά φορολογική υποχρέωση παρελθουσών χρήσεων.

Ο αναβαλλόμενος φόρος υπολογίζεται με τη μέθοδο του ισολογισμού, βάσει των προσωρινών διαφορών οι οποίες προκύπτουν μεταξύ της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων που περιλαμβάνονται στις Οικονομικές Καταστάσεις και της φορολογικής αξίας που αποδίδεται σε αυτά σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία. Για τις ακόλουθες προσωρινές διαφορές δεν υπολογίζεται αναβαλλόμενος φόρος: υπεραξία από συγχώνευση που δεν εκπίπτει για φορολογικούς σκοπούς, η αρχική αναγνώριση περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων που δεν επηρεάζουν τις λογιστικές ή φορολογικές διαφορές. Για τον προσδιορισμό της αναβαλλόμενης φορολογίας χρησιμοποιούνται οι θεσπισμένοι φορολογικοί συντελεστές ή οι φορολογικοί συντελεστές που έχουν θεσπιστεί κατά την ημερομηνία σύνταξης του Ισολογισμού και έχουν εφαρμογή σε μεταγενέστερη ημερομηνία.

Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση αναγνωρίζεται μόνο στη περίπτωση που είναι πιθανόν τα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη να είναι επαρκή για το συμψηφισμό των προσωρινών διαφορών. Η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση μειώνεται σε περίπτωση που είναι πιθανόν να μην πραγματοποιηθεί το φορολογικό όφελος.

Ο φόρος εισοδήματος της τρέχουσας χρήσης περιλαμβάνει ως πρόβλεψη και τον αναλογούντα φόρο της προτεινόμενης από το Διοικητικό Συμβούλιο διανομής μερίσματος.

3.10 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Αρχική αναγνώριση

Ο Όμιλος ταξινομεί τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία του στις εξής κατηγορίες: χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες, επενδύσεις διακρατούμενες μέχρι τη λήξη και διαθέσιμες προς πώληση. Η απόφαση για την ταξινόμηση των επενδύσεων λαμβάνεται κατά την απόκτησή τους από τη Διοίκηση του Ομίλου.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων: Η κατηγορία περιλαμβάνει δυο υποκατηγορίες: χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία εμπορικού χαρτοφυλακίου και λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώμενα σε εύλογη αξία. Τα στοιχεία αυτής της κατηγορίας αφορούν κυρίως περιουσιακά στοιχεία τα οποία έχουν αποκτηθεί με σκοπό την εκποίησή τους σε βραχυπρόθεσμο ορίζοντα και αυτά που ταξινομήθηκαν στην κατηγορία αυτή από τη Διοίκηση κατά την απόκτησή τους. Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία περιλαμβάνονται σε αυτή την κατηγορία εκτός εάν προορίζονται για αντιστάθμιση.

Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες: Τα δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες είναι μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε οργανωμένες χρηματιστηριακές αγορές. Προκύπτουν όταν ο Όμιλος παρέχει χρηματικά ποσά σε ένα πελάτη χωρίς να έχει την πρόθεση να εμπορευτεί την απαίτηση.

Επενδύσεις διακρατούμενες έως τη λήξη: Είναι μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με σταθερές ή καθορισμένες πληρωμές και συγκεκριμένη λήξη που ο Όμιλος έχει την πρόθεση και τη δυνατότητα να διακρατήσει ως τη λήξη τους. Όταν ο Όμιλος πουλήσει ένα σημαντικό αριθμό διακρατούμενων έως τη λήξη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ολόκληρη η κατηγορία θα αναμορφωθεί και θα κατηγοριοποιηθεί στο χαρτοφυλάκιο των διαθέσιμων προς πώληση επενδύσεων.

Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση: Αφορούν επενδύσεις που δεν έχουν προκαθορισμένο χρονικό ορίζοντα διακράτησης και μπορούν να ρευστοποιηθούν ανά πάσα στιγμή ανάλογα με τις ανάγκες ρευστότητας του Ομίλου, τις μεταβολές των επιτοκίων, των συναλλαγματικών ισοτιμιών ή των τιμών των μετοχών.

Οι αγορές και οι πωλήσεις των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, επενδύσεων διακρατούμενων έως τη λήξη ή διαθέσιμων προς πώληση αναγνωρίζονται την ημερομηνία συναλλαγής (trade date), η οποία αντιστοιχεί στην ημερομηνία κατά την οποία ο Όμιλος δεσμεύεται να αγοράσει ή να πουλήσει το περιουσιακό στοιχείο. Τα δάνεια αναγνωρίζονται όταν τα χρήματα δοθούν στους δανειζόμενους. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν αφορούν αυτά που είναι στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους πλέον των εξόδων συναλλαγής.

Παύση αναγνώρισης

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία παύουν να απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις από τη στιγμή που λήγει το δικαίωμα του Ομίλου να λαμβάνει εισροές από αυτά ή από την στιγμή που ο Όμιλος έχει μεταφέρει όλους τους κινδύνους και τα οφέλη που έχει από την κατοχή τους.

Αποτίμηση

Τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων αποτιμώνται στην εύλογη αξία. Τα δάνεια και οι προκαταβολές σε πελάτες καθώς και τα διακρατούμενα έως τη λήξη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία εμφανίζονται στην αποσβέσιμη αξία τους χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Συμψηφισμός

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό απεικονίζεται στις οικονομικές καταστάσεις μόνο όταν υπάρχει νομικό δικαίωμα για συμψηφισμό των καταχωρημένων ποσών και ταυτόχρονα υπάρχει η πρόθεση για το συμψηφισμό αυτό.

3.11 Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

(α) Περιουσιακά στοιχεία που εμφανίζονται στην αποσβέσιμη αξία κτήσης

Ο Όμιλος αξιολογεί για κάθε περίοδο όπου δημοσιεύει οικονομικές καταστάσεις εάν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ότι υφίσταται απομείωση σε ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή μια ομάδα χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή μια ομάδα χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων είναι απομειωμένο εάν και μόνο εάν, υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις απομείωσης ως αποτέλεσμα ενός ή περισσότερων γεγονότων που εμφανίστηκαν μετά από την αρχική αναγνώριση του περιουσιακού στοιχείου και αυτές οι ενδείξεις έχουν επίδραση στις μελλοντικές ταμιακές ροές, και μπορούν να υπολογιστούν με αξιόπιστο τρόπο. Ως αντικειμενικές ενδείξεις απομείωσης θεωρούνται σημαντικά στοιχεία που έρχονται σε γνώση του Ομίλου και αφορούν στα ακόλουθα γεγονότα:

α. σημαντικές δυσκολίες στην οικονομική κατάσταση του οφειλέτη

β. παραβίαση των όρων μίας σύμβασης με αποτέλεσμα την καθυστέρηση ή την αθέτηση πληρωμής χρεολυσίου ή τόκων

γ. ένταξη του πιστούχου σε καθεστώς ρύθμισης λόγω οικονομικής δυσχέρειας με επαχθέστερους για τον Όμιλο όρους σε σχέση με την αρχική σύμβαση

δ. ισχυρή πιθανότητα ότι ο πιστούχος οδεύει σε πτώχευση ή θα ενταχθεί σε καθεστώς οικονομικής αναδιάρθρωσης

ε. Τα αξιοσημείωτα στοιχεία που υποδεικνύουν μία σημαντική μείωση σε αναμενόμενες μελλοντικές εισπράξεις από ομάδα δανείων ή απαιτήσεων που προέρχονται από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, σε σχέση με την αρχική απαίτηση και δεν υπάρχει δυνατότητα προσδιορισμού κατά περίπτωση της ενδεχόμενης ζημίας από απομείωση είναι:

- ενδείξεις δυσχέρειας στην ικανοποίηση των όρων πληρωμής των συμβατικών υποχρεώσεων μίας ομάδας πιστούχων, με κοινά χαρακτηριστικά
- υποβάθμιση βασικών οικονομικών δεικτών σε μία γεωγραφική ενότητα ή έναν συγκεκριμένο οικονομικό κλάδο με πιθανό αποτέλεσμα την επιδείνωση των όρων αποπληρωμής των υποχρεώσεων των πιστούχων

Ο Όμιλος αρχικά προβαίνοντας σε έλεγχο απομείωσης αξιολογεί κατά περίπτωση εάν υφίστανται αντικειμενικές ενδείξεις απομείωσης για δάνεια και απαιτήσεις σημαντικού ύψους και κατά περίπτωση ή συνολικά για αυτά που δεν αξιολογούνται σε ατομικό επίπεδο ως σημαντικά. Εάν κατά τον έλεγχο απομείωσης για τις ατομικά εξεταζόμενες περιπτώσεις δεν προκύπτει αντικειμενική ένδειξη ζημίας τότε οι απαιτήσεις αυτές συμπεριλαμβάνονται σε ομάδες με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου και αξιολογούνται συλλογικά. Οι περιπτώσεις που αξιολογούνται σε ατομικό επίπεδο και προκύπτει ζημία απομείωσης δεν συμπεριλαμβάνονται στις ομαδοποιημένες αξιολογήσεις.

Εφόσον υπάρχει αντικειμενική ένδειξη απομείωσης ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, το ποσό της απομείωσης υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας και της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμιακών ροών (μη συμπεριλαμβανομένων των μελλοντικών πιστωτικών ζημιών που δεν έχουν συμβεί) προεξοφλημένες με βάση τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου μειώνεται μέσω της χρησιμοποίησης ενός λογαριασμού πρόβλεψης και το ποσό της ζημίας αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα. Εάν ένα δάνειο ή μία επένδυση διακρατούμενη ως τη λήξη παρουσιάζει κυμαινόμενο επιτόκιο, το επιτόκιο προεξόφλησης που θα χρησιμοποιηθεί για τον υπολογισμό της ζημίας απομείωσης είναι το παρόν πραγματικό επιτόκιο όπως ορίζεται από τη σύμβαση.

Ο υπολογισμός της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμιακών ροών ενός δανείου με εξασφαλίσεις εμπεριέχει τις ταμιακές ροές που προκύπτουν από ρευστοποίηση των εξασφαλίσεων ακόμα και εάν η ρευστοποίηση δεν κρίνεται πιθανή.

Για την εκτίμηση απομείωσης, χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου υπάρχει ομαδοποίηση αυτών (π.χ. βάση του συστήματος πιστωτικής διαβάθμισης του Ομίλου που λαμβάνει υπόψη τη φύση του προϊόντος, τον κλάδο, τη γεωγραφική περιοχή, τη φύση των εξασφαλίσεων, την συναλλακτική συμπεριφορά και άλλους σχετικούς παράγοντες). Αυτά τα χαρακτηριστικά είναι σχετικά για την εκτίμηση των μελλοντικών ταμιακών ροών των ομαδοποιημένων περιουσιακών στοιχείων από τη στιγμή που αποτελούν ενδείξεις της ικανότητας του οφειλέτη να αποπληρώσει όλα τα οφειλόμενα ποσά.

Οι μελλοντικές ταμιακές ροές των ομαδοποιημένων χρηματοοικονομικών στοιχείων που εξετάζονται για ενδείξεις απομείωσης, εκτιμώνται βάσει των ροών που απορρέουν από τις σχετικές συμβάσεις και ιστορικών στοιχείων ζημιών περιουσιακών στοιχείων που εμφανίζουν παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου. Τα ιστορικά στοιχεία ζημιών αναπροσαρμόζονται βάσει σημερινών στοιχείων για να παρουσιάσουν το αποτέλεσμα της τρέχουσας κατάστασης.

Η μεθοδολογία και οι υποθέσεις που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση των μελλοντικών ταμιακών ροών επανεκτιμώνται σε τακτική βάση από τον Όμιλο ώστε να μειωθούν τυχόν διαφορές μεταξύ εκτιμώμενης ζημίας και πραγματικής ζημίας βάσει ιστορικών δεδομένων.

Όταν ένα δάνειο είναι μη εισπράξιμο, διαγράφεται έναντι της σχηματισθείσας πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις. Η διαγραφή διενεργείται όταν έχουν ολοκληρωθεί όλες οι σχετικές διαδικασίες και το ποσό της ζημίας έχει οριστικοποιηθεί. Μεταγενέστερες αλλαγές στα ανακτήσιμα ποσά που προηγουμένως είχαν διαγραφεί μειώνουν το ποσό της πρόβλεψης στα αποτελέσματα.

Αν σε μεταγενέστερη περίοδο, το ποσό της απομείωσης μειωθεί και η μείωση μπορεί να συνδεθεί με αντικειμενικά γεγονότα που συνέβησαν μετά την αναγνώριση της απομείωσης, η απομείωση που είχε ήδη αναγνωρισθεί αντिलογίζεται έναντι του λογαριασμού της πρόβλεψης. Το ποσό αντिलογίζεται μέσω των αποτελεσμάτων.

(β) Περιουσιακά στοιχεία που αποτιμώνται σε εύλογη αξία

Ο Όμιλος αξιολογεί για κάθε περίοδο όπου δημοσιεύει οικονομικές καταστάσεις εάν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ότι υφίσταται απομείωση σε ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή μια ομάδα χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων. Στην περίπτωση των μετοχικών επενδύσεων που ταξινομούνται στο χαρτοφυλάκιο διαθέσιμο προς πώληση, ως ένδειξη απομείωσης νοείται μία σημαντική ή παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας του χρεογράφου σε σχέση με το αρχικό κόστος κτήσης. Εφόσον, υπάρχει τέτοια ένδειξη για χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση, η σωρευμένη ζημία που υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ του κόστους κτήσης και της τρέχουσας εύλογης αξίας, μείον τυχόν ζημιές απομείωσης που είχαν αναγνωρισθεί κατά προηγούμενες περιόδους στα αποτελέσματα, μεταφέρεται από τα ίδια κεφάλαια και αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα. Αν σε μεταγενέστερη περίοδο, η εύλογη αξία ενός ομολόγου ταξινομημένου ως διαθέσιμου προς πώληση αυξηθεί και η αύξηση μπορεί αντικειμενικά να αποδοθεί σε γεγονότα που συνέβη μετά την αναγνώριση στα αποτελέσματα της απομείωσης, η απομείωση αντिलογίζεται μέσω των αποτελεσμάτων.

3.12 Παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα και λογιστική αντιστάθμισης

Τα παράγωγα αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία σύναψης του συμβολαίου των παραγώγων και μεταγενέστερα αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους. Η εύλογη αξία λαμβάνεται από τιμές χρηματιστηριακών αγορών ή υπολογίζεται βάσει τεχνικών αποτίμησης, όπως αναλύσεις προεξοφλημένων ταμιακών ροών και μοντέλα αποτίμησης δικαιωμάτων προαίρεσας. Τα παράγωγα απεικονίζονται ως απαιτήσεις όταν η εκτιμώμενη εύλογη αξία τους είναι θετική και ως υποχρεώσεις όταν η εκτιμώμενη εύλογη αξία τους είναι αρνητική.

Η εύλογη αξία ενός παραγώγου κατά την αρχική αναγνώριση είναι το κόστος της συναλλαγής.

Παράγωγα που είναι ενσωματωμένα σε άλλα χρηματοοικονομικά μέσα αναγνωρίζονται ως ξεχωριστά παράγωγα όταν τα οικονομικά χαρακτηριστικά και οι κίνδυνοι τους δεν είναι άρρηκτα συνδεδεμένοι με εκείνους του κύριου συμβολαίου και το κύριο συμβόλαιο δεν αποτιμάται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων της χρήσης. Αυτά τα ενσωματωμένα παράγωγα αποτιμώνται στην εύλογη αξία και οι μεταβολές αυτής καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρήσης.

Η μέθοδος αναγνώρισης του κέρδους ή ζημίας που προκύπτει εξαρτάται από το αν το παράγωγο ταξινομείται ως μέσο αντιστάθμισης και από τη φύση των στοιχείων που αντισταθμίζονται. Ο Όμιλος ταξινομεί συγκεκριμένα παράγωγα είτε (α) ως αντιστάθμιση εύλογης αξίας αναγνωρισμένων περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων ή δέσμευσης, είτε (β) ως αντιστάθμιση ταμιακών ροών, η οποία προέρχεται από αναγνωρισμένο περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση ή από προβλεπόμενη συναλλαγή. Η λογιστική αντιστάθμισης χρησιμοποιείται για παράγωγα που έχουν ταξινομηθεί κατά αυτό τον τρόπο εφόσον ικανοποιούνται συγκεκριμένα κριτήρια.

Ο Όμιλος καταγράφει κατά τη σύναψη των συναλλαγών τη σχέση μεταξύ των στοιχείων αντιστάθμισης και των αντισταθμισμένων στοιχείων καθώς και τους κινδύνους και τη στρατηγική διαχείρισης των συναλλαγών αντιστάθμισης. Μετά τη σύναψη της σύμβασης και σε τακτά χρονικά διαστήματα καταγράφεται η εκτίμηση του Ομίλου αναφορικά με την αποτελεσματικότητα της αντιστάθμισης τόσο για τις αντισταθμίσεις εύλογης αξίας όσο και για τις αντισταθμίσεις ταμιακών ροών.

Αντιστάθμιση εύλογης αξίας – Μεταβολές στην εύλογη αξία των παραγώγων που έχουν ταξινομηθεί και πληρούν τα κριτήρια της αντιστάθμισης εύλογης αξίας αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης μαζί με τις μεταβολές της εύλογης αξίας των αντισταθμιζόμενων περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων στα οποία αναφέρεται ο κίνδυνος που αντισταθμίζεται.

Όταν η αντιστάθμιση δεν τηρεί τα κριτήρια της λογιστικής αντιστάθμισης, η μεταβολή της εύλογης αξίας του αντισταθμιζόμενου στοιχείου για το οποίο χρησιμοποιείται η μέθοδος του πραγματικού επιτοκίου αποσβένεται στα αποτελέσματα σύμφωνα με τη διάρκεια της συναλλαγής. Η μεταβολή στη λογιστική αξία μιας αντισταθμιζόμενης μετοχής παραμένει στα σωρευμένα κέρδη / ζημιές προηγούμενων χρήσεων μέχρι τη πώληση της μετοχής.

Αντιστάθμιση ταμιακών ροών – Η μεταβολή της εύλογης αξίας του αποτελεσματικού μέρους των παραγώγων που έχουν κατηγοριοποιηθεί και χαρακτηριστεί ως αντιστάθμιση ταμιακών ροών καταχωρούνται στην καθαρή θέση. Τα κέρδη ή ζημιές που αφορούν το μη αποτελεσματικό μέρος της αντιστάθμισης καταχωρούνται κατευθείαν στα αποτελέσματα.

Τα ποσά που έχουν σωρευτεί στα ίδια κεφάλαια εμφανίζονται στα αποτελέσματα χρήσεως κατά τη στιγμή που τα αντισταθμισμένα στοιχεία επηρεάζουν τα αποτελέσματα.

Όταν ένα προϊόν αντιστάθμισης λήγει ή πωλείται ή όταν η αντιστάθμιση δεν πληρεί τα κριτήρια της αντισταθμιστικής λογιστικής, τα σωρευμένα κέρδη ή ζημιές που υφίστανται στα ίδια κεφάλαια εκείνη τη στιγμή παραμένουν στα ίδια κεφάλαια και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα όταν η προβλεπόμενη συναλλαγή αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα. Όταν η συναλλαγή δεν προβλέπεται ότι θα συμβεί, τα σωρευμένα κέρδη ή ζημιές μεταφέρονται στα αποτελέσματα.

Η μεταβολή της εύλογης αξίας των παραγώγων που δεν πληρούν τη λογιστική αντιστάθμισης καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα.

3.13 Ταμείο και ταμιακά ισοδύναμα

Το ταμείο και τα ταμιακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν το ταμείο και τις μη δεσμευμένες καταθέσεις στην Κεντρική Τράπεζα με ημερομηνία λήξης μικρότερη των τριών μηνών από την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων.

3.14 Συμβάσεις πώλησης και επαναγοράς

Ο Όμιλος συνάπτει συμφωνίες αγορών (πωλήσεων) επενδύσεων και επαναπωλήσεων (επαναγορών) των ίδιων επενδύσεων σε συγκεκριμένη μελλοντική ημερομηνία σε προσυμφωνημένη τιμή. Επενδύσεις αγορασμένες με την υποχρέωση να πουληθούν σε μελλοντική ημερομηνία δεν εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου. Τα ποσά που πληρώνονται αναγνωρίζονται στις απαιτήσεις από πιστωτικά ιδρύματα ή από πελάτες. Οι απαιτήσεις εμφανίζονται ως εξασφαλισμένες από συγκεκριμένα χρεόγραφα.

Οι επενδύσεις που πουλήθηκαν με συμφωνίες επαναγοράς συνεχίζουν να αναγνωρίζονται στον ισολογισμό και εμφανίζονται σύμφωνα με τη λογιστική αρχή που σχετίζεται με τα περιουσιακά στοιχεία για εμπορικούς σκοπούς ή αυτά που είναι διαθέσιμα προς πώληση ή διακρατούμενα στη λήξη. Το τίμημα της πώλησης των επενδύσεων εμφανίζεται σαν υποχρέωση σε πιστωτικά ιδρύματα ή πελάτες.

Η διαφορά μεταξύ τιμής πώλησης και τιμής επαναγοράς αναγνωρίζεται σε δεδουλευμένη βάση σύμφωνα με την περίοδο της συναλλαγής και περιέχεται στα έσοδα από τόκους.

3.15 Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία

Τα ακίνητα (οικόπεδα, κτίρια) χρησιμοποιούνται από τον Όμιλο είτε για τις λειτουργικές εργασίες του Ομίλου (καταστήματα) είτε για διοικητικούς σκοπούς. Τα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία αποτιμώνται στην αξία κτήσης μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις. Η αξία κτήσης περιλαμβάνει δαπάνες που συνδέονται άμεσα με την απόκτησή τους.

Τα οικόπεδα δεν αποσβένονται. Τα υπόλοιπα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία αποσβένονται με βάση τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης κατά τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής τους, που έχει ως εξής :

Κτίρια	40 – 70 έτη
Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	5 – 8 έτη
Μηχανήματα	7 – 14 έτη
Μεταφορικά μέσα	7 – 9 έτη

Οι «Βελτιώσεις σε ακίνητα τρίτων» αποσβένονται στο μικρότερο χρονικό διάστημα μεταξύ της ωφέλιμης ζωής της βελτίωσης και της διάρκειας μίσθωσης του μισθωμένου ακινήτου.

Η ωφέλιμη ζωή των περιουσιακών στοιχείων επανεξετάζεται και αναπροσαρμόζεται εφόσον κρίνεται αναγκαίο κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων.

Τα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία εξετάζονται όποτε αυτό απαιτείται για τυχόν απομείωση. Η λογιστική αξία του ενσώματου στοιχείου μειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό, στην περίπτωση που η λογιστική αξία είναι μεγαλύτερη. Το ανακτήσιμο ποσό νοείται ως το μεγαλύτερο μεταξύ της εύλογης αξίας (μείον τα έξοδα πώλησης) του περιουσιακού στοιχείου και της παρούσας αξίας των μελλοντικών καθαρών ταμειακών ροών που προβλέπεται ότι θα αποφέρει το περιουσιακό στοιχείο κατά τη χρήση του.

Τα κέρδη ή ζημιές κατά την πώληση υπολογίζονται συγκρίνοντας το τίμημα πώλησης με την αναπόσβεστη λογιστική αξία και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσεως.

Ορισμένα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία που είχαν αναπροσαρμοσθεί στην εύλογη αξία πριν την 1 Ιανουαρίου 2004, ημερομηνία μετάβασης στα Δ.Π.Χ.Π., αποτιμήθηκαν στο τεκμαρτό κόστος που αποτελεί πλέον την αξία κτήσεώς τους. Ως τεκμαρτό κόστος θεωρείται η αναπροσαρμοσμένη αξία τους.

3.16 Επενδύσεις σε Ακίνητα

Οικόπεδα και κτίρια που κατέχονται από τον Όμιλο για ενοικίαση ή για κεφαλαιουχικό κέρδος ή και για τα δύο, ταξινομούνται ως ακίνητα για επένδυση. Οι επενδύσεις σε ακίνητα λογιστικοποιούνται με παρόμοιο τρόπο όπως τα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία (σημείωση 3.15).

Ο Όμιλος περιλαμβάνει στις επενδύσεις σε ακίνητα και τα περιουσιακά στοιχεία που αποκτώνται μέσω της διαδικασίας του πλειστηριασμού για το διακανονισμό μη εισπρακτέων απαιτήσεων από χορηγήσεις.

3.17 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Στην κατηγορία αυτή ο Όμιλος έχει εντάξει την υπεραξία από εξαγορές επιχειρήσεων καθώς επίσης και τα προγράμματα λογισμικού, τα οποία παρακολουθούνται στο κόστος κτήσεως μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις τους.

(α) Υπεραξία εξαγοράς επιχειρήσεων (Goodwill)

Η υπεραξία αντιπροσωπεύει τη διαφορά μεταξύ του τιμήματος εξαγοράς και της αναλογούσης εύλογης αξίας κατά την ημερομηνία της εξαγοράς θυγατρικής ή συνδεδεμένης εταιρείας, των καθαρών αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που αποκτήθηκαν.

Η θετική υπεραξία είναι ένα μη αποσβέσιμο άυλο περιουσιακό στοιχείο, το οποίο υπόκειται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας του σε κάθε περίοδο σύνταξης οικονομικών καταστάσεων.

Η αρνητική υπεραξία καταχωρείται ως κέρδος στα αποτελέσματα όταν προκύπτει.

Η υπεραξία πρέπει να κατανέμεται στις μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών κατά την ημέρα απόκτησης. Σε περίπτωση που υπάρχουν δυσκολίες για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων η κατανομή αυτή μπορεί να αναβάλλεται, όχι όμως πέραν του τέλους της πρώτης ετήσιας περιόδου που ξεκίνησε μετά την ημερομηνία της απόκτησης.

(β) Λογισμικά προγράμματα

Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με βάση τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής των λογισμικών προγραμμάτων, την οποία ο Όμιλος έχει καθορίσει στα 3 έτη.

Έξοδα που αφορούν στη συντήρηση των προγραμμάτων λογισμικού αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων της χρήσεως που πραγματοποιούνται. Αντίθετα, οι δαπάνες που βελτιώνουν ή επιμηκύνουν την απόδοση των προγραμμάτων λογισμικού πέραν των αρχικών τεχνικών προδιαγραφών ή αντίστοιχα τα έξοδα μετατροπής λογισμικού ενσωματώνονται στο κόστος κτήσεως με απαραίτητη προϋπόθεση να μπορούν να επιμετρηθούν με αξιοπιστία.

3.18 Μισθώσεις

Ο Όμιλος ως Εκμισθωτής

Στις περιπτώσεις συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης στις οποίες ο Όμιλος λειτουργεί ως εκμισθωτής και οι κίνδυνοι και τα οφέλη μεταβιβάζονται στο μισθωτή, η παρούσα αξία των ελάχιστων μισθωμάτων που προβλέπει η σύμβαση μισθώσεως εμφανίζεται στην κατηγορία δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών.

Οι εισπράξεις των μισθωμάτων μειώνουν τη συνολική απαίτηση από μισθώματα, ενώ το χρηματοοικονομικό έσοδο αναγνωρίζεται με τη μέθοδο των δεδουλευμένων εσόδων.

Οι απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις εξετάζονται για απομείωση της αξίας τους σύμφωνα με τη διαδικασία που ισχύει για τα δάνεια και τις απαιτήσεις κατά πελατών, όπως αυτή περιγράφεται στη σημείωση 3.11.

Ο Όμιλος ως Μισθωτής

Οι μισθώσεις όπου ο εκμισθωτής μεταβιβάζει το δικαίωμα χρήσεως ενός στοιχείου του ενεργητικού για μια συμφωνημένη χρονική περίοδο, χωρίς ωστόσο να μεταβιβάζει και τους κινδύνους και ανταμοιβές της ιδιοκτησίας του πάγιου στοιχείου, ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Σε αυτήν την περίπτωση ο Όμιλος δεν καταχωρεί το μισθωμένο ακίνητο ως στοιχείο ενεργητικού. Οι πληρωμές οι οποίες γίνονται για λειτουργικές μισθώσεις (μισθώματα τα οποία αντιστοιχούν στη χρήση του μισθωμένου παγίου, καθαρά από τυχόν κίνητρα που προσφέρθηκαν από τον εκμισθωτή) αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσεως αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

Στην περίπτωση που ο Όμιλος είναι μισθωτής παγίων μέσω χρηματοδοτικής μίσθωσης, τα μισθωμένα αυτά πάγια αναγνωρίζονται ως ενσώματα πάγια και η αντίστοιχη υποχρέωση για καταβολή των μισθωμάτων ως στοιχείο του παθητικού. Τα ενσώματα μισθωμένα πάγια αρχικά καταχωρούνται στη μικρότερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας του μισθωμένου παγίου και της παρούσας αξίας των μελλοντικών μισθωμάτων. Τα μισθωμένα πάγια αποσβένονται στην ωφέλιμη ζωή του παγίου, εάν είναι μεγαλύτερη από τη διάρκεια της μίσθωσης, μόνο στην περίπτωση όπου εκτιμάται ότι τα μισθωμένα πάγια θα έρθουν στην κυριότητα του Ομίλου στο τέλος της μίσθωσης. Κάθε πληρωμή μισθώματος διαχωρίζεται σε κεφάλαιο και τόκο. Το ποσό του μισθώματος που αφορά κεφάλαιο μειώνει την υποχρέωση, ενώ ο τόκος καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

3.19 Προβλέψεις

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται στον ισολογισμό όταν ο Όμιλος έχει μία τεκμαιρόμενη ή νόμιμη παρούσα υποχρέωση ως αποτέλεσμα γεγονότων παρελθουσών χρήσεων, το ποσό της υποχρέωσης είναι δυνατό να προσδιοριστεί αντικειμενικά και είναι πιθανή η εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη προκειμένου να διακανονιστεί η υποχρέωση. Εφόσον το ποσό της υποχρέωσης είναι σημαντικό, η πρόβλεψη καθορίζεται προεξοφλώντας τις αναμενόμενες ταμιακές ροές με επιτόκιο που αντανάκλα τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς και την αξία του χρήματος διαχρονικά.

3.20 Παροχές προς το Προσωπικό

(α) Προγράμματα καθορισμένων εισφορών

Βάσει των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών ο Όμιλος καταβάλλει υποχρεωτικά ή προαιρετικά εισφορές σε συνταξιοδοτικά και ασφαλιστικά προγράμματα. Η υποχρέωση του Ομίλου εξαντλείται με την καταβολή των εισφορών. Οι εισφορές αναγνωρίζονται ως παροχές προς τους εργαζομένους όταν είναι πληρωτέες. Προπληρωμένες εισφορές αναγνωρίζονται ως περιουσιακό στοιχείο εφόσον θα υπάρξει επιστροφή χρημάτων ή μείωση μελλοντικών καταβολών.

(β) Προγράμματα καθορισμένων παροχών

Η υποχρέωση του Ομίλου όσον αφορά στα προγράμματα καθορισμένων παροχών υπολογίζεται ξεχωριστά για κάθε πρόγραμμα εκτιμώντας το ποσό των μελλοντικών παροχών που δικαιούνται οι εργαζόμενοι βάσει των υπηρεσιών που έχουν προσφέρει στην παρούσα και στις παρελθούσες χρήσεις. Οι παροχές προεξοφλούνται ώστε να καθοριστεί η παρούσα αξία τους και η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος αφαιρείται. Το επιτόκιο προεξόφλησης είναι το επιτόκιο χρεογράφων του Δημοσίου, τα οποία έχουν περίοδο ωρίμανσης που προσεγγίζει τους όρους της υποχρέωσης του Ομίλου. Ο υπολογισμός διενεργείται από ανεξάρτητο αναλογιστή χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της προβαλλόμενης μονάδας πίστωσης (projected unit credit method).

Όταν οι παροχές βελτιώνονται, η αναλογία της αύξησης των παροχών που αφορά υπηρεσίες που παρασχέθηκαν στο παρελθόν αναγνωρίζεται σαν έξοδο στα αποτελέσματα σύμφωνα με τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης όπου περίοδος απόσβεσης είναι η μέση υπολειπόμενη εργασιακή ζωή των υπαλλήλων.

Τα αναλογιστικά κέρδη και ζημίες αναγνωρίστηκαν, κατά την 1 Ιανουαρίου 2004, ημερομηνία μετάβασης στα Δ.Π.Χ.Π. Τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν μεταγενέστερα της 1 Ιανουαρίου 2004 και εφόσον το σωρευμένο υπόλοιπο αυτών υπερβαίνει το 10% του μεγαλύτερου μεταξύ της παρούσας αξίας της υποχρέωσης και της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος αποσβένονται στα αποτελέσματα σύμφωνα με τη μέση υπολειπόμενη εργασιακή ζωή των υπάλληλων. Σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση τα αναλογιστικά κέρδη δεν αναγνωρίζονται.

3.21 Μετοχικό κεφάλαιο

(α) Έξοδα αύξησης

Τα άμεσα σχετιζόμενα με την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου του Ομίλου έξοδα, αφαιρούνται από το προϊόν της έκδοσης και μειώνουν ισόποσα τα ίδια κεφάλαια.

(β) Μερίσματα σε κοινές μετοχές

Τα μερίσματα σε κοινές μετοχές αναγνωρίζονται σαν υποχρέωση στην περίοδο που έχουν εγκριθεί από τους μετόχους.

(γ) Ίδιες μετοχές

Το κόστος κτήσης ιδίων μετοχών συμπεριλαμβανομένων των διαφορών εξόδων, εμφανίζεται αφαιρετικά των ιδίων κεφαλαίων, έως ότου οι ίδιες μετοχές πουληθούν ή ακυρωθούν. Στην περίπτωση που οι ίδιες μετοχές πωληθούν ή επανεκδοθούν, το τίμημα θα καταχωρηθεί απευθείας στην καθαρή θέση.

3.22 Κέρδη ανά μετοχή

Ο Όμιλος παρουσιάζει στις οικονομικές καταστάσεις τα στοιχεία για τα βασικά και μειωμένα κέρδη ανά μετοχή για τις κοινές μετοχές του. Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας το καθαρό κέρδος ή τη ζημία που αναλογεί σε κάθε μετοχή με το σταθμισμένο μέσο όρο των κοινών μετοχών. Τα μειωμένα κέρδη καθορίζονται προσαρμόζοντας το καθαρό κέρδος ή τη ζημία που αναλογεί σε κάθε μετοχή και το σταθμισμένο μέσο όρο των κοινών μετοχών που αντιπροσωπεύουν τις δυνητικώς εκδοθησόμενες κοινές μετοχές, οι οποίες αποτελούνται από μετατρέψιμα ομόλογα και δικαιώματα μετοχών που έχουν εκχωρηθεί στους υπαλλήλους.

3.23 Πληροφόρηση ανά τομέα

Τομέας είναι ένα διακριτό μέρος της δραστηριότητας του Ομίλου και αφορά είτε συγκεκριμένες παρεχόμενες υπηρεσίες ή την παραγωγή συγκεκριμένων προϊόντων (επιχειρηματικός τομέας) ή παρέχει υπηρεσίες σε ένα συγκεκριμένο οικονομικό περιβάλλον (γεωγραφικός τομέας) του οποίου το αντικείμενο, οι κίνδυνοι και τα οφέλη διαφέρουν από τους άλλους τομείς δραστηριότητας του Ομίλου. Η πληροφόρηση που παρέχεται στις οικονομικές καταστάσεις ανά τομέα βασίζεται στο γεγονός ότι ο επιχειρηματικός τομέας είναι ο κύριος τομέας δραστηριότητας του Ομίλου.

3.24 Ασφαλιστήρια συμβόλαια

Από την 1^η Ιανουαρίου 2005 γίνεται διαχωρισμός, σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Π. 4, του κινδύνου των ασφαλιστηρίων συμβολαίων σε ασφαλιστήρια συμβόλαια και σε χρηματοοικονομικά συμβόλαια. Η Ασφαλιστική εταιρεία του Ομίλου έχει ασφαλιστήρια συμβόλαια τόσο για ασφαλίσεις ζωής όσο και για ασφαλίσεις κατά ζημιών.

Ασφαλιστήρια συμβόλαια είναι εκείνα τα συμβόλαια με τα οποία μεταφέρεται σημαντικός ασφαλιστικός κίνδυνος από τον ασφαλιζόμενο στην ασφαλιστική εταιρεία και η ασφαλιστική εταιρεία αποδέχεται να αποζημιώσει τον ασφαλιζόμενο σε περίπτωση επέλευσης καθορισμένου αβέβαιου μελλοντικού συμβάντος που επηρεάζει αρνητικά τον ασφαλιζόμενο.

Τα εισπραττόμενα ποσά από τα συμβόλαια ζημιών αναγνωρίζονται ως έσοδα (δεδουλευμένα ασφάλιστρα) αναλογικά με την περίοδο διάρκειας του ασφαλιστηρίου συμβολαίου.

Τα ασφάλιστρα απεικονίζονται χωρίς τη μείωση των αναλογουσών προμηθειών.

(α) Έξοδα πρόσκτησης

Οι προμήθειες και τα άλλα έξοδα πρόσκτησης τόσο των νέων συμβολαίων όσο και των ανανεώσεων που αναλογούν στην επόμενη χρήση περιλαμβάνονται στο λογαριασμό του Ενεργητικού «Λοιπά στοιχεία» και κατανέμονται αναλογικά στις χρήσεις ανάλογα με τη διάρκεια των ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

(β) Ασφαλιστικές προβλέψεις

Ασφαλιστικές προβλέψεις είναι οι καθαρές συμβατικές υποχρεώσεις της ασφαλιστικής εταιρείας οι οποίες πηγάζουν από τα ασφαλιστήρια συμβόλαια και περιλαμβάνουν τις μαθηματικές προβλέψεις, τις προβλέψεις για μη δεδουλευμένα ασφάλιστρα και τις προβλέψεις για εκκρεμείς αποζημιώσεις.

Οι μαθηματικές προβλέψεις αφορούν τις ασφαλίσεις ζωής και υπολογίζονται ως η διαφορά της αναλογιστικής παρούσας αξίας των υποχρεώσεων που έχει αναλάβει η εταιρεία και των υποχρεώσεων του συμβαλλόμενου. Οι υπολογισμοί διενεργούνται σύμφωνα με την εγκεκριμένη από την αρμόδια αρχή τεχνική βάση (πίνακας θνησιμότητας, τεχνικό επιτόκιο) κατά την έναρξη του συμβολαίου. Στην περίπτωση που διαπιστώνεται ζημία κατά τον έλεγχο επάρκειας σχηματίζεται επιπλέον πρόβλεψη.

Οι προβλέψεις για μη δεδουλευμένα ασφάλιστρα περιλαμβάνουν την αναλογία των μικτών ασφαλίστρων που αφορούν τις επόμενες χρήσεις.

Οι προβλέψεις για εκκρεμείς αποζημιώσεις καλύπτουν τις υποχρεώσεις από ασφαλιστικούς κινδύνους οι οποίες έχουν επέλθει μέχρι την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού, ανεξαρτήτως του εάν έχουν ή όχι δηλωθεί, και για τους οποίους είτε δεν έχουν καταβληθεί τα σχετικά ποσά των ασφαλιστικών αποζημιώσεων και των συναφών εξόδων ή δεν έχει προσδιοριστεί το ακριβές ύψος τους ή αμφισβητείται η έκταση της ευθύνης της ασφαλιστικής επιχείρησης.

Το ύψος της εκτιμώμενης πρόβλεψης προσδιορίζεται με βάση τις διαθέσιμες πληροφορίες κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων όπως: πραγματογνωμοσύνες, ιατρικές εκθέσεις και δικαστικές αποφάσεις.

Οι προβλέψεις για εκκρεμείς αποζημιώσεις περιλαμβάνουν και το απόθεμα για ζημίες οι οποίες έχουν συμβεί και δεν έχουν αγγελθεί στην ασφαλιστική εταιρεία κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων (I.B.N.R.). Η εκτίμηση των ασφαλιστικών προβλέψεων διενεργείται κατά την ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με διατάξεις του ισχύοντα Νόμου 400/1970 όπως αυτός έχει διαμορφωθεί έως σήμερα και τις σχετικές αποφάσεις του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Η διαφορά των ασφαλιστικών προβλέψεων (αύξηση / μείωση) σε σχέση με την προηγούμενη αποτίμησή τους, όσον αφορά στις αναλογούσες προβλέψεις επί ίδιας κράτησης της εταιρείας, μεταφέρεται στους λογαριασμούς αποτελεσμάτων χρήσεως, η δε υπόλοιπη μεταφέρεται σε χρέωση των αντασφαλιστών σύμφωνα με όσα προβλέπονται από τις αντασφαλιστικές συμβάσεις.

(γ) Έλεγχος επάρκειας ασφαλιστικών προβλέψεων

Η ασφαλιστική εταιρεία του Ομίλου πραγματοποιεί έλεγχο επάρκειας των ασφαλιστικών της προβλέψεων σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Π. 4 χρησιμοποιώντας τρέχουσες εκτιμήσεις των μελλοντικών ταμιακών ροών που προκύπτουν από τα ασφαλιστήρια συμβόλαια στο τέλος κάθε ετήσιας περιόδου.

Στην περίπτωση που ο έλεγχος επάρκειας των ασφαλιστικών προβλέψεων εμφανίσει ότι οι ασφαλιστικές προβλέψεις δεν είναι επαρκείς, η διαφορά αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα.

Όταν η υποχρέωση η οποία πηγάζει από το ασφαλιστήριο συμβόλαιο έχει εκπληρωθεί, ακυρωθεί ή λήξει παύει να αναγνωρίζεται.

(δ) Αντασφαλιστικές συμβάσεις

Τα οφέλη που λαμβάνει η Ασφαλιστική εταιρεία του Ομίλου από τις αντασφαλιστικές συμβάσεις τις οποίες έχει συνάψει αναγνωρίζονται ως στοιχεία ενεργητικού «Απαιτήσεις από αντασφαλιστές». Οι υποχρεώσεις προς τους αντασφαλιστές αφορούν κυρίως τα οφειλόμενα αντασφάλιστρα. Οι απαιτήσεις από αντασφαλιστές εξετάζονται για απομείωση σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού και οι τυχόν ζημίες αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

3.25 Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στη χαμηλότερη μεταξύ της αξίας κτήσεώς τους και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας τους. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία αντιπροσωπεύει την εκτιμώμενη αξία πώλησης μειωμένη κατά το εκτιμώμενο κόστος ολοκλήρωσης και τα έξοδα πώλησης.

Το κόστος κτήσεως των προϊόντων προσδιορίζεται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο FIFO και συμπεριλαμβάνει τα έξοδα μεταφοράς και αποθήκευσής τους. Στην περίπτωση των έτοιμων προϊόντων και των ημιτελών προϊόντων, το κόστος συμπεριλαμβάνει και την αναλογία των γενικών βιομηχανικών εξόδων.

3.26 Νέα πρότυπα

Ορισμένα από τα νέα πρότυπα, οι τροποποιήσεις στα ισχύοντα πρότυπα και διερμηνείες, δεν έχουν εφαρμογή για τη χρήση που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2007 και δεν έχουν εφαρμοστεί κατά τη σύνταξη αυτών των οικονομικών καταστάσεων:

- **ΔΠΧΠ 8 «Τομείς λειτουργικών δραστηριοτήτων» (σε ισχύ από 1.1.2009)**

Το Πρότυπο αυτό εισάγει την «προσέγγιση της διοίκησης» στην πληροφόρηση ανά τομέα. Το ΔΠΧΠ 8, που γίνεται υποχρεωτικό στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου το 2009, θα απαιτεί γνωστοποίηση πληροφοριών κατά τομέα βάσει της εσωτερικής πληροφόρησης που σε τακτική βάση επισκοπεί η Διοίκηση του Ομίλου που είναι αρμόδια να λαμβάνει αποφάσεις με σκοπό την αξιολόγηση της απόδοσης κάθε τομέα και τον επιμερισμό των πόρων σε αυτούς. Ο Όμιλος επί του παρόντος παρουσιάζει πληροφόρηση ανά τομέα σχετικά με τους επιχειρηματικούς τομείς (Σημ. 6).

- **Διερμηνεία 11 ΔΠΧΠ 2 «Συναλλαγές Ομίλου και ιδίων μετοχών» (ισχύει για χρήσεις με έναρξη από την 1.3.2007)**

Απαιτεί οι συμφωνίες που αφορούν πληρωμές βάσει αξίας μετοχών όπου μια οικονομική μονάδα λαμβάνει αγαθά ή δέχεται υπηρεσίες με αντικαταβολή τα χρηματοοικονομικά εργαλεία των ιδίων κεφαλαίων της, να λογιστικοποιούνται ως συναλλαγές που σχετίζονται με πληρωμές βάσει αξίας μετοχών και διακανονίζονται ως συναλλαγή ιδίων κεφαλαίων, ανεξάρτητα το πώς αποκτήθηκαν τα χρηματοοικονομικά εργαλεία αυτά. Η Διερμηνεία 11 θα γίνει υποχρεωτική για τις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου το 2008 και απαιτείται αναδρομική εφαρμογή. Δεν αναμένεται να έχει επιπτώσεις στις οικονομικές καταστάσεις.

- **Διερμηνεία 12 «Συμφωνία Παραχώρησης Εκμεταλλεύσεως» (ισχύει για χρήσεις με έναρξη από την 1.1.2008)**

Παρέχει οδηγίες σε ορισμένα θέματα αναγνώρισης και επιμέτρησης που προκύπτουν κατά τη λογιστικοποίηση των συμφωνιών παραχώρησης εκμεταλλεύσεως μεταξύ δημοσίου και ιδιωτικού τομέα. Η Διερμηνεία 12, που γίνεται υποχρεωτική για τις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου το 2008, δεν αναμένεται να έχει επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις.

- **Διερμηνεία 13 «Προγράμματα εμπιστοσύνης πελατών» (σε ισχύ από 1.1.2009)**

Αναφέρεται στη λογιστικοποίηση από τις οικονομικές μονάδες που χειρίζονται ή συμμετέχουν με άλλο τρόπο σε προγράμματα εμπιστοσύνης πελατών που αφορούν τους πελάτες τους. Τα προγράμματα αυτά δίνουν τη δυνατότητα στους πελάτες να εξαργυρώσουν πιστώσεις με επιβραβεύσεις όπως η δωρεάν ή με έκπτωση παροχή προϊόντων ή υπηρεσιών. Δεν αναμένεται να έχει επιπτώσεις στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

- **Διερμηνεία 14 - ΔΛΠ 19 «Τα όρια σε στοιχεία του Ενεργητικού Καθορισμένων Παροχών, Ελάχιστες απαιτήσεις χρηματοδότησης και η αλληλεπίδρασή τους» (σε ισχύ από 1.1.2008)**

Διευκρινίζει το πότε θεωρούνται διαθέσιμες οι επιστροφές ή μειώσεις μελλοντικών εισφορών σχετικά με στοιχεία ενεργητικού καθορισμένων παροχών και παρέχονται οδηγίες για την επίδραση των ελάχιστων απαιτήσεων χρηματοδότησης για αυτά τα στοιχεία του ενεργητικού. Επιπλέον αναφέρεται στο πότε μια ελάχιστη απαίτηση χρηματοδότησης μπορεί να δημιουργήσει υποχρέωση. Η Διερμηνεία 14 θα γίνει υποχρεωτική για τις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου το 2008 και απαιτείται αναδρομική εφαρμογή. Ο Όμιλος δεν έχει ακόμη καθορίσει την πιθανή επίπτωση της διερμηνείας.

- **Τροποποίηση του ΔΛΠ 23 «Κόστος δανεισμού» (σε ισχύ από 1.1.2009)**

Το αναθεωρημένο ΔΛΠ 23 αφαιρεί την επιλογή να εξοδοποιείται το κόστος δανεισμού και απαιτεί από μια οικονομική μονάδα να κεφαλαιοποιεί το κόστος δανεισμού που είναι άμεσα σχετιζόμενο με την απόκτηση, κατασκευή ή παραγωγή ενός συγκεκριμένου στοιχείου ενεργητικού ως μέρος του κόστους αυτού. Το τροποποιημένο ΔΛΠ 23 θα γίνει υποχρεωτικό για τις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου το 2009 και θα αποτελεί μεταβολή της λογιστικής αρχής.

- **Τροποποίηση του ΔΛΠ 1 «Παρουσίαση οικονομικών καταστάσεων» (σε ισχύ από 1.1.2009)**

Η υιοθέτηση του Προτύπου από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η εφαρμογή του από τον Όμιλο αναμένεται να επιφέρει αλλαγές στον τρόπο παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων.

- **Τροποποίηση του ΔΛΠ 27 «Ενοποιημένες και Ιδιαίτερες Οικονομικές Καταστάσεις» και του ΔΠΧΠ 3 «Συνενώσεις επιχειρήσεων» (σε ισχύ από 1.7.2009)**

Οι κυριότερες αλλαγές που επιφέρει η τροποποίηση του προτύπου αναφέρεται στις περιπτώσεις μεταβολής του ποσοστού συμμετοχής σε μια επιχείρηση, στα δικαιώματα μειοψηφίας (τα οποία πλέον θα απορροφούν το σύνολο των ζημιών που τους αναλογούν) και στην αντιμετώπιση των εξόδων που σχετίζονται με τη διαδικασία εξαγοράς (τα οποία θα καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρήσης).

Η υιοθέτηση του Προτύπου από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η εφαρμογή του από τον Όμιλο αναμένεται να επιφέρει αλλαγές στον τρόπο παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων.

- **Τροποποίηση του ΔΠΧΠ 2 «Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών» (σε ισχύ από 1.1.2009)**

Καθορίζονται διακριτοί κανόνες προσδιορισμού της εύλογης αξίας των παροχών κατά την ημερομηνία χορήγησής τους καθώς και του λογιστικού χειρισμού στις περιπτώσεις μη επίτευξης των στόχων που έχουν τεθεί.

Εξετάζεται η πιθανή επίπτωση της υιοθέτησης του προτύπου στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

- **Τροποποίηση του ΔΛΠ 32 «Χρηματοοικονομικά μέσα: Παρουσίαση» (σε ισχύ από 1.1.2009)**

Χρηματοοικονομικά μέσα που πληρούν τον ορισμό της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης και ταυτόχρονα περιέχουν δικαίωμα για τον κάτοχο να απαιτήσει από τον εκδότη την αποπληρωμή τους, κάτω από προϋποθέσεις, κατατάσσονται στην καθαρή θέση του εκδότη.

Εξετάζεται η πιθανή επίπτωση της υιοθέτησης του προτύπου στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

4. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Σ' αυτό το μέρος των σημειώσεων δίνονται πληροφορίες για τους κινδύνους στους οποίους είναι εκτεθειμένος ο Όμιλος και περιγράφονται οι μέθοδοι που χρησιμοποιεί η Διοίκηση για να τους ελέγξει. Οι πιο σημαντικοί χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι στους οποίους είναι εκτεθειμένος ο Όμιλος είναι ο πιστωτικός κίνδυνος, ο κίνδυνος ρευστότητας, ο κίνδυνος της αγοράς, ο λειτουργικός κίνδυνος και ο ασφαλιστικός κίνδυνος.

Η επιχειρηματική δραστηριότητα και η κερδοφορία του Ομίλου είναι συνυφασμένες άμεσα με την ανάληψη των χρηματοοικονομικών κινδύνων.

Το πλαίσιο διαχείρισης Κινδύνων του Ομίλου καθορίστηκε σε άμεση εναρμόνιση με την ΠΔΤΕ 2577/06 και συνοπτικά περιγράφεται ως εξής :

Το **Διοικητικό Συμβούλιο** έχει την συνολική ευθύνη για τον καθορισμό της πολιτικής ανάληψης και διαχείρισης κινδύνων και έχει συστήσει την **Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού - Παθητικού (ALCO)** και την **Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων**.

Η **Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων** έχει αρμοδιότητες την εφαρμογή και την εποπτεία τόσο των αρχών όσο και της πολιτικής διαχείρισης χρηματοοικονομικών κινδύνων, όπως προβλέπονται από την ΠΔΤΕ 2577/06.

Στα πλαίσια του συστήματος εσωτερικού ελέγχου του Ομίλου, η **Δ/ση Διαχείρισης Κινδύνων** λειτουργεί ως ανεξάρτητη μονάδα, η οποία με τις κατευθύνσεις της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων και του Διοικητικού Συμβουλίου έχει την ευθύνη για το σχεδιασμό, την υλοποίηση και την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας του συστήματος διαχείρισης κινδύνων. Οι εφαρμοζόμενες διαδικασίες διαχείρισης κινδύνων υπόκεινται στον έλεγχο της **Δ/σης Εσωτερικής Επιθεώρησης**.

Η παρακολούθηση των κινδύνων που απορρέουν από τη χρήση των χρηματοοικονομικών προϊόντων όπως Πιστωτικός, Ρευστότητας, Επιτοκίου, Συναλλάγματος, Αγοράς και Λειτουργικός είναι συνεχής και αποτελεί αντικείμενο εξέλιξης και βελτίωσης.

Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων επανεξετάζεται σε ετήσια βάση, ώστε να ανταποκρίνεται στις μεταβολές των προσφερόμενων προϊόντων, στη δυναμική των αγορών και στις διεθνείς πρακτικές.

4.1 ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος στον πιστωτικό κίνδυνο ο οποίος σχετίζεται με την πιθανότητα ο αντισυμβαλλόμενος να μην εκπληρώσει στο ακέραιο τις συμβατικές του υποχρεώσεις όταν αυτές γίνονται απαιτητές. Η συνολική έκθεση του Ομίλου στον πιστωτικό κίνδυνο προέρχεται κατά κύριο λόγο από τα εγκεκριμένα πιστωτικά όρια και τις πιστοδοτήσεις της επιχειρηματικής και ιδιωτικής πίστης, από τις επενδυτικές και συναλλακτικές δραστηριότητες του Ομίλου, από πράξεις διαπραγμάτευσης στην αγορά παραγώγων και από το διακανονισμό των χρεογράφων. Ο βαθμός του πιστωτικού κινδύνου που εμπεριέχεται σε κάθε πιστωτικό άνοιγμα εξαρτάται μεταξύ άλλων από τις γενικότερες συνθήκες της οικονομίας και της αγοράς, τη χρηματοοικονομική θέση των οφειλετών, το ύψος, το είδος και τη διάρκεια των ανοιγμάτων και την ύπαρξη καλυμμάτων και εξασφαλίσεων.

Για την αποτελεσματικότερη διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου εφαρμόζεται η ανάπτυξη τυποποιημένων διαδικασιών, που κατά τη διεθνή πρακτική αναλύονται σε τρία επίπεδα:

- Αξιολόγηση και προσδιορισμός του πιστωτικού κινδύνου σε ανώτερο επίπεδο. Αυτή η διαδικασία σχετίζεται με τη θεώρηση του συνολικού πιστωτικού κινδύνου σε επίπεδο ομίλου για όλα τα χρηματοοικονομικά προϊόντα και με τη μέτρησή του, όπως επίσης και τον καθορισμό του ανεκτού βαθμού κινδύνου που διατίθεται να αναλαμβάνει ο Όμιλος.

- Αξιολόγηση και μέτρηση του πιστωτικού κινδύνου στο στάδιο της αξιολογητικής - εγκριτικής διαδικασίας Η διαδικασία αφορά στον προσδιορισμό του κινδύνου σε καθημερινή βάση στον τομέα των πιστοδοτήσεων και πραγματοποιείται από τις αρμόδιες οργανωτικές πελατειακές μονάδες (καταστήματα, κεντρικές υπηρεσίες).
- Παρακολούθηση πιστωτικού κινδύνου κατά τη διάρκεια της πιστοδότησης. Η διαδικασία σχετίζεται με την επιβεβαίωση της ομαλής πορείας ή τη λήψη μέτρων σε περίπτωση αθέτησης των υποχρεώσεων του αντισυμβαλλόμενου.

Ο Όμιλος διαμορφώνει το επίπεδο του πιστωτικού κινδύνου που αναλαμβάνει θεσπίζοντας, με εγκριτικές αποφάσεις των αρμόδιων συλλογικών οργάνων, αποδεκτά όρια ανάληψης πιστωτικού κινδύνου.

Ο Όμιλος διαχειρίζεται την έκθεσή της στον πιστωτικό κίνδυνο με τακτές αναλύσεις της ικανότητας των δανειοληπτών και των εν δυνάμει δανειοληπτών να αποπληρώσουν τους τόκους και το κεφάλαιο των υποχρεώσεων τους, αλλάζοντας τα όρια χρηματοδότησης όποτε αυτό θεωρηθεί αναγκαίο.

Για τη διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου ο Όμιλος έχει θεσπίσει σύστημα πιστοληπτικής διαβάθμισης το οποίο αποτελείται από έντεκα βαθμίδες που αντανακλούν το βαθμό έκθεσης στον κίνδυνο, τα καλύμματα και τις τυχόν άλλες εξασφαλίσεις.

Οι βασικές αρχές στις οποίες βασίζεται η διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου του Ομίλου είναι οι ακόλουθες:

- Κάθε πιστοδότηση απαιτεί έγκριση από το αρμόδιο εγκριτικό όργανο (Γενικό Συμβούλιο Χορηγήσεων, Συμβούλιο Κεντρικής Διεύθυνσης Πελατείας, Διευθυντής Κεντρικής Διεύθυνσης Πελατείας, Κατάστημα).
- Κάθε έγκριση πιστοδότησης απαιτεί αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας του πελάτη και εκτίμηση του πιστωτικού κινδύνου.
- Όλες οι εγκρίσεις των πιστοδοτικών μονάδων δεν πρέπει να υπερβαίνουν το μηνιαίο όριο Πιστωτικού Κινδύνου που έχει ορισθεί για την μονάδα.
- Κάθε ουσιαστική αλλαγή σε πιστοδότηση, όπως είναι διάρκεια εξόφλησης, κάλυμμα, ή γενικός όρος της αρχικής σύμβασης απαιτεί έγκριση από το αντίστοιχο εγκριτικό επίπεδο.
- Οι Κεντρικές Διευθύνσεις Πελατείας εφαρμόζουν με συνέπεια το εγχειρίδιο διαδικασιών πιστοδοτήσεων και τις εσωτερικές εγκυκλίους, προκειμένου να προχωρήσουν στις εγκρίσεις τους. Οι εσωτερικές εγκυκλίους περιγράφουν τις διαδικασίες που πρέπει να τηρούνται για θέματα όπως όρια δανεισμού ανά πελάτη, όρια πιστωτικού κινδύνου, αξιολόγηση ενός πελάτη με αναφορά σε ένα σύνολο κριτηρίων, αξιολόγηση καλυμμάτων / εξασφαλίσεων κ.λ.π.
- Η έγκριση των πιστωτικών ορίων αντισυμβαλλόμενου και η διαχείριση των πιστωτικών ανοιγμάτων πρέπει να ακολουθεί τις πιστωτικές πολιτικές του Ομίλου καθώς και τις απαιτήσεις του κανονιστικού πλαισίου.

4.1.1 Μέτρηση Πιστωτικού Κινδύνου

- Χορηγητικά προϊόντα

Ο πιστωτικός κίνδυνος των χορηγητικών προϊόντων συνίσταται από τους εξής επιμέρους κινδύνους:

- Κίνδυνος αντισυμβαλλόμενου
- Κίνδυνος καλυμμάτων/ εξασφαλίσεων
- Κίνδυνος προϊόντος

Βασικό στοιχείο της εγκριτικής διαδικασίας πιστοδοτήσεων αποτελεί η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας του αντισυμβαλλόμενου και η εκτίμηση του πιστωτικού κινδύνου που θα προκύψει από την πιστοδότηση.

Για την αξιολόγηση των πιστούχων χρησιμοποιείται, όπως προαναφέρθηκε, ένα 11-βάθμιο σύστημα κατάταξης ενταγμένο στο νέο πλαίσιο πολιτικής πιστοδοτήσεων, διαδικασιών και παρακολούθησης της συμπεριφοράς των πιστούχων.

Το σύστημα εγκαταστάθηκε αρχικά το 2000, είναι σε αυτόματη σύνδεση με το κύριο μηχανογραφικό σύστημα του Ομίλου και αναθεωρείται και βελτιώνεται συνεχώς σε ετήσια βάση.

Υπάρχουν χωριστές μέθοδοι διαβάθμισης της πιστοληπτικής ικανότητας των πιστούχων ανάλογα με την κατηγορία στην οποία ταξινομούνται:

- Πιστωτική Βαθμολόγηση Αγροτών (Scoring)
- Πιστωτική Βαθμολόγηση Ιδιωτών (Scoring)
- Πιστωτική Διαβάθμιση Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων
- Πιστωτική Διαβάθμιση Επιχειρήσεων

Οι μέθοδοι πιστωτικής βαθμολόγησης αποτελούν υποδείγματα αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας των πιστούχων που εξετάζουν στοιχεία του πιστούχου την στιγμή υποβολής της αίτησης αλλά και τη συμπεριφορά του πιστούχου (μεικτά υποδείγματα). Ο Όμιλος αναμένεται να αναπτύξει περισσότερα υποδείγματα πιστοληπτικής ικανότητας για το χαρτοφυλάκιο λιανικής τραπεζικής σε επίπεδο ομίλου τόσο για την αξιολόγηση του υποψήφιου πιστούχου (application scoring) αλλά και την παρακολούθηση της συμπεριφοράς του πιστούχου (behavioral scoring).

Οι μέθοδοι πιστωτικής διαβάθμισης χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση πιστοδοτήσεων που εντάσσονται στο επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο του Ομίλου και διαφοροποιούνται ανάλογα με τον τύπο και το μέγεθος της επιχείρησης.

Ανάλογα με τη μέθοδο διαβάθμισης που χρησιμοποιείται, συνδέεται η βαθμολόγηση του πελάτη με την πιθανότητα αθέτησης των υποχρεώσεων του και υπολογίζεται η εκτιμώμενη ζημία κατά τη χορήγηση του δανείου.

Ο υπολογισμός της αναμενόμενης ζημιάς (expected loss) εμφανίζεται στο σύστημα on line - real time και βασίζεται στην εκτίμηση της πιθανότητας αθέτησης υποχρέωσης του πελάτη, στα καλύμματα, στη διάρκεια και σε άλλα χαρακτηριστικά της συναλλαγής.

- Λοιπά προϊόντα που ενέχουν πιστωτικό κίνδυνο

Για την εκτίμηση του πιστωτικού κινδύνου των λοιπών χρηματοοικονομικών προϊόντων (εκτός των χορηγητικών), χρησιμοποιούνται κυρίως οι πιστοληπτικές διαβαθμίσεις διεθνώς αναγνωρισμένων εξωτερικών οργανισμών πιστοληπτικής αξιολόγησης. Ανάλογα με τη φύση του προϊόντος λαμβάνονται υπόψη και άλλοι παράγοντες όπως ο κίνδυνος χώρας, η ύπαρξη εγγυήσεων ή εξασφαλίσεων, τα χαρακτηριστικά της συναλλαγής.

4.1.2 Παρακολούθηση και διαχείριση πιστωτικού κινδύνου

α) Όρια

Για τη διαχείριση και τον έλεγχο του πιστωτικού κινδύνου έχουν τεθεί όρια ανάληψης κινδύνου.

Συγκεκριμένα έχουν τεθεί μηνιαία όρια πιστωτικού κινδύνου ανά εγκριτική μονάδα και η παρακολούθησή τους γίνεται real time – on line, μέσω του εσωτερικού συστήματος αξιολόγησης, διαβάθμισης και έγκρισης των πιστοδοτήσεων. Το συνολικό όριο πιστωτικού κινδύνου είναι αποτέλεσμα του συνυπολογισμού της πιστοληπτικής ικανότητας του αντισυμβαλλομένου και της λήψης τυχόν καλυμμάτων – εξασφαλίσεων τα οποία μειώνουν το ύψος του αναλαμβανόμενου κινδύνου.

Τα πιστοδοτικά όρια αναθεωρούνται σε ετήσια ή συχνότερη βάση και η εξέλιξη των υπολοίπων καθώς επίσης και η συμπεριφορά των πελατών παρακολουθείται στενά από τους account officers των μονάδων πελατείας.

Για τον έλεγχο του πιστωτικού κινδύνου που προέρχεται από πιστοδοτήσεις στην επιχειρηματική, αγροτική και ιδιωτική πίστη έχουν εφαρμοστεί όρια προσωπικής εγγύησης ανάλογα με την πιστοληπτική ικανότητα των αντισυμβαλλομένων.

Εκτός αυτών έχουν τεθεί πιστωτικά όρια για τα ανοίγματα έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ή χωρών ανάλογα με το rating των αντισυμβαλλομένων. Στις περιπτώσεις ανοιγμάτων εκτός Ελλάδας συνυπολογίζεται και ο κίνδυνος χώρας.

Επιπρόσθετα ο πιστωτικός κίνδυνος του Ομίλου ελέγχεται από την εφαρμογή ορίων σε ημερήσιες θέσεις σε χρηματοοικονομικά προϊόντα.

β) Τεχνικές μείωσης πιστωτικού κινδύνου

Ο Όμιλος για τη μείωση του πιστωτικού κινδύνου που αναλαμβάνει, επιδιώκει τη λήψη καλυμμάτων/εξασφαλίσεων, ιδιαίτερα όταν η πιστοληπτική ικανότητα του αντισυμβαλλόμενου δεν είναι αρκετά υψηλή ή όταν κρίνεται ότι το ύψος της πιστοδότησης ή του πιστοδοτικού ορίου υπερβαίνει το όριο προσωπικής εγγύησης που είναι σε ισχύ κάθε φορά.

Έχουν εκδοθεί και εφαρμόζονται ειδικές οδηγίες για τη λήψη αποδεκτών καλυμμάτων και η αποτίμησή τους γίνεται με προσοχή κατά τη στιγμή της έγκρισης αλλά και με τακτές επανεκτιμήσεις ανάλογα με το είδος του καλύμματος. Η αξία που καταχωρείται και υπολογίζεται για τη μείωση του πιστωτικού κινδύνου μειώνεται κατά ένα συντελεστή (haircut) που διαφέρει ανάλογα με το είδος του καλύμματος και τίθεται για να καλύψει τον κίνδυνο της απομείωσης της αξίας του σε περίπτωση αναγκαστικής είσπραξης των απαιτήσεων του Ομίλου καθώς επίσης και τυχόν δικαστικά έξοδα.

Τα καλύμματα που λαμβάνονται καλύπτουν τις εξής κύριες κατηγορίες :

1. Υποθήκες επί ακινήτων (κατοικίες, εμπορικά ακίνητα)
2. Ενέχυρα επί:
 - καταθέσεων
 - επιταγών
 - μετοχών
 - ομολόγων ή άλλων τίτλων
 - μεριδίων μετοχικών ή μεικτών Α/Κ
3. Εγγυήσεις
4. Εκχωρήσεις απαιτήσεων από πιστοποιήσεις εκτέλεσης έργων

4.1.3 Ασκήσεις προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης

Τα σενάρια ακραίων καταστάσεων πραγματοποιούνται, για τον υπολογισμό των μεταβολών στην εκτιμώμενη ζημία και στην κεφαλαιακή επάρκεια του Ομίλου στην περίπτωση δυσμενών συνθηκών ή ακραίων μεταβολών, με σκοπό την ορθότερη διαχείριση των κινδύνων.

Ο Όμιλος, σύμφωνα με τις οδηγίες της Τράπεζας της Ελλάδος, διενεργεί **ετήσιες δοκιμές προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης** (stress test). Επιπλέον έχουν διενεργηθεί ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων για τον πιστωτικό κίνδυνο και τα αποτελέσματα έχουν ληφθεί υπόψη κατά τον υπολογισμό του τελικού ποσού των προβλέψεων.

4.1.4 Πολιτική σχηματισμού προβλέψεων

Ο Όμιλος εφαρμόζει πολιτική προβλέψεων που στοχεύει στο σχηματισμό ικανού ύψους προβλέψεων που θα υπερκαλύπτουν τις τυχόν ζημίες από επισφαλείς απαιτήσεις. Για τον υπολογισμό των προβλέψεων χρησιμοποιείται το Σύστημα Εσωτερικών Διαβαθμίσεων. Οι προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις υπερβαίνουν συνολικά τις ελάχιστα απαιτούμενες για εποπτικούς σκοπούς, όπως αυτές προσδιορίζονται με βάση την ΠΔΤΕ 2442/99 όπως ισχύει. Εκτός των παραπάνω, ο Όμιλος όποτε το κρίνει σκόπιμο σχηματίζει και γενικές προβλέψεις για κινδύνους που δεν προσδιορίζονται επακριβώς.

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν τη μέγιστη έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο του Ομίλου κατά την 31.12.2007 και 31.12.2006 αναφορικά με τα δάνεια και τις προκαταβολές σε πελάτες, τις απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων και τις επενδύσεις σε χρεόγραφα, χωρίς να συνυπολογίζονται τυχόν καλύμματα ή άλλες εξασφαλίσεις και ανάλογα με την πιστοληπτική τους διαβάθμιση. Τα πιστωτικά ανοίγματα είναι βασισμένα στη λογιστική τους αξία.

α) Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

		31/12/2007		31/12/2006	
Βαθμίδα	Βαθμός κινδύνου	Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες	Προβλέψεις	Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες	Προβλέψεις
Δάνεια εξυπηρετούμενα					
A1-A3	Αποδεκτός Κίνδυνος	3.417.036	0	2.475.115	0
B1-B3	Χαμηλός Κίνδυνος	3.903.709	0	3.304.297	0
Γ1-Γ2	Μέσος Κίνδυνος	2.082.362	0	1.601.880	0
Δ1	Υψηλός Κίνδυνος	1.328.399	0	1.114.420	0
E1	Ζημιογόνος Χορήγηση	381.477	0	300.936	0
Z1	Επισφάλεια	19.428	0	8.961	0
Σύνολο		11.132.411	0	8.805.609	0
Δάνεια με ειδική πρόβλεψη					
A1-A3	Αποδεκτός Κίνδυνος	1.123.399	(8.163)	838.497	(3.432)
B1-B3	Χαμηλός Κίνδυνος	1.207.780	(32.234)	1.082.332	(27.468)
Γ1-Γ2	Μέσος Κίνδυνος	1.047.602	(106.893)	882.616	(73.408)
Δ1	Υψηλός Κίνδυνος	753.800	(36.756)	682.979	(143.455)
E1	Ζημιογόνος Χορήγηση	807.069	(172.910)	792.065	(237.463)
Z1	Επισφάλεια	680.560	(661.531)	1.027.669	(916.690)
Σύνολο		5.620.210	(1.018.487)	5.306.158	(1.401.916)
Δάνεια με γενική πρόβλεψη					
A1-A3	Αποδεκτός Κίνδυνος	47.057	(594)	20.250	(691)
B1-B3	Χαμηλός Κίνδυνος	38.360	(440)	14.610	(478)
Γ1-Γ2	Μέσος Κίνδυνος	4.901	(71)	764	(26)
Δ1	Υψηλός Κίνδυνος	0	0	0	0
E1	Ζημιογόνος Χορήγηση	475	(7)	0	0
Z1	Επισφάλεια	60	(1)	0	0
Σύνολο		90.853	(1.113)	35.624	(1.195)
Δάνεια σε καθυστέρηση αλλά όχι επισφαλή					
A1-A3	Αποδεκτός Κίνδυνος	89.673	0	84.593	0
B1-B3	Χαμηλός Κίνδυνος	152.256	0	119.765	0
Γ1-Γ2	Μέσος Κίνδυνος	197.616	0	141.732	0
Δ1	Υψηλός Κίνδυνος	189.362	0	125.786	0
E1	Ζημιογόνος Χορήγηση	187.937	0	182.561	0
Z1	Επισφάλεια	103.722	0	113.527	0
Σύνολο		920.566	0	767.964	0
Κατηγορίες Καθυστερήσης					
30-90 days		306.876	0	216.901	0
90-180 days		85.471	0	74.082	0
180 days+		528.219	0	476.981	0
Σύνολο		920.566	0	767.964	0
Ρυθμίσεις		1.375.768	0	1.527.713	0
Γενικό Σύνολο		17.764.040	(1.019.600)	14.915.355	(1.403.111)

β) Δάνεια και προκαταβολές σε τράπεζες

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

		31/12/2007		31/12/2006	
Βαθμίδα	Βαθμός κινδύνου	Δάνεια και προκαταβολές σε Τράπεζες	Προβλέψεις	Δάνεια και προκαταβολές σε Τράπεζες	Προβλέψεις
Δάνεια εξυπηρετούμενα					
A1-A3	Αποδεκτός Κίνδυνος	715.100	0	1.316.540	0
B1-B3	Χαμηλός Κίνδυνος	0	0	0	0
Γ1-Γ2	Μέσος Κίνδυνος	0	0	0	0
Δ1	Υψηλός Κίνδυνος	0	0	0	0
E1	Ζημιογόνος Χορήγηση	0	0	0	0
Z1	Επισφάλεια	0	0	0	0
		715.100	0	1.316.540	0

γ) Επενδυτικοί τίτλοι

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

		31/12/2007		31/12/2006	
Βαθμίδα	Βαθμός κινδύνου	Επενδυτικοί Τίτλοι	Προβλέψεις	Επενδυτικοί Τίτλοι	Προβλέψεις
Δάνεια εξυπηρετούμενα					
A1-A3	Αποδεκτός Κίνδυνος	1.541.559	0	1.672.236	0
B1-B3	Χαμηλός Κίνδυνος	299.957	0	268.194	0
Γ1-Γ2	Μέσος Κίνδυνος	11.475	0	14.900	0
Δ1	Υψηλός Κίνδυνος	5.815	0	6.816	0
E1	Ζημιογόνος Χορήγηση	0	0	0	0
Z1	Επισφάλεια	0	0	0	0
		1.858.806	0	1.962.146	0

Απομείωση δανείων σε πελάτες και πιστωτικά ιδρύματα και επενδύσεων σε χρεόγραφα

Απομειωμένα δάνεια και επενδύσεις σε χρεόγραφα είναι αυτά για τα οποία ο Όμιλος θεωρεί πιθανόν ότι ο αντισυμβαλλόμενος δεν θα είναι σε θέση να αποπληρώσει τους τόκους και το κεφάλαιο των συμβατικών του υποχρεώσεων.

Δάνεια σε καθυστέρηση αλλά όχι επισφαλή

Δάνεια και επενδύσεις των οποίων οι πληρωμές των συμβατικών τόκων ή και κεφαλαίου έχουν καθυστερήσει, αλλά ο Όμιλος κρίνει βάσει των υπάρχοντων εξασφαλίσεων και του χρόνου καθυστέρησης ότι δεν απαιτείται να σχηματιστεί πρόβλεψη απομείωσης.

Ρυθμίσεις

Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται δάνεια των οποίων οι όροι έχουν επαναδιαπραγματευθεί λόγω οικονομικής δυσχέρειας του αντισυμβαλλόμενου και παραμένουν στην κατηγορία αυτή ανεξάρτητα από τυχόν μετέπειτα ομαλή εξυπηρέτηση.

Προβλέψεις απομείωσης

Προβλέψεις απομείωσης λογιστικοποιούνται για ζημιές που εκτιμάται ότι υφίστανται κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων. Σημαντικές αλλαγές στην οικονομία ή σε κάποιο επιχειρηματικό κλάδο που αντιπροσωπεύει μεγάλο μέρος του χαρτοφυλακίου του Ομίλου, θα μπορούσε να προκαλέσει ζημία που δεν καλύπτεται από την σχηματισθείσα πρόβλεψη στον ισολογισμό. Για αυτό η Διοίκηση πολύ προσεχτικά διαχειρίζεται την έκθεση της στον πιστωτικό κίνδυνο.

Οι προβλέψεις για απομείωση αποτελούνται από τις προβλέψεις για δάνεια και απαιτήσεις που αξιολογούνται σε ατομικό επίπεδο ως σημαντικά και από τις προβλέψεις για απαιτήσεις που συμπεριλαμβάνονται σε ομάδες με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου και αξιολογούνται συλλογικά.

Διαγραφές

Ο Όμιλος διαγράφει ένα δάνειο ή μια επένδυση σε χρεόγραφα όταν θεωρηθεί μη εισπράξιμη η απαίτηση εξαιτίας της αντικειμενικής αδυναμίας του αντισυμβαλλόμενου να εκπληρώσει τις συμβατικές του υποχρεώσεις ή όταν το ποσό της ρευστοποίησης των καλυμμάτων και των εξασφαλίσεων δεν επαρκεί για την κάλυψη του οφειλόμενου υπολοίπου. Ο Όμιλος συνεχίζει την παρακολούθηση των απαιτήσεων που διαγράφει για τυχόν αναβίωση των δυνατοτήτων είσπραξης τους.

Ο Όμιλος λαμβάνει καλύμματα ή και εξασφαλίσεις έναντι των πιστοδοτήσεών του σε πελάτες μειώνοντας το συνολικό πιστωτικό κίνδυνο και διασφαλίζοντας την έγκαιρη αποπληρωμή των απαιτήσεών του. Η διασφαλιστική αξία των καλυμμάτων και των εξασφαλίσεων επαναξιολογείται σε τακτά χρονικά διαστήματα. Τα καλύμματα τα οποία ο Όμιλος θεωρεί αποδεκτά και η αντίστοιχη διασφαλιστική τους αξία ανά κατηγορία απεικονίζεται στον παρακάτω πίνακα.

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	31/12/2007		31/12/2006	
	Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες	Δάνεια και προκαταβολές σε τράπεζες	Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες	Δάνεια και προκαταβολές σε τράπεζες
Έναντι δανείων εξυπηρετούμενων				
1. Ακίνητα	7.868.015	0	6.616.528	0
2. Επιταγές-Μετρητά	131.448	0	135.115	0
3. Ομόλογα-Μετοχές-Αμοιβαία	20.207	0	49.908	0
4. Λοιπά	922.152	0	649.671	0
5. Εγγυήσεις Δημοσίου	6.567.208	0	7.313.708	0
6. Μηχανολογικός Εξοπλισμός	82.563	0	158.054	0
Σύνολο	15.591.593	0	14.922.984	0
Έναντι δανείων ειδικής πρόβλεψης				
1. Ακίνητα	1.635.740	0	1.365.515	0
2. Επιταγές-Μετρητά	135.893	0	107.365	0
3. Ομόλογα-Μετοχές-Αμοιβαία	138.088	0	69.665	0
4. Λοιπά	328.827	0	335.175	0
5. Εγγυήσεις Δημοσίου	223.396	0	562.033	0
6. Μηχανολογικός Εξοπλισμός	77.060	0	101.027	0
Σύνολο	2.539.004	0	2.540.780	0
Έναντι δανείων γενικής πρόβλεψης				
1. Ακίνητα	403	0	10.168	0
2. Επιταγές-Μετρητά	0	0	0	0
3. Ομόλογα-Μετοχές-Αμοιβαία	0	0	0	0
4. Λοιπά	2.050	0	2.964	0
5. Εγγυήσεις Δημοσίου	0	0	0	0
6. Μηχανολογικός Εξοπλισμός	881	0	3.098	0
Σύνολο	3.334	0	16.230	0
Έναντι δανείων σε καθυστέρηση αλλά όχι επισφαλή				
1. Ακίνητα	1.145.714	0	902.550	0
2. Επιταγές-Μετρητά	5.384	0	5.548	0
3. Ομόλογα-Μετοχές-Αμοιβαία	43.866	0	11.013	0
4. Λοιπά	79.534	0	90.410	0
5. Εγγυήσεις Δημοσίου	195.418	0	1.108.454	0
6. Μηχανολογικός Εξοπλισμός	20.616	0	19.980	0
Σύνολο	1.490.532	0	2.137.955	0
Σύνολο	19.624.463	0	19.617.949	0

Ο Όμιλος παρακολουθεί το βαθμό συγκέντρωσης του κινδύνου ανά γεωγραφικό και επιχειρηματικό τομέα, όπως παρουσιάζεται και στον παρακάτω πίνακα αφού έχουν αφαιρεθεί οι σχετικές προβλέψεις απομειώσεων:

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες		Απαιτήσεις κατά άλλων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων		Αξιόγραφα διαθέσιμων προς πώληση επενδύσεων		Αξιογράφα διακρατούμενων ως τη λήξη επενδύσεων	
	31/12/2007	31/12/2006	31/12/2007	31/12/2006	31/12/2007	31/12/2006	31/12/2007	31/12/2006
Ανά τομέα								
- Σε νομικά πρόσωπα	3.321.516	2.496.622	0	0	175.661	205.159	0	0
- Στο Δημόσιο	5.182.598	3.964.726	0	0	340.741	322.793	1.188.632	1.268.610
- Σε Τράπεζες	127.375	141.624	715.100	1.316.540	125.772	154.584	28.000	11.000
- Σε ιδιώτες	8.112.951	6.909.272	0	0	0	0	0	0
	16.744.440	13.512.244	715.100	1.316.540	642.174	682.536	1.216.632	1.279.610
Ανά γεωγραφική περιοχή								
- Ελλάδα	16.628.466	13.474.722	335.146	244.647	358.436	375.251	1.205.632	1.268.610
- Λοιπές χώρες Ευρώπης	115.974	37.522	362.992	892.605	236.219	254.277	11.000	11.000
- Αμερική	0	0	9.991	66.495	0	0	0	0
- Λοιπές χώρες	0	0	6.971	112.793	47.519	53.008	0	0
	16.744.440	13.512.244	715.100	1.316.540	642.174	682.536	1.216.632	1.279.610

Η μέτρηση της συγκέντρωσης του κινδύνου ανά γεωγραφική περιοχή όσον αφορά στα δάνεια σε πελάτες και πιστωτικά ιδρύματα γίνεται βάση της περιοχής στην οποία δραστηριοποιείται ο Όμιλος και έχει υψηλό βαθμό συσχέτισης με την έδρα του αντισυμβαλλόμενου, ενώ όσον αφορά στις επενδύσεις σε χρεόγραφα ανάλογα με την έδρα του εκδότη του χρεογράφου.

4.2 ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΑΓΟΡΑΣ

Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος στον κίνδυνο της αγοράς. Ο κίνδυνος αγοράς προκύπτει από την ανοιχτή θέση σε προϊόντα επιτοκίου, συναλλάγματος και χρεόγραφα, τα οποία είναι εκτεθειμένα σε γενικές και συγκεκριμένες κινήσεις της αγοράς. Ο Όμιλος εφαρμόζει σύγχρονες μεθόδους για τη μέτρηση του κινδύνου αγοράς, όπως η αποτίμηση Αξίας σε Κίνδυνο (Value-at-Risk).

Η Value-at-Risk αποτίμηση είναι εκτίμηση της μέγιστης δυνατικής μείωσης στην καθαρή τρέχουσα αξία του χαρτοφυλακίου που μπορεί να συμβεί σε ένα καθορισμένο χρονικό διάστημα και για ένα συγκεκριμένο επίπεδο εμπιστοσύνης, όμως δεν μπορεί να καλύψει εκτίμηση οικονομικών απωλειών που μπορεί να προκύψει από εξαιρετικά ασυνήθιστες μεταβολές οικονομικής φύσης. Ο Όμιλος υπολογίζει τη Value-at-Risk αποτίμηση με τη μέθοδο Monte Carlo για επίπεδο εμπιστοσύνης 99 % και για χρονικό ορίζοντα μιας ημέρας.

Το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών του Ομίλου αφορά ομόλογα, μετοχές και παράγωγα. Η Value-at-Risk τιμή για το σύνολο του χαρτοφυλακίου συναλλαγών κατά την 31 Δεκεμβρίου 2007 ήταν Ευρώ 3,286 εκατομμύρια (2006: Ευρώ 1,767 εκατομμύρια) και αναλύεται σε Ευρώ 0,021 εκατομμύρια (2006: Ευρώ 0,006 εκατομμύρια) για τον κίνδυνο επιτοκίου, Ευρώ 3,020 εκατομμύρια (2006: Ευρώ 1,435 εκατομμύρια) για το χρηματιστηριακό κίνδυνο και Ευρώ 2,238 εκατομμύρια (2006: Ευρώ 1,494 εκατομμύρια) για το συναλλαγματικό κίνδυνο. Με τη διάρθρωση του χαρτοφυλακίου συναλλαγών κατά την 31.12.2007 και λόγω του βαθμού διαφοροποίησής του επιτυγχάνεται μείωση κατά Ευρώ 1,993 εκατομμύρια (2006: Ευρώ 1,168 εκατομμύρια) στη συνολική Value-at-Risk τιμή.

Ο Όμιλος εφαρμόζει πρόγραμμα backtesting για τις εκτιμήσεις του μεγέθους Αξίας σε Κίνδυνο -Value at risk- (σύγκριση της VaR με την μεταβολή της αξίας του χαρτοφυλακίου συναλλαγών λόγω μεταβολής των τιμών της αγοράς). Οι καταγεγραμμένες περιπτώσεις κατά τις οποίες η μεταβολή στην αξία του χαρτοφυλακίου ήταν μεγαλύτερη από το μέγεθος της VaR ανέρχεται για μεν το 2007 σε 4, για μεν το 2006 σε 2.

Ακολουθεί μια περίληψη της value-at-risk θέσης του Ομίλου την 31^η Δεκεμβρίου 2007.

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	Στις 31 Δεκεμβρίου	Μέσος όρος για την περίοδο	Μέγιστο περιόδου	Ελάχιστο περιόδου
2007				
Συναλλαγματικός κίνδυνος	2.238	761	2.781	72
Κίνδυνος επιτοκίου	21	14	58	2
Κίνδυνος μεταβολής τιμών	3.020	2.809	4.022	1.781
Συνδιακύμανση	(1.993)	(914)	(4.103)	(96)
	3.286	2.670	2.758	1.759
2006				
Συναλλαγματικός κίνδυνος	1.494	1.915	5.267	1.273
Κίνδυνος επιτοκίου	6	39	112	6
Κίνδυνος μεταβολής τιμών	1.435	1.720	3.296	1.136
Συνδιακύμανση	(1.168)	(1.422)	(4.372)	(683)
	1.767	2.252	4.303	1.732

4.3 ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ

Ο κίνδυνος ρευστότητας προκύπτει από τη διαδικασία χρηματοδότησης του Ομίλου και από τη διαχείριση των θέσεων του στην αγορά. Περιλαμβάνει τον κίνδυνο ο Όμιλος να μην είναι ικανός να χρηματοδοτήσει τα περιουσιακά στοιχεία του όσον αφορά την αντίστοιχη ληκτότητα και επιτόκια αυτών, όπως επίσης τον κίνδυνο να μην είναι ικανός να ρευστοποιήσει τα περιουσιακά του στοιχεία σε εύλογες τιμές της αγοράς και μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα.

Ο Όμιλος έχει μια ευρεία χρηματοδοτική βάση. Η χρηματοδότηση πραγματοποιείται χρησιμοποιώντας μία ευρεία γκάμα προϊόντων που συμπεριλαμβάνει καταθέσεις, ομόλογα και μετοχικό κεφάλαιο. Αυτό βελτιώνει τη δυνατότητα χρηματοδότησης, μειώνει την εξάρτησή του από μια πηγή χρηματοδότησης και γενικά μειώνει το κόστος χρηματοδότησης. Ο Όμιλος προσπαθεί να διατηρήσει μια ισορροπία μεταξύ συνέχισης της χρηματοδότησης και ευελιξίας μέσω της χρησιμοποίησης προϊόντων διαφορετικής ληκτότητας. Ο Όμιλος διαρκώς εκτιμάει τον κίνδυνο ρευστότητας αναγνωρίζοντας και παρακολουθώντας αλλαγές που απαιτούνται στη χρηματοδότηση ώστε να επιτύχει τους επιχειρηματικούς στόχους του στα πλαίσια της ευρύτερης στρατηγικής του.

Για τη διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας ο Όμιλος χρησιμοποιεί το δείκτη Ρευστών Διαθεσίμων. Στα ρευστά διαθέσιμα περιλαμβάνεται το ταμείο, τα ταμειακά ισοδύναμα και οι επενδύσεις σε χρεόγραφα για τα οποία υπάρχει ενεργός αγορά καθώς και απαιτήσεις έναντι τραπεζών που λήγουν στον επόμενο μήνα.

Ο δείκτης Ρευστών Διαθεσίμων είναι ο λόγος των άμεσα ρευστοποιήσιμων στοιχείων προς το σύνολο των καταθέσεων και των λοιπών υποχρεώσεων μέχρι ένα έτος.

Ο Όμιλος διαθέτει μη εμπορεύσιμους τίτλους οι οποίοι μπορούν να χρησιμοποιηθούν για άντληση ρευστότητας με βάση την 532/2006 Εγκ. της Τράπεζας της Ελλάδος. Χρήση της δυνατότητας αυτής θα αύξανε το δείκτη Ρευστών Διαθεσίμων, κατά την ημερομηνία αναφοράς, επιπλέον κατά 20 ποσοστιαίες μονάδες.

Ο παραπάνω δείκτης κατά την ημερομηνία αναφοράς και κατά την περίοδο αναφοράς έχει ως ακολούθως:

	31/12/2007	31/12/2006
Στις 31 Δεκεμβρίου	10,87%	14,28%
Μέσος όρος για την περίοδο	14,79%	16,88%
Μέγιστο περιόδου	20,30%	21,90%
Ελάχιστο περιόδου	10,87%	14,28%

Ο παρακάτω πίνακας παρέχει μια ανάλυση των μη προεξοφλημένων ταμειακών ροών των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και των αχρησιμοποίητων πιστωτικών ορίων των πελατών σύμφωνα με τη συμβατική τους λήξη. Στις περιπτώσεις όπου για οποιεσδήποτε απαιτήσεις ή υποχρεώσεις δεν υπάρχει τακτική συμβατική ημερομηνία λήξης (ανοιχτοί αλληλόχρεοι λογαριασμοί) ή ημερομηνία επαναπροσδιορισμού επιτοκίου (καταθέσεις όψεως ή ταμειευτηρίου), τότε αυτές κατατάσσονται στη χρονική περίοδο μέχρι ένα μήνα. Οι αναμενόμενες ταμειακές ροές τους ενδέχεται να διαφέρουν σημαντικά από την παρακάτω ανάλυση. Οι μικτές ονομαστικές εισροές / (εκροές) αναφέρονται στις συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων ή δεσμεύσεων. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και οι υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό καταχωρείται στον Ισολογισμό, όταν υπάρχει νόμιμο δικαίωμα συμψηφισμού των καταχωρημένων ποσών και υπάρχει η πρόθεση να διακανονιστεί το καθαρό ποσό.

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

31/12/2007

	Λογιστική αξία	Μικτές ονομαστικές (εισροές)/εκροές	Έως 1 μήνα	Από 1 έως 3 μήνες	Από 3 μήνες έως 6 μήνες	Από 6 μήνες έως 1 έτος	Πλέον του 1 έτους
<i>Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις</i>							
Υποχρεώσεις προς άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	850.545	844.276	802.097	32.004	0	0	10.175
Καταθέσεις πελατών	20.630.039	20.803.989	17.117.442	1.831.439	1.078.202	774.495	2.411
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	195.141	220.742	0	2.704	2.684	5.376	209.978
	21.675.725	21.869.007	17.919.539	1.866.147	1.080.886	779.871	222.564
<i>Παράγωγα Χρηματοπιστωτικά μέσα</i>							
Παράγωγα για εμπορικούς σκοπούς - εκροές	12.867	86.301	82.301	0	0	0	4.000
Παράγωγα για εμπορικούς σκοπούς - εισροές	(45.788)	(97.089)	(82.157)	(840)	(723)	(730)	(12.639)
Παράγωγα για αντιστάθμιση - εκροές	0	208.293	5.060	11.724	6.870	20.421	164.218
Παράγωγα για αντιστάθμιση - εισροές	0	(248.188)	(6.019)	(14.744)	(8.763)	(24.579)	(194.083)
	(32.921)	(50.683)	(815)	(3.860)	(2.616)	(4.888)	(38.504)
<i>Αχρησιμοποίητα Πιστωτικά Όρια πελατών</i>							
	21.642.804	21.818.324	17.918.724	1.862.287	1.078.270	774.983	184.060

31/12/2006

	Λογιστική αξία	Μικτές ονομαστικές (εισροές)/εκροές	Έως 1 μήνα	Από 1 έως 3 μήνες	Από 3 μήνες έως 6 μήνες	Από 6 μήνες έως 1 έτος	Πλέον του 1 έτους
<i>Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις</i>							
Υποχρεώσεις προς άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	151.028	151.233	104.123	38.261	0	2.541	6.308
Καταθέσεις πελατών	18.089.296	18.200.385	15.327.603	1.169.554	886.921	811.010	5.297
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	394.973	442.449	0	4.778	4.778	210.053	219.035
	18.635.297	18.794.067	15.431.726	1.212.593	891.699	1.023.604	230.640
<i>Παράγωγα Χρηματοπιστωτικά μέσα</i>							
Παράγωγα για εμπορικούς σκοπούς - εκροές	49.592	45.988	34.033	2.890	921	0	8.144
Παράγωγα για εμπορικούς σκοπούς - εισροές	(20.358)	(52.036)	(34.462)	(4.252)	(1.355)	0	(11.967)
Παράγωγα για αντιστάθμιση - εκροές	0	223.822	5.960	19.362	17.350	9.055	172.095
Παράγωγα για αντιστάθμιση - εισροές	0	(246.574)	(5.786)	(20.312)	(18.769)	(9.795)	(191.912)
	29.234	(28.800)	(255)	(2.312)	(1.853)	(740)	(23.640)
<i>Αχρησιμοποίητα Πιστωτικά Όρια πελατών</i>							
	18.664.531	18.765.267	15.431.471	1.210.281	889.846	1.022.864	207.000

Ο παρακάτω πίνακας παρέχει μια ανάλυση των απαιτήσεων και υποχρεώσεων του Ομίλου ομαδοποιημένα ανάλογα με την εναπομένονσα διάρκεια τους (τα ποσά εκφράζονται σε χιλιάδες Ευρώ).

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2007

Περιουσιακά στοιχεία	Έως 1 μήνα	Από 1 μήνα έως 3 μήνες	Από 3 μήνες έως 1 έτος	Από 1 έτος έως 5 έτη	Πλέον των 5 ετών	Σύνολο
Ταμείο και Διαθέσιμα στη Κεντρική Τράπεζα	1.206.251	0	0	0	0	1.206.251
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	641.081	74.019	0	0	0	715.100
Χρεόγραφα εμπορικής εκμετάλλευσης	105.937	20.517	1.545	128.136	283.474	539.609
Παράγωγα Χρηματοπιστωτικά Μέσα	45.788	0	0	0	0	45.788
Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες	315.170	512.752	2.238.658	6.173.114	7.504.746	16.744.440
Χρεόγραφα διαθέσιμων προς πώληση επενδύσεων	836.182	472	16.799	136.956	501.907	1.492.316
Χρεόγραφα διακρατούμενα έως τη λήξη	0	0	1.047.542	12.110	156.980	1.216.632
Συμμετοχές σε θυγατρικές & συγγενείς Επιχειρήσεις	0	0	0	0	185.631	185.631
Επενδύσεις σε ακίνητα	0	0	0	0	174.765	174.765
Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία	0	0	0	0	514.611	514.611
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	0	0	0	0	32.568	32.568
Αναβαλλόμενη Φορολογική Απαίτηση	0	0	0	0	325.557	325.557
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	82.125	91.594	688.747	22.149	195.460	1.080.075
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	3.232.534	699.354	3.993.291	6.472.465	9.875.699	24.273.343
Υποχρεώσεις						
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	762.689	26.431	37.532	20.159	3.734	850.545
Καταθέσεις πελατών	17.130.424	1.715.000	1.782.203	2.412	0	20.630.039
Παράγωγα Χρηματοπιστωτικά Μέσα	12.867	0	0	0	0	12.867
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών	191	0	153	3.670	50.855	54.869
Άλλες υποχρεώσεις	91.811	41.024	223.563	0	652.426	1.008.824
Δάνεια μειωμένης εξασφάλισης	0	0	0	0	195.141	195.141
Σύνολο υποχρεώσεων	17.997.982	1.782.455	2.043.451	26.241	902.156	22.752.285
Άνοιγμα ρευστότητας (liquidity gap)	(14.765.448)	(1.083.101)	1.949.840	6.446.224	8.973.544	1.521.058
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2006						
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	3.259.496	917.073	2.692.643	5.295.728	9.249.299	21.414.239
Σύνολο υποχρεώσεων	15.530.836	1.181.095	1.950.996	124.696	1.230.811	20.018.434
Άνοιγμα ρευστότητας (liquidity gap)	(12.271.340)	(264.022)	741.647	5.171.032	8.018.488	1.395.805

4.4 ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος πηγάζει από την ανοιχτή θέση του Ομίλου σε συναλλαγές σε ξένο νόμισμα. Η Διοίκηση έχει θέσει όρια ανά νόμισμα και στο σύνολο της ανοικτής θέσης σε ξένο νόμισμα και όσον αφορά στη θέση κατά το τέλος της ημέρας και όσο αφορά την ανοικτή θέση κατά τη διάρκεια της ημέρας. Τα όρια αυτά παρακολουθούνται καθημερινά.

Στον παρακάτω πίνακα εμφανίζεται συνοπτικά ο βαθμός έκθεσης του Ομίλου στο συναλλαγματικό κίνδυνο κατά την 31/12/2007. Στον πίνακα εμφανίζονται τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις του Ομίλου στα ποσά που εμφανίζονται στον ισολογισμό κατηγοριοποιημένα ανά νόμισμα (τα ποσά εκφράζονται σε χιλιάδες Ευρώ).

Περιουσιακά στοιχεία	EUR	USD	GBP	ΛΟΙΠΑ	Σύνολο
Ταμείο και Διαθέσιμα στη Κεντρική Τράπεζα	1.187.733	5.384	1.260	11.874	1.206.251
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	492.522	91.001	36.974	94.603	715.100
Χρεόγραφα εμπορικής εκμετάλλευσης	505.881	13.211	0	20.517	539.609
Παράγωγα Χρηματοπιστωτικά Μέσα	45.788	0	0	0	45.788
Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες	16.546.979	69.064	0	128.397	16.744.440
Χρεόγραφα διαθέσιμων προς πώληση επενδύσεων	1.451.791	33.691	0	6.834	1.492.316
Χρεόγραφα διακρατούμενα ως τη λήξη	1.216.632	0	0	0	1.216.632
Συμμετοχές σε θυγατρικές & συγγενείς Επιχειρήσεις	185.631	0	0	0	185.631
Επενδύσεις σε ακίνητα	174.765	0	0	0	174.765
Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία	493.133	0	0	21.478	514.611
Αύλα περιουσιακά στοιχεία	31.744	0	0	824	32.568
Αναβαλλόμενη Φορολογική Απαίτηση	325.557	0	0	0	325.557
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	1.051.659	0	4	28.412	1.080.075
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	23.709.815	212.351	38.238	312.939	24.273.343
Υποχρεώσεις					
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	778.698	5.486	0	66.361	850.545
Καταθέσεις πελατών	20.294.309	185.309	18.809	131.612	20.630.039
Παράγωγα Χρηματοπιστωτικά Μέσα	12.867	0	0	0	12.867
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών	54.869	0	0	0	54.869
Άλλες υποχρεώσεις	1.003.824	3.850	236	914	1.008.824
Δάνεια μειωμένης εξασφάλισης	195.141	0	0	0	195.141
Σύνολο υποχρεώσεων	22.339.708	194.645	19.045	198.887	22.752.285
Καθαρή Θέση στοιχείων Ισολογισμού	1.370.108	17.706	19.193	114.052	1.521.058
Καθαρή Θέση στοιχείων εκτός Ισολογισμού	1.769.286	0	0	27.486	1.796.772
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2006					
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	20.881.925	270.576	37.759	223.979	21.414.239
Σύνολο υποχρεώσεων	19.666.019	222.014	19.409	110.992	20.018.434
Καθαρή Θέση στοιχείων Ισολογισμού	1.215.906	48.562	18.350	112.987	1.395.805
Καθαρή Θέση στοιχείων εκτός Ισολογισμού	2.334.286	0	0	36.797	2.371.083

4.5 ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ

Ο κίνδυνος επιτοκίου αναφέρεται στις μεταβολές των μελλοντικών ταμιακών ροών των χρηματοοικονομικών στοιχείων εξαιτίας των διακυμάνσεων στα επιτόκια. Οι διακυμάνσεις των επιτοκίων επηρεάζουν σε μεγάλο βαθμό και την παρούσα αξία των αναμενόμενων ροών από μια επένδυση ή μια υποχρέωση.

Ο Όμιλος εφαρμόζει πολιτική διαχείρισης επιτοκιακού κινδύνου που βασίζεται στην Ανάλυση Επιτοκιακού Ανοίγματος (Interest Rate Gap Analysis).

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται η έκθεση του Ομίλου σε κίνδυνο επιτοκίου. Ο πίνακας περιλαμβάνει τα λογιστικά υπόλοιπα των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού ταξινομημένα κατά το συντομότερο μεταξύ της ημερομηνίας επαναπροσδιορισμού επιτοκίου ή της ημερομηνίας λήξης. Στις περιπτώσεις όπου για οποιεσδήποτε απαιτήσεις ή υποχρεώσεις δεν υπάρχει τακτική συμβατική ημερομηνία λήξης (ανοιχτοί αλληλόχρεοι λογαριασμοί) ή ημερομηνία επαναπροσδιορισμού επιτοκίου (καταθέσεις όψεως ή ταμειευτήριου), τότε αυτές κατατάσσονται στη χρονική περίοδο μέχρι ένα μήνα (τα ποσά εκφράζονται σε χιλιάδες Ευρώ).

31 Δεκεμβρίου 2007

Περιουσιακά στοιχεία	Έως 1 μήνα	Από 1 μήνα έως 3 μήνες	Από 3 μήνες έως 1 έτος	Από 1 έτος έως 5 έτη	Πλέον των 5 ετών	Στοιχεία μη υποκείμενα σε επιτοκιακό κίνδυνο	Σύνολο
Ταμείο και Διαθέσιμα στη Κεντρική Τράπεζα	1.206.251	0	0	0	0	0	1.206.251
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	632.066	83.034	0	0	0	0	715.100
Χρεόγραφα εμπορικής εκμετάλλευσης	20.531	0	1.771	128.136	283.248	105.923	539.609
Παράγωγα Χρηματοπιστωτικά Μέσα	45.788	0	0	0	0	0	45.788
Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες	10.942.373	734.407	1.339.836	2.586.164	1.141.660	0	16.744.440
Χρεόγραφα διαθέσιμων προς πώληση επενδύσεων	75.044	224.064	135.709	52.925	214.071	790.503	1.492.316
Χρεόγραφα διακρατούμενα ως τη λήξη	32.287	0	1.133.963	21.110	29.272	0	1.216.632
Συμμετοχές σε θυγατρικές & συγγενείς Επιχειρήσεις	0	0	0	0	0	185.631	185.631
Επενδύσεις σε ακίνητα	0	0	0	0	0	174.765	174.765
Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία	0	0	0	0	0	514.611	514.611
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	0	0	0	0	0	32.568	32.568
Αναβαλλόμενη Φορολογική Απαίτηση	0	0	0	0	0	325.557	325.557
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	475	0	0	0	0	1.079.600	1.080.075
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	12.954.815	1.041.505	2.611.279	2.788.335	1.668.251	3.209.158	24.273.343
Υποχρεώσεις							
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	793.688	26.431	25.926	2.783	0	1.717	850.545
Καταθέσεις πελατών	17.130.498	1.714.358	1.782.772	2.411	0	0	20.630.039
Παράγωγα Χρηματοπιστωτικά Μέσα	12.867	0	0	0	0	0	12.867
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών	0	0	0	0	0	54.869	54.869
Άλλες υποχρεώσεις	764	1.301	144.013	0	0	862.746	1.008.824
Δάνεια μειωμένης εξασφάλισης	0	195.141	0	0	0	0	195.141
Σύνολο υποχρεώσεων	17.937.817	1.937.231	1.952.711	5.194	0	919.332	22.752.285
Άνοιγμα επιτοκιακού κινδύνου (interest sensitivity gap)	(4.983.002)	(895.726)	658.568	2.783.141	1.668.251	2.289.827	1.521.058
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2006							
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	9.671.468	887.937	1.910.237	2.235.510	3.570.497	3.138.590	21.414.239
Σύνολο υποχρεώσεων	15.500.227	1.554.902	1.770.256	14.099	0	1.178.950	20.018.434
Άνοιγμα επιτοκιακού κινδύνου (interest sensitivity gap)	(5.828.759)	(666.965)	139.981	2.221.411	3.570.497	1.959.640	1.395.805

Για τη διαχείριση του κινδύνου επιτοκίου ο Όμιλος παρακολουθεί την ευαισθησία των χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων στις αλλαγές των επιτοκίων υποθέτοντας μια παράλληλη αύξηση ή μείωση των καμπυλών επιτοκίων κατά 100 μονάδες βάσης σε χρονικό ορίζοντα ενός μήνα και κατά 50 μονάδες βάσης για χρονικό ορίζοντα μεγαλύτερο του έτους.

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	100 μονάδες βάσης παράλληλη αύξηση	100 μονάδες βάσης παράλληλη μείωση	50 μονάδες βάσης αύξηση μετά από 1 έτος	50 μονάδες βάσης μείωση μετά από 1 έτος
2007				
Στις 31 Δεκεμβρίου	(246.324)	236.247	(150.218)	150.375
Μέσος όρος για την περίοδο	(200.016)	191.816	(122.114)	122.242
Μέγιστο περιόδου	(246.324)	236.247	(150.218)	150.375
Ελάχιστο περιόδου	(163.785)	157.055	(100.127)	100.232
	(856.449)	821.365	(522.677)	523.224
2006				
Στις 31 Δεκεμβρίου	(191.793)	177.208	(155.606)	107.435
Μέσος όρος για την περίοδο	(147.562)	136.207	(119.893)	82.740
Μέγιστο περιόδου	(191.793)	177.208	(155.606)	107.435
Ελάχιστο περιόδου	(94.689)	87.196	(77.202)	53.220
	(625.837)	577.819	(508.307)	350.830

4.6 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Ο λειτουργικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος που σχετίζεται με την πιθανότητα να προκληθεί άμεση ή έμμεση ζημία από ένα εύρος παραγόντων που σχετίζονται με τις εσωτερικές διαδικασίες του Ομίλου, το προσωπικό, τα τεχνολογικά συστήματα και τις υποδομές αλλά και εξωτερικών παραγόντων άλλων εκτός των κινδύνων αγοράς, ρευστότητας και πιστωτικού, όπως αυτοί που προέρχονται από απαιτήσεις νομικής ή κανονιστικής φύσεως και γενικώς αποδεκτά πρότυπα εταιρικής συμπεριφοράς.

Ο αντικειμενικός σκοπός του Ομίλου είναι η διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου έτσι ώστε να εξισορροπήσει την αποφυγή των οικονομικών ζημιών και τη ζημία στη φήμη της με το συνολικό κόστος αποτελεσματικότητας και να αποφύγει εκείνες τις διαδικασίες ελέγχου που περιορίζουν την πρωτοβουλία και τη δημιουργικότητα.

Τα κριτήρια που έχουν θεσπιστεί από τον Όμιλο για τη διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου περιλαμβάνουν:

- κατάλληλο διαχωρισμό καθηκόντων και ανεξάρτητες εξουσιοδοτήσεις συναλλαγών
- συμφωνία και παρακολούθηση των συναλλαγών
- συμμόρφωση με τις εποπτικές και νομικές απαιτήσεις
- τεκμηρίωση των διαδικασιών και του ελέγχου
- περιοδική αξιολόγηση του λειτουργικού κινδύνου και της επάρκειας των ελέγχων και διαδικασιών για την αντιμετώπισή του
- αναφορά των ζημιών από το λειτουργικό κίνδυνο και προτεινόμενων διορθωτικών ενεργειών
- ανάπτυξη σχεδίων αντιμετώπισης έκτακτων περιπτώσεων
- εκπαίδευση και επαγγελματική ανάπτυξη
- ηθικά και εργασιακά πρότυπα
- περιορισμός του κινδύνου περιλαμβανομένων και ασφαλιστικών μέτρων στις περιπτώσεις που αυτά είναι αποτελεσματικά

Ο εσωτερικός έλεγχος του Ομίλου επισκοπεί σε περιοδική βάση τα κριτήρια για τη διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου και τα αποτελέσματα της επισκόπησης εξετάζονται με τη διοίκηση των άμεσα εμπλεκόμενων τμημάτων του Ομίλου και ταυτόχρονα υποβάλλονται και στη Διοίκηση της Τράπεζας.

4.7 ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Ο κίνδυνος για κάθε ασφαλιστήριο συμβόλαιο είναι η πιθανότητα να συμβεί ο ασφαλισμένος κίνδυνος και η αβεβαιότητα για το ποσό που θα προκύψει προς αποζημίωση. Από τη φύση των ασφαλιστηρίων συμβολαίων, ο ασφαλιστικός κίνδυνος είναι τυχαίος και συνεπώς μη προβλέψιμος.

Σε ένα χαρτοφυλάκιο συμβολαίων στο οποίο εφαρμόζεται η θεωρία των πιθανοτήτων για την τιμολόγηση και για την εκτίμηση των ασφαλιστικών προβλέψεων, ο βασικός κίνδυνος που αντιμετωπίζει ο Όμιλος είναι η υπέρβαση των πραγματοποιηθεισών αποζημιώσεων σε σχέση με τις ασφαλιστικές προβλέψεις. Αυτό μπορεί να συμβεί όταν η συχνότητα και το ύψος των ζημιών είναι μεγαλύτερη από αυτήν που είχε αρχικά εκτιμηθεί.

Ο Όμιλος έχει υιοθετήσει μια τέτοια πολιτική ανάληψης ασφαλιστικών κινδύνων έτσι ώστε να μειώσει στο ελάχιστο τον κίνδυνο της αντεπιλογής. Δηλαδή, οι απαιτήσεις που θα προκύψουν από τον ασφαλισμένο πληθυσμό να μην απέχουν και ει δυνατόν να είναι μικρότερες από τις αναμενόμενες απαιτήσεις που προκύπτουν από το γενικό πληθυσμό. Το σύνολο του χαρτοφυλακίου των αναλαμβανόμενων κινδύνων αποτελείται από πληθώρα διαφορετικών ασφαλιστικών κινδύνων και κάθε κατηγορία κινδύνου από μεγάλο αριθμό παρόμοιων ασφαλιστικών συμβάσεων. Το αποτέλεσμα μιας τέτοιας σύνθεσης είναι η διασπορά του κινδύνου και η μείωση της πιθανής μεταβλητότητας του αναμενόμενου αποτελέσματος. Επίσης, ο ασφαλιστικός κίνδυνος μερίζεται μέσω της αντασφάλισης.

4.8 ΕΥΛΟΓΕΣ ΑΞΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει τις λογιστικές και εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών μέσων (απαιτήσεις και υποχρεώσεις) που δεν τηρούνται σε εύλογες αξίες στον ισολογισμό.

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

31/12/2007									
	Εμπορικό	Στην εύλογη αξία	Διακρατούμενα ως τη λήξη	Δάνεια και απαιτήσεις	Διαθέσιμα προς πώληση	Στο κόστος	Λογιστική Αξία	Εύλογη Αξία	
Ταμείο και Διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	0	0	0	0	0	1.206.251	1.206.251	1.206.251	
Απαιτήσεις κατά άλλων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	0	0	0	715.100	0	0	715.100	789.289	
Αξιόγραφα εμπορικής εκμετάλλευσης	539.609	0	0	0	0	0	539.609	539.609	
Παράγωγα Χρηματοπιστωτικά μέσα	45.788	0	0	0	0	0	45.788	45.788	
Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες	0	1.396.727	0	0	0	15.347.713	16.744.440	18.237.803	
Αξιόγραφα διαθέσιμων προς πώληση επενδύσεων	0	0	0	0	1.492.316	0	1.492.316	1.492.316	
Αξιόγραφα διακρατούμενων ως τη λήξη επενδύσεων	0	0	1.216.632	0	0	0	1.216.632	1.175.392	
	585.397	1.396.727	1.216.632	715.100	1.492.316	16.553.964	21.960.136	23.486.448	
Υποχρεώσεις προς άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	0	0	0	0	0	850.545	850.545	821.452	
Καταθέσεις πελατών	0	0	0	0	0	20.630.039	20.630.039	20.686.857	
Παράγωγα Χρηματοπιστωτικά μέσα	12.867	0	0	0	0	0	12.867	12.867	
Δάνεια μειωμένης εξασφάλισης	0	0	0	0	0	195.141	195.141	199.219	
	12.867	0	0	0	0	21.675.725	21.688.592	21.720.395	

31/12/2006									
	Εμπορικό	Στην εύλογη αξία	Διακρατούμενα ως τη λήξη	Δάνεια και απαιτήσεις	Διαθέσιμα προς πώληση	Στο κόστος	Λογιστική Αξία	Εύλογη Αξία	
Ταμείο και Διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	0	0	0	0	0	947.172	947.172	947.172	
Απαιτήσεις κατά άλλων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	0	0	0	1.316.540	0	0	1.316.540	1.415.902	
Αξιόγραφα εμπορικής εκμετάλλευσης	579.135	0	0	0	0	0	579.135	579.135	
Παράγωγα Χρηματοπιστωτικά μέσα	20.358	0	0	0	0	0	20.358	20.358	
Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες	0	1.497.197	0	0	0	12.015.047	13.512.244	14.788.682	
Αξιόγραφα διαθέσιμων προς πώληση επενδύσεων	0	0	0	0	1.538.704	0	1.538.704	1.538.704	
Αξιόγραφα διακρατούμενων ως τη λήξη επενδύσεων	0	0	1.279.610	0	0	0	1.279.610	1.254.015	
	599.493	1.497.197	1.279.610	1.316.540	1.538.704	12.962.219	19.193.763	20.543.968	
Υποχρεώσεις προς άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	0	0	0	0	0	151.028	151.028	101.952	
Καταθέσεις πελατών	0	0	0	0	0	18.089.296	18.089.296	18.128.039	
Παράγωγα Χρηματοπιστωτικά μέσα	49.592	0	0	0	0	0	49.592	49.592	
Δάνεια μειωμένης εξασφάλισης	0	0	0	0	0	394.973	394.973	402.527	
	49.592	0	0	0	0	18.635.297	18.684.889	18.682.110	

- Η εύλογη αξία των απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων βασίζεται στην προεξόφληση των χρηματοροών χρησιμοποιώντας επιτόκια διατραπεζικής αγοράς ανάλογα με τη διάρκεια της κάθε κατάθεσης.
- Η εύλογη αξία των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών υπολογίζεται προεξοφλώντας τις αναμενόμενες μελλοντικές ταμειακές ροές χρησιμοποιώντας καμπύλες επιτοκίων που αντιστοιχούν σε χρηματοοικονομικά μέσα με αντίστοιχη διάρκεια.
- Η εύλογη αξία των χρεογράφων του διακρατούμενου ως τη λήξη χαρτοφυλακίου βασίζεται σε τιμές που καθορίζονται από την αγορά.
- Η εύλογη αξία των υποχρεώσεων προς πελάτες βασίστηκε στην προεξόφληση των χρηματοροών χρησιμοποιώντας επιτόκια διατραπεζικής αγοράς ανάλογα με τη διάρκεια της κάθε κατάθεσης.

4.9 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ

Αντικείμενο του Ομίλου για τη διαχείριση κεφαλαίων, η οποία αποτελεί μια ευρύτερη έννοια από αυτή των Ιδίων Κεφαλαίων που εμφανίζεται στον Ισολογισμό, είναι:

- Η συμμόρφωση με τις κεφαλαιακές απαιτήσεις οι οποίες έχουν τεθεί από τις εποπτικές αρχές των τραπεζικών αγορών στις οποίες η Τράπεζα δραστηριοποιείται,
- Η διασφάλιση της δυνατότητας της Τράπεζας να συνεχίσει την επιχειρηματική της δραστηριότητα ώστε να συνεχίσει να παρέχει αποδόσεις και οφέλη προς τους μετόχους και
- Η διατήρηση μιας ισχυρής κεφαλαιακής βάσης για την υποστήριξη των δραστηριοτήτων της

Η κεφαλαιακή επάρκεια και η χρήση των εποπτικών ιδίων κεφαλαίων ελέγχονται καθημερινά από τη Διοίκηση του Ομίλου χρησιμοποιώντας τεχνικές βασισμένες στις οδηγίες που έχουν αναπτυχθεί από την Επιτροπή Βασιλείας και την Ευρωπαϊκή Ένωση και έχουν υιοθετηθεί από την Τράπεζα της Ελλάδος για εποπτικούς σκοπούς. Η απαιτούμενη πληροφόρηση κατατίθεται στις αρμόδιες εποπτικές αρχές σε τριμηνιαία βάση.

Η κεφαλαιακή επάρκεια του Ομίλου υπολογίζεται με βάση τη σχετική οδηγία της Τράπεζας της Ελλάδος (ΠΔΤΕ 2563/05), που αποτελεί εφαρμογή της οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την κεφαλαιακή επάρκεια των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και επενδυτικών εταιρειών. Σύμφωνα με την ανωτέρω οδηγία, οι θυγατρικές εταιρείες που είναι πιστωτικά ή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ενοποιούνται με τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης, ενώ οι εταιρείες του ασφαλιστικού και εμποροβιομηχανικού τομέα με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

Τα εποπτικά ίδια κεφάλαια του Ομίλου διαχωρίζονται σε δύο κατηγορίες κεφαλαίων:

- Βασικά ίδια κεφάλαια (Tier 1 capital)
- Συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια (Tier 2 capital)

Το σταθμισμένο ενεργητικό υπολογίζεται μέσω μιας ιεράρχησης πέντε βαρών κινδύνου ταξινομημένα σύμφωνα με τη φύση τους –τα οποία αντανακλούν μια εκτίμηση πιστωτικού κινδύνου, αγοράς και λοιπών κινδύνων συνδεδεμένα- με κάθε περιουσιακό στοιχείο και αντισυμβαλλόμενο, λαμβάνοντας υπόψη τυχόν ενέχυρα ή εγγυήσεις. Παρόμοια προσέγγιση ακολουθείται για την έκθεση σε εκτός ισολογισμού στοιχεία, με κάποιες προσαρμογές προκειμένου να αποτυπωθεί η φύση τυχόν ενδεχόμενων ζημιών.

Ο παρακάτω πίνακας συνοψίζει τη σύνθεση των εποπτικών ιδίων κεφαλαίων του Ομίλου για τις χρήσεις που έληξαν την 31^η Δεκεμβρίου 2007 και 2006 αντίστοιχα.

Βασικά ίδια κεφάλαια (Tier 1 Capital)	31/12/2007	31/12/2006
Σύνολο καθαρής θέσης (Εποπτικού Ισολογισμού)	1.497.787	1.369.353
Μείον: Άυλα στοιχεία ενεργητικού	(32.381)	(35.119)
Μείον: Προβλέψεις για μερίσματα	(90.000)	(81.490)
Λοιπές προσαρμογές & αφαιρετικά στοιχεία της λογιστικής καθαρής θέσης σύμφωνα με ΠΔΤΕ 2563/2005 & 2587/2007	(297.333)	(83.108)
	1.078.073	1.169.636
Συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια (Tier 2 Capital)		
Συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια	199.616	398.768
Προσαρμογές & αφαιρετικά στοιχεία ιδίων κεφαλαίων σύμφωνα με ΠΔΤΕ 2563/2005 & 2587/2007	(209.198)	(334.532)
	(9.582)	64.236
Εποπτικά Ίδια Κεφάλαια	1.068.491	1.233.872
Σταθμισμένο ενεργητικό	12.584.085	11.099.580
Δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας	8,49%	11,12%

Ο τρέχων συντελεστής κεφαλαιακής επάρκειας για τον Όμιλο εκτιμάται για το 2007 σε 8,49% μεγαλύτερος από τον ελάχιστο καθορισμένο σύμφωνα με τις οδηγίες της Τράπεζας της Ελλάδος που ανέρχεται σε 8%. Για τη χρήση του 2006, ο συντελεστής κεφαλαιακής επάρκειας ανήλθε σε 11,10% σε σχέση με την εκτίμηση του 11,12%.

5. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ

Ο Όμιλος κατά τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων προβαίνει σε ορισμένες εκτιμήσεις και παραδοχές για τη μελλοντική κατάσταση ορισμένων στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων που επηρεάζουν την απεικόνιση των στοιχείων αυτών στις οικονομικές καταστάσεις. Οι εκτιμήσεις αυτές και οι παραδοχές εξετάζονται σε κάθε περίοδο με βάση ιστορικά στοιχεία και άλλους παράγοντες περιλαμβανομένων των προσδοκιών για μελλοντικά γεγονότα τα οποία εκτιμώνται λογικά υπό κανονικές συνθήκες.

5.1 Εύλογη αξία

Για την απεικόνιση των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων σε εύλογες αξίες χρησιμοποιήθηκαν οι τρέχουσες τιμές της αγοράς για κάθε ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο. Για όσα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις του Ομίλου οι τρέχουσες αγοραίες τιμές δεν είναι διαθέσιμες, οι αξίες προέκυψαν βάσει μεθόδων εκτίμησης και δεν διαφέρουν σημαντικά από τις αξίες με τις οποίες εμφανίζονται στις λογιστικές καταστάσεις. Πιο συγκεκριμένα:

- Επενδύσεις που διαπραγματεύονται σε οργανωμένες χρηματαγορές αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους, η οποία προσδιορίζεται με βάση την τρέχουσα χρηματιστηριακή αξία την ημέρα κλεισίματος των οικονομικών καταστάσεων.
- Επενδύσεις σε μη εισηγμένους τίτλους αποτιμώνται στην αξία κτήσης τους μείον την τυχόν υπάρχουσα απαξίωσή τους.
- Τα οικόπεδα και τα κτίρια εμφανίζονται στο τεκμαρτό κόστος ή θεωρητική αξία κτήσης (deemed cost), το υπάρχον υπόλοιπό τους δεν διαφέρει σημαντικά από την εύλογη αξία.

5.2 Απομείωση δανείων και λοιπών απαιτήσεων

Ο Όμιλος σε κάθε ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων εξετάζει αν υπάρχουν βάσιμες ενδείξεις ότι μια απαίτηση ή ομάδα απαιτήσεων έχει υποστεί απομείωση της αξίας της. Εάν υπάρχουν τέτοιες ενδείξεις, υπολογίζεται το ανακτήσιμο ποσό της απαίτησης ή της ομάδας απαιτήσεων και σχηματίζεται πρόβλεψη για απομείωση της αξίας των απαιτήσεων. Το ποσό της πρόβλεψης καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Οι εκτιμήσεις, οι παραδοχές και η μεθοδολογία που χρησιμοποιείται εξετάζονται τακτικά προκειμένου οι αποκλίσεις από τις εκτιμώμενες απομειώσεις και τις πραγματικές ζημιές από την αδυναμία είσπραξης των χορηγήσεων να μην είναι σημαντικές.

5.3 Εύλογη αξία παράγωγων χρηματοοικονομικών προϊόντων

Η εύλογη αξία των παράγωγων χρηματοοικονομικών προϊόντων τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε κάποια αγορά προσδιορίζεται από μοντέλα αποτίμησης. Τα μοντέλα αυτά, αν και βασίζονται σε μετρήσιμα στοιχεία, απαιτούν εκτιμήσεις και παραδοχές (όπως για τον προσδιορισμό της μεταβλητότητας –volatility- και του πιστωτικού κινδύνου) οι οποίες επανεξετάζονται σε τακτά διαστήματα και όπου οι συνθήκες των αγορών μεταβάλλονται. Μεταβολές στις παραδοχές των παραπάνω παραγώγων θα μπορούσε να επηρεάσει την εύλογη αξία των χρηματοπιστωτικών μέσων που δημοσιεύθηκε.

5.4 Απομείωση του χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση

Το διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο απεικονίζεται σε εύλογη αξία, οι μεταβολές της οποίας καταχωρούνται σε ειδικό αποθεματικό. Απομείωση της αξίας του χαρτοφυλακίου αυτού υπάρχει όταν η μείωση της εύλογης αξίας σε σχέση με το κόστος κτήσης είναι σημαντική ή παρατεταμένη. Σε αυτή την περίπτωση το αποθεματικό αυτό μεταφέρεται στα αποτελέσματα της χρήσεως. Επίσης, εκτιμήσεις χρησιμοποιούνται και για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας χρεογράφων τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε κάποια αγορά. Για τα χρεόγραφα αυτά η εύλογη αξία που υπολογίζεται από διάφορα οικονομικά μοντέλα συνυπολογίζεται μαζί με εκτιμήσεις για την ύπαρξη κλαδικών διακυμάνσεων και προοπτικών, καθώς και η υγιής ή μη οικονομική κατάσταση των εταιρειών των οποίων ο Όμιλος κατέχει χρεόγραφα.

5.5 Φόρος εισοδήματος

Ο Όμιλος υπόκειται σε φόρο εισοδήματος σύμφωνα με την ισχύουσα φορολογική νομοθεσία στην Ελλάδα. Οι φορολογικές υποχρεώσεις του Ομίλου θα θεωρηθούν ως οριστικές μόνο μετά τη διενέργεια ελέγχου από τις φορολογικές αρχές.

Λόγω της μεθόδου βάσει της οποίας οι φορολογικές υποχρεώσεις οριστικοποιούνται στην Ελλάδα, ο Όμιλος παραμένει ενδεχόμενα υπόχρεος σε πρόσθετους φόρους και ποινές για τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις. Ο Όμιλος έχει διενεργήσει βάσει ιστορικών στοιχείων σχετική πρόβλεψη. Οι διαφορές που πιθανόν να προκύψουν από το φορολογικό έλεγχο των ανέλεγκτων χρήσεων θα λογιστικοποιηθούν στη χρήση που θα προκύψουν.

5.6 Εγγυημένο τεχνικό επιτόκιο ασφαλιστικών αποθεμάτων

Στα ασφαλιστήρια ζωής λόγω της μακρόχρονης κάλυψης που παρέχουν, παίζει σημαντικό ρόλο για τον υπολογισμό των ασφαλιστρών το επιτόκιο. Το επιτόκιο με το οποίο γίνονται οι υπολογισμοί αναφέρεται σαν εγγυημένο τεχνικό επιτόκιο. Μια αστοχία στην επιλογή του εγγυημένου τεχνικού επιτοκίου για τον υπολογισμό των ασφαλιστρών είναι ένας από τους παράγοντες που οδηγούν σε έλλειμμα ή πλεόνασμα στα μαθηματικά αποθέματα.

Ο Όμιλος προκειμένου να μετριάσει αυτόν τον κίνδυνο τιμολογεί με μικρότερο από το ανώτατο όριο που καθορίζεται από το Υπουργείο Ανάπτυξης εγγυημένο επιτόκιο.

5.7 Προβλέψεις εκκρεμών ζημιών

Για την εκτίμηση της επάρκειας των αποθεμάτων των εκκρεμών ζημιών της Ασφαλιστικής εταιρείας του Ομίλου εφαρμόστηκε η μέθοδος των τριγώνων (chain ladder / link ratio), η οποία βασίζεται στην υπόθεση ότι οι σχέσεις αναλογίας που ίσχυαν κατά το πρόσφατο παρελθόν μεταξύ των ποσών των σωρευτικών ζημιών (εκκρεμών και πληρωθεισών), θα επαναληφθούν και στο μέλλον.

Για τη διενέργεια του σχετικού ελέγχου χρησιμοποιήθηκαν στοιχεία της τελευταίας πενταετίας.

5.8 Κρατικές επιχορηγήσεις

Για τη λογιστικοποίηση της κρατικής επιχορήγησης για την αναδιάρθρωση της παραγωγής της ζάχαρης η Διοίκηση του Ομίλου έλαβε τη θέση ότι:

(α) υπάρχει εύλογη βεβαιότητα ότι η θυγατρική της εταιρεία Ελληνική Βιομηχανία Ζάχαρης Α.Ε. είναι σε θέση να συμμορφωθεί με τους όρους και τις προϋποθέσεις που τίθενται από τον κανονισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης και

(β) Η επιχορήγηση θα εισπραχθεί.

6. ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ

Οι τομείς που θεωρείται ότι αντιπροσωπεύουν καλύτερα την επιχειρηματική δραστηριότητα του Ομίλου είναι ο Χρηματοοικονομικός που περιλαμβάνει τις τραπεζικές εργασίες, τη διαχείριση κεφαλαίων, τις χρηματοδοτικές μισθώσεις, ο Ασφαλιστικός και ο Βιομηχανικός τομέας.

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)	31/12/2007			
	Χρηματοοικονομικός	Ασφαλιστικός	Εμποροβιομηχανικός	Σύνολο
Καθαρά έσοδα από τόκους	596.011	16.860	2.212	615.083
Καθαρά έσοδα από αμοιβές & προμήθειες	86.411	179	(300)	86.290
Αποτελέσματα από χρηματοοικονομικές πράξεις	126.316	2.829	(9)	129.136
Έσοδα από μερίσματα	25.995	826	66	26.887
Άλλα λειτουργικά έσοδα	35.887	34.952	55.091	125.930
Σύνολο Λειτουργικών Εσόδων	870.620	55.646	57.060	983.326
Απομείωση	(79.948)	0	0	(79.948)
Λειτουργικά έξοδα	(510.206)	(40.255)	(50.245)	(600.706)
Λειτουργικό αποτέλεσμα	280.466	15.391	6.815	302.672
Έσοδα από συγγενείς εταιρίες	13.990	0	0	13.990
Κέρδη προ φόρων	294.456	15.391	6.815	316.662
Φόρος Εισοδήματος	(58.285)	(2.315)	(10.131)	(70.731)
Διεταιρικές συναλλαγές ανά τομέα	19.002	(7.811)	(11.191)	0
Κέρδη μετά από φόρους	255.173	5.265	(14.507)	245.931
Σύνολο ενεργητικού ανά τομέα	24.725.626	696.033	544.573	25.966.232
Διεταιρικές συναλλαγές ανά τομέα	(1.579.773)	(100.210)	(12.906)	(1.692.889)
Σύνολο καθαρής θέσης & υποχρεώσεων ανά τομέα	24.725.626	696.033	544.573	25.966.232
Διεταιρικές συναλλαγές ανά τομέα	1.367.926	17.999	306.964	1.692.889

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)	31/12/2006			
	Χρηματοοικονομικός	Ασφαλιστικός	Εμποροβιομηχανικός	Σύνολο
Καθαρά έσοδα από τόκους	596.151	16.260	(12.245)	600.166
Καθαρά έσοδα από αμοιβές & προμήθειες	83.344	263	301	83.908
Αποτελέσματα από χρηματοοικονομικές πράξεις	65.436	3.789	772	69.997
Έσοδα από μερίσματα	24.863	858	52	25.773
Άλλα λειτουργικά έσοδα	44.648	34.674	53.096	132.418
Σύνολο Λειτουργικών Εσόδων	814.442	55.844	41.976	912.262
Απομείωση	(62.670)	0	0	(62.670)
Λειτουργικά έξοδα	(488.345)	(43.401)	(27.843)	(559.589)
Λειτουργικό αποτέλεσμα	263.427	12.443	14.133	290.003
Έσοδα από συγγενείς εταιρίες	6.255	0	0	6.255
Κέρδη προ φόρων	269.682	12.443	14.133	296.258
Φόρος Εισοδήματος	(83.835)	(822)	(10.995)	(95.652)
Διεταιρικές συναλλαγές ανά τομέα	(10.094)	(7.876)	11.162	(6.808)
Κέρδη μετά από φόρους	175.753	3.745	14.300	193.798
Σύνολο ενεργητικού ανά τομέα	21.783.369	672.091	584.878	23.040.338
Διεταιρικές συναλλαγές ανά τομέα	(1.473.873)	(138.971)	(13.255)	(1.626.099)
Σύνολο καθαρής θέσης & υποχρεώσεων ανά τομέα	21.783.369	672.091	584.878	23.040.338
Διεταιρικές συναλλαγές ανά τομέα	1.316.092	23.004	287.003	1.626.099

7. ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΟΚΟΥΣ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	1/1 - 31/12/2007	1/1 - 31/12/2006
Τόκοι και Συναφή Έσοδα		
Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες	830.908	683.252
Δάνεια σε πιστωτικά Ιδρύματα	77.139	81.494
Χρηματοδοτικές Μισθώσεις	19.232	16.476
Ομόλογα	83.957	84.886
	1.011.236	866.108
Τόκοι και Συναφή Έξοδα		
Τόκοι καταθέσεων πελατών	(356.866)	(242.608)
Τόκοι προς πιστωτικά ιδρύματα	(18.421)	(6.468)
Τόκοι δανείων μειωμένης εξασφάλισης	(21.039)	(16.173)
	(396.326)	(265.249)
Καθαρά Έσοδα από τόκους	614.910	600.859

8. ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	1/1 - 31/12/2007	1/1 - 31/12/2006
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες		
Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες	24.955	22.192
Κίνηση κεφαλαίων	15.106	14.387
Αμοιβαία κεφάλαια	6.979	7.955
Εγγυητικές επιστολές	5.350	6.469
Από Χρηματοπιστωτικές πράξεις	5.093	5.089
Πιστωτικές Κάρτες	7.804	6.852
Εισαγωγές - εξαγωγές	1.052	1.181
Λοιπές Προμήθειες	41.181	35.009
	107.520	99.134
Έξοδα από αμοιβές και προμήθειες		
Εισφορά Ταμείου Εγγύησης Καταθέσεων	(10.801)	(10.064)
Λοιπές Προμήθειες	(12.223)	(8.531)
	(23.024)	(18.595)
Καθαρά Έσοδα από προμήθειες	84.496	80.539

9. ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	1/1 - 31/12/2007	1/1 - 31/12/2006
ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟ		
Κέρδη Μείον Ζημιές		
Παράγωγα Χρηματοπιστωτικά Προϊόντα	10.045	(2.797)
Συναλλαγματικές Διαφορές	(5.488)	(5.113)
Από πώληση		
Μετοχών	11.355	9.702
Χρεογράφων	639	(235)
Λοιπών	3.568	0
Αποτίμηση		
Μετοχών	194	6.544
Χρεογράφων	11.975	10.374
Αμοιβαίων Κεφαλαίων	0	27
Παραγώγων	13.244	(2.260)
	45.532	16.242

10. ΚΕΡΔΗ / (ΖΗΜΙΕΣ) ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	1/1 - 31/12/2007	1/1 - 31/12/2006
ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΗ		
Από πώληση		
Μετοχών	71.307	42.976
Ομολόγων	810	524
Αμοιβαίων Κεφαλαίων	373	1.268
Λοιπών	11.197	2.035
Απομείωση		
Μετοχών	(83)	144
	83.604	46.947

Το ποσό των Ευρώ 71,1 εκατ. περίπου της περιόδου 1/1 – 31/12/2007 (1/1 – 31/12/2006: 41,8 εκατ.), προέκυψε από την πώληση μέρους των επενδύσεων σε εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών μετοχές του χαρτοφυλακίου διαθεσίμων προς πώληση.

11. ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	1/1 - 31/12/2007	1/1 - 31/12/2006
Από χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	4.002	4.031
Από χρεόγραφα χαρτοφυλακίου διαθεσίμων προς πώληση	22.885	21.742
	26.887	25.773

12. ΆΛΛΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	1/1 - 31/12/2007	1/1 - 31/12/2006
Αποτελέσματα από πώληση εμπορευμάτων (Σημ. 12α)	38.483	36.620
Έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες (Σημ. 12β)	24.801	24.177
Κέρδη από πώληση ενσώματων παγίων στοιχείων	10.816	9.110
Έσοδα από επενδύσεις σε ακίνητα	3.691	3.765
Έσοδα παρεπόμενων ασχολιών	4.708	7.919
Τέλη επικοινωνίας	405	2.848
Λοιπά	12.335	24.207
	95.239	108.646

12α. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΠΩΛΗΣΗ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	1/1 - 31/12/2007	1/1 - 31/12/2006
Κύκλος εργασιών	332.875	487.941
Μείον: Κόστος πωλήσεων	(274.467)	(425.679)
Μικτά αποτελέσματα	58.408	62.262
Έξοδα διάθεσης	(19.348)	(25.492)
Έξοδα ερευνών και αναπτύξεως	(577)	(150)
	38.483	36.620

12. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	1/1 - 31/12/2007	1/1 - 31/12/2006
ΓΕΝΙΚΩΝ ΚΛΑΔΩΝ		
Δεδουλευμένα Ασφάλιστρα και άλλα συναφή έσοδα	121.437	110.996
Μείον: Δεδουλευμένα Αντασφάλιστρα και άλλα συναφή έξοδα	(31.280)	(29.192)
Δεδουλευμένες Προμήθειες Παραγωγής	(15.197)	(11.205)
Αποζημιώσεις Ασφαλισμένων	(57.379)	(50.877)
Καλυπτόμενες αποζημιώσεις από αντασφαλιστές	9.679	5.969
	27.260	25.691
ΚΛΑΔΟΥ ΖΩΗΣ		
Δεδουλευμένα Ασφάλιστρα και άλλα συναφή έσοδα	55.045	53.999
Μείον: Δεδουλευμένα Αντασφάλιστρα και άλλα συναφή έξοδα	(1.233)	(1.263)
Δεδουλευμένες Προμήθειες Παραγωγής	(8.826)	(8.017)
Αποζημιώσεις Ασφαλισμένων	(48.313)	(46.861)
Καλυπτόμενες αποζημιώσεις από αντασφαλιστές	868	628
	(2.459)	(1.514)
Αποτελέσματα από πώληση ασφαλιστήριων συμβολαίων	24.801	24.177

13. ΑΠΟΜΕΙΩΣΗ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	1/1 - 31/12/2007	1/1 - 31/12/2006
Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες	(78.102)	(62.670)
Λοιπών Απαιτήσεων	(1.846)	0
	(79.948)	(62.670)

14. ΆΛΛΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	1/1 - 31/12/2007	1/1 - 31/12/2006
Κόστος Προσωπικού (σημείωση 14α)	(394.920)	(382.316)
Αμοιβές Τρίτων	(25.378)	(23.577)
Έξοδα Προβολής και Διαφήμισης	(25.468)	(19.756)
Τηλεπικοινωνίες	(12.880)	(11.018)
Ασφάλιστρα	(1.451)	(318)
Επισκευές και Συντηρήσεις	(11.938)	(10.993)
Μεταφορικά	(8.156)	(7.307)
Έντυπα και γραφική ύλη	(3.862)	(3.321)
Υπηρεσίες Κοινής ωφέλειας	(3.576)	(2.978)
Απόσβεση	(32.373)	(30.094)
Απόσβεση Αύλων Παγίων	(3.306)	(3.921)
Απομείωση	0	(5.966)
Ενοίκια από λειτουργικές μισθώσεις	(14.228)	(13.413)
Λοιποί φόροι	(4.404)	(6.037)
Λοιπά	(26.108)	(12.126)
Λειτουργικά Έξοδα	(568.048)	(533.141)

14α. ΚΟΣΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	1/1 - 31/12/2007	1/1 - 31/12/2006
Μισθοδοσία και Ημερομίσθια	(241.508)	(215.294)
Υποχρεωτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης	(108.287)	(101.357)
Έξοδα προγραμμάτων καθορισμένων παροχών (σημ 32)	(13.219)	(37.953)
Λοιπές Επιβαρύνσεις	(31.906)	(27.712)
	(394.920)	(382.316)

Ο αριθμός εργαζομένων του Ομίλου κατά την 31/12/2007 ήταν 9.547 (2006: 9.679).

15. ΦΟΡΟΣ ΧΡΗΣΗΣ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	1/1 - 31/12/2007	1/1 - 31/12/2006
Φόρος εισοδήματος (τρέχουσας χρήσης)	(4.403)	(35.051)
Διαφορά φόρου εισοδήματος χρήσης 2006	(203)	0
Αναβαλλόμενος Φόρος	(66.125)	(21.693)
Αυτοτελής φορολογία αποθεματικών (άρθρο 10 Ν.3513/2006)	0	(8.918)
Φόρος διανομής μερίσματος χρήσης 2005	0	(29.990)
	(70.731)	(95.652)

Σύμφωνα με το ισχύον φορολογικό δίκαιο στην Ελλάδα, οι ανώνυμες εταιρείες φορολογούνται από 1 Ιανουαρίου 2007 στα συνολικά τους κέρδη με συντελεστή 25%. Ο συντελεστής φορολογίας για το 2006 ανερχόταν σε 29%.

Η διανομή μερίσματος ύψους Ευρώ 0,07 ανά μετοχή για τη χρήση 2005 επιβάρυνε τα αποτελέσματα της χρήσης 2006 με φόρο ύψους Ευρώ 30 εκατομμύρια περίπου. Το ποσό αυτό αποτελεί μη επαναλαμβανόμενο έξοδο.

Στη χρήση 2006, σύμφωνα με τις διατάξεις πρόσφατου φορολογικού νόμου, επιβλήθηκε φόρος σε ποσοστό 15% επί των αφορολόγητων αποθεματικών των Τραπεζών. Το ποσό του φόρου που προέκυψε από τη φορολόγηση αυτών των αποθεματικών ανέρχεται σε Ευρώ 8,9 εκατ. και καταβλήθηκε ολοσχερώς κατά το 2006. Τα αποθεματικά συνολικού ποσού Ευρώ 59,5 εκατ. που φορολογήθηκαν με βάση τις διατάξεις του πρόσφατου φορολογικού νόμου μπορούν πλέον να διανεμηθούν ή να κεφαλαιοποιηθούν χωρίς καμία περαιτέρω φορολογική επιβάρυνση. Το ποσό του ανωτέρω φόρου επιβάρυνε τα αποτελέσματα της χρήσης.

Περισσότερες πληροφορίες για τον αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος παρέχονται στη σημείωση 28.

Η συμφωνία του φόρου επί των κερδών της χρήσεως έχει ως εξής:

	1/1 - 31/12/2007	1/1 - 31/12/2006
Κέρδη προ φόρων	316.662	289.450
Φόρος υπολογιζόμενος με τους ισχύοντες φορολογικούς συντελεστές 25% (2006: 29%)	(79.166)	(83.941)
Εισόδημα μη υποκείμενο σε φόρο (φόρος που αναλογεί)	75.999	53.993
Μη εκπιπτόμενα έξοδα (φόρος που αναλογεί)	(1.382)	(4.943)
Συμπληρωματικός φόρος επί ακινήτων	(57)	(161)
Αυτοτελής φορολογία αποθεματικών (άρθρο 10 Ν.3513/2006)	0	(8.918)
Φόρος διανομής μερίσματος χρήσης 2005	0	(29.990)
Επίδραση του αναβαλλόμενου φόρου στα αποτελέσματα χρήσης	(66.125)	(21.693)
Φόρος	(70.731)	(95.652)

Πραγματικός φορολογικός συντελεστής	22,3%	33,0%
-------------------------------------	-------	-------

Στην Ελλάδα τα φορολογητέα αποτελέσματα θεωρούνται προσωρινά μέχρι οι φορολογικές αρχές να ελέγξουν τα βιβλία και στοιχεία των εταιρειών και τις αντίστοιχες φορολογικές δηλώσεις. Ως εκ τούτου οι εταιρείες παραμένουν ενδεχόμενα υπόχρεες σε πρόσθετους φόρους και ποινές που μπορεί να επιβληθούν μετά από έναν τέτοιο έλεγχο. Η Α.Τ.Ε. και οι θυγατρικές-συγγενείς της εταιρείας δεν έχουν ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές για τις ακόλουθες χρήσεις:

A.T.E.	2005 – 2007
ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.	2002 – 2007
A.T.E. LEASING A.E.	2005 – 2007
A.T.E. ΚΑΡΤΑ Α.Ε.	2006 - 2007
A.T.E. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ Α.Ε.Π.Ε.Υ.	2004 – 2007
A.T.E. ΑΕΔΑΚ	2005 – 2007
A.T.E. ΤΕΧΝΙΚΗ-ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ Α.Ε.	2001 – 2007
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΖΑΧΑΡΗΣ Α.Ε.	2001 – 2007
ΔΩΔΩΝΗ Α.Ε.	2004 – 2007
ΕΛΒΙΖ Α.Ε.	2002 – 2007
ΡΟΔΟΠΗ Α.Ε.	2001 – 2007
ΕΤΑΝΑΛ Α.Ε.	2003 - 2007
ATE RENT	2003 – 2007
ATE ADVERTISING	2000 – 2007
ATExcelixi	2007
ATEbank ROMANIA	2005 – 2007

Λόγω της μεθόδου βάσει της οποίας οι φορολογικές υποχρεώσεις οριστικοποιούνται στην Ελλάδα, ο Όμιλος παραμένει ενδεχόμενα υπόχρεος σε πρόσθετους φόρους και ποινές για τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις.

Ο Όμιλος έναντι της ενδεχόμενης υποχρέωσης, βάσει ιστορικών δεδομένων, από προηγούμενους φορολογικούς ελέγχους, έχει σχηματίσει σχετική πρόβλεψη για ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις.

16. ΒΑΣΙΚΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΜΕΝΑ ΚΕΡΔΗ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	1/1 - 31/12/2007	1/1 - 31/12/2006
Κέρδη μετά φόρων (σε χιλιάδες Ευρώ)	241.413	188.419
Σταθμισμένος μέσος όρος μετοχών	902.418.635	902.418.635
Βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη (εκφρασμένα σε Ευρώ ανά μετοχή)	0,27	0,21

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας το καθαρό κέρδος με το σταθμισμένο μέσο όρο των κοινών μετοχών που έχουν εκδοθεί μέσα στο έτος, εξαιρώντας το μέσο όρο κοινών μετοχών που έχουν αποκτηθεί από τον Όμιλο και διακρατούνται ως ίδιες μετοχές.

Τα βασικά και τα μειωμένα κέρδη ανά μετοχή παραμένουν τα ίδια καθόσον ο Όμιλος δεν έχει δυνητικώς εκδοθεισόμενες κοινές μετοχές.

17. ΤΑΜΕΙΟ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΣΤΗΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	31/12/2007	31/12/2006
Ταμείο	449.024	413.667
Διαθέσιμα στη Κεντρική Τράπεζα	754.461	533.002
Υποχρεωτικές καταθέσεις στη Κεντρική Τράπεζα	2.766	503
	1.206.251	947.172

18. ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	31/12/2007	31/12/2006
Καταθέσεις όψεως	87.078	123.849
Λοιπές τοποθετήσεις	628.022	1.192.691
	715.100	1.316.540

19. ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	31/12/2007	31/12/2006
Κρατικά Ομόλογα	2.086	581
Εταιρικά-Μη Εισηγμένα Ομόλογα	411.083	450.824
Εισηγμένες Μετοχές	126.440	127.730
	539.609	579.135

20. ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΜΕΣΑ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	2007			2006		
	Ονομαστική Αξία	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις	Ονομαστική Αξία	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις
Προθεσμιικές πράξεις συναλλάγματος						
Swaps	26.122	0	156	36.797	479	0
Options	1.364	32	0	0	0	0
Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίου						
Swaps	1.912.143	45.756	12.711	1.670.000	19.879	0
O.T.C. options επιτοκίου	0	0	0	840.000	0	49.592
	1.939.629	45.788	12.867	2.546.797	20.358	49.592

Η ονομαστική αξία ορισμένων παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων παρέχει τη βάση για σύγκριση με στοιχεία τα οποία αναγνωρίζονται στον ισολογισμό αλλά δεν υποδεικνύει απαραίτητα την αξία των μελλοντικών ταμιακών ροών ή την τρέχουσα εύλογη αξία των στοιχείων αυτών, και γι αυτό δεν επιδεικνύει τον πιστωτικό κίνδυνο αγοράς που διατρέχει. Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα δημιουργούν απαιτήσεις ή υποχρεώσεις σαν αποτέλεσμα των διακυμάνσεων των επιτοκίων ή των συναλλαγματικών τιμών ανάλογα με τους όρους τους. Η εύλογη αξία των παραγώγων μπορεί να διακυμανθεί σημαντικά διαχρονικά.

Ο Όμιλος δεν χρησιμοποιεί τη αντισταθμιστική λογιστική οπότε τα κέρδη και οι ζημιές που προκύπτουν από τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα αναγνωρίζονται στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα.

21. ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ ΣΕ ΠΕΛΑΤΕΣ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

21.1	31/12/2007	31/12/2006
Πιστωτικές Κάρτες	308.298	272.516
Προσωπικά-Καταναλωτικά	763.774	523.372
Στεγαστικά	5.081.998	4.032.921
Δάνεια σε ιδιώτες	6.154.070	4.828.809
Δάνεια στον Αγροτικό Τομέα	2.181.576	2.306.963
Επιχειρηματικά δάνεια	2.956.198	2.564.197
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	906.508	875.918
Δάνεια σε νομικά πρόσωπα	6.044.282	5.747.078
Καθαρή Επένδυση σε χρηματοδοτική μίσθωση	382.580	363.534
Δάνεια στο Δημόσιο Τομέα	5.183.108	3.975.934
	17.764.040	14.915.355
Μείον: πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις	(1.019.600)	(1.403.111)
	16.744.440	13.512.244

21.2 ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΓΙΑ ΕΠΙΣΦΑΛΕΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Κίνηση πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις	2007	2006
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	1.403.111	1.709.302
Από εξαγορά	0	2.969
Πρόβλεψη για απομείωση	78.102	64.000
Ανάκτηση επισφαλών απαιτήσεων	0	(1.330)
Δάνεια που διαγράφηκαν	(461.442)	(371.830)
Συναλλαγματικές διαφορές	(171)	0
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	1.019.600	1.403.111

Όλες οι διαγραφές των απαιτήσεων πραγματοποιούνται μετά από σχετική εισήγηση της Επιτροπής Διαγραφών και Αποσβέσεων και επικύρωσης από την Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού και Παθητικού (ALCO) και το Διοικητικό Συμβούλιο. Οι διαγραφείσες απαιτήσεις καταχωρούνται σε ειδικούς λογαριασμούς τάξεως για την παρακολούθηση των περαιτέρω νομικών ενεργειών και των τυχόν επανεισπράξεων.

22. ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	31/12/2007	31/12/2006
Ομόλογα		
Κρατικά Ομόλογα	340.741	326.132
Εταιρικά Ομόλογα	301.433	356.404
	642.174	682.536
Μετοχές		
Εισηγμένες	714.234	719.389
Μη Εισηγμένες	15.560	15.321
Equity fund	48.906	53.045
	778.700	787.755
Μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων	71.442	68.413
	1.492.316	1.538.704

Όλα τα χρεόγραφα διαθέσιμα για πώληση αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους, έκτος από τις μη εισηγμένες μετοχές ποσού Ευρώ 15.560 χιλιάδες (31/12/2006: 15.321 χιλιάδες) οι οποίες εμφανίζονται στο κόστος καθώς η εύλογη αξία τους δεν μπορεί να καθορισθεί.

Η κίνηση των διαθέσιμων προς πώληση χρεογράφων εμφανίζεται παρακάτω:

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	2007	2006
1 Ιανουαρίου	1.538.704	1.347.573
Προσθήκες	117.578	354.108
Μειώσεις	(203.891)	(250.901)
Απομείωση	(147)	0
Αποτελέσματα από την μεταβολή της εύλογης αξίας	40.072	87.924
31 Δεκεμβρίου	1.492.316	1.538.704

Η ανάλυση των προσθηκών και των μειώσεων έχει ως εξής:

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	Προσθήκες	Μειώσεις
Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου	66.267	52.302
Equity Fund	2.882	1.589
Εταιρικά Ομόλογα	2.575	21.340
Μετοχές εισηγμένες	31.516	114.017
Μετοχές μη εισηγμένες	0	285
Αμοιβαία Κεφάλαια	14.338	14.358
	117.578	203.891

23. ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ ΔΙΑΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ ΩΣ ΤΗ ΛΗΞΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	31/12/2007	31/12/2006
Κρατικά Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου	1.177.360	1.268.610
Εταιρικά-Εισηγμένα Ομόλογα	39.272	11.000
	1.216.632	1.279.610

Αφορούν κυρίως Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου, τα οποία ο Όμιλος κατέχει από την ημερομηνία έκδοσής τους και προτίθεται να τα κρατήσει έως τη λήξη τους. Η τρέχουσα αξία των ανωτέρω τίτλων την 31.12.2007 ανέρχεται σε Ευρώ 1.175.392 χιλ. (2006: Ευρώ 1.254.015).

24. ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Ο Όμιλος έχει τις ακόλουθες επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες:

	Χώρα	Ποσοστό Συμμετοχής	
		2007	2006
FIRST BUSINESS BANK A.E.	Ελλάδα	49,00%	49,00%
ΣΕΚΑΠ Α.Ε.	Ελλάδα	45,12%	45,12%
ΑΙΚ BANKA	Σερβία	20,83%	20,66%

25. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΑ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	Γήπεδα & Οικόπεδα	Κτίρια	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2006			
Αξία κτήσης	142.120	83.045	225.165
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(25.435)	(25.435)
Αναπόσβεστο Υπόλοιπο	142.120	57.610	199.730
2006			
Αναπόσβεστο υπόλοιπο αρχής	142.120	57.610	199.730
Αγορές	4.817	7.150	11.967
Πωλήσεις και Διαγραφές	(8.068)	(9.777)	(17.845)
Αποσβέσεις χρήσεως	0	(5.003)	(5.003)
Αποσβέσεις πωληθέντων	0	2.624	2.624
Αλλαγή κατηγορίας	(5.114)	(184)	(5.298)
Αναπόσβεστο Υπόλοιπο	133.755	52.420	186.175
31 Δεκεμβρίου 2006			
Αξία κτήσης	133.755	80.234	213.989
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(27.814)	(27.814)
Αναπόσβεστο υπόλοιπο	133.755	52.420	186.175
2007			
Αναπόσβεστο υπόλοιπο αρχής	133.755	52.420	186.175
Αγορές	1.584	2.431	4.015
Πωλήσεις και Διαγραφές	(7.363)	(6.287)	(13.650)
Αποσβέσεις χρήσεως	0	(4.541)	(4.541)
Αποσβέσεις πωληθέντων	0	2.724	2.724
Αλλαγή κατηγορίας	0	42	42
Αναπόσβεστο Υπόλοιπο	127.976	46.789	174.765
31 Δεκεμβρίου 2007			
Αξία κτήσης	127.976	76.420	204.396
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(29.631)	(29.631)
Αναπόσβεστο υπόλοιπο	127.976	46.789	174.765

Οι επενδύσεις σε ακίνητα αφορούν τα μη ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα, τα οποία κατέχονται με σκοπό είτε την αποκόμιση εσόδων μέσω μισθωμάτων ή για αύξηση της αξίας των κεφαλαίων.

Στο λογαριασμό επίσης περιλαμβάνονται τα ακίνητα που απέκτησε ο Όμιλος μέσω της διαδικασίας των πλειστηριασμών. Βάσει του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου ο Όμιλος οφείλει να τα εκποιήσει ή τουλάχιστον να κάνει προσπάθεια εκποίησής τους εντός 3 ετών από την ημερομηνία απόκτησής τους ωστόσο μπορεί να πάρει παράταση από την Τράπεζα της Ελλάδος.

Το αναπόσβεστο υπόλοιπο των ακινήτων αυτών κατά την 31 Δεκεμβρίου 2007 ανέρχεται σε Ευρώ 96.694 χιλιάδες (2006: Ευρώ 103.808 χιλιάδες).

26. ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	Γήπεδα & Οικόπεδα	Κτίρια	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Βελτιώσεις σε μισθωμένα ακίνητα τρίτων	Ακιν/σεις υπό κατασκευή	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2006						
Αξία κτήσης	187.453	247.994	277.921	15.919	13.847	743.134
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(72.492)	(213.179)	(7.032)	0	(292.703)
Αναπόσβεστο υπόλοιπο	187.453	175.502	64.742	8.887	13.847	450.431
2006						
Αναπόσβεστο υπόλοιπο αρχής	187.453	175.502	64.742	8.887	13.847	450.431
Αποκτήσεις από επιχειρηματικές εξαγορές (αξία κτήσης)	1.842	23.675	3.054	0	192	28.763
Αποκτήσεις από επιχειρηματικές εξαγορές (σωρευμένες αποσβέσεις)	0	(4.015)	(1.877)	0	0	(5.892)
Αγορές	1.603	4.279	27.881	3.097	9.151	46.011
Πωλήσεις	(436)	(1.183)	(7.164)	0	0	(8.783)
Αποσβέσεις χρήσεως	0	(9.373)	(13.036)	(2.682)	0	(25.091)
Απομείωση περιόδου (σωρευμένες αποσβέσεις)	0	1	722	0	0	723
Απομείωση αξίας κτήσης	0	(7)	(6.682)	0	0	(6.689)
Αποσβέσεις πωληθέντων	0	1.183	6.439	0	0	7.622
Αλλαγή κατηγορίας	5.114	2.197	0	282	(2.295)	5.298
Αναπόσβεστο υπόλοιπο	195.576	192.259	74.079	9.584	20.895	492.393
31 Δεκεμβρίου 2006						
Αξία κτήσης	195.576	276.955	295.010	19.016	20.895	807.452
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(84.696)	(220.931)	(9.432)	0	(315.059)
Αναπόσβεστο υπόλοιπο	195.576	192.259	74.079	9.584	20.895	492.393
2007						
Αναπόσβεστο υπόλοιπο αρχής	195.576	192.259	74.079	9.584	20.895	492.393
Συν/κές διαφορές (αξία κτήσης)	(332)	(10.075)	(21.648)	0	0	(32.055)
Συν/κές διαφορές (σωρευμένες αποσβέσεις)	0	7.013	17.045	0	0	24.058
Αγορές	1.175	9.698	29.366	3.137	15.684	59.060
Επιμερισμός υπεραξίας παγίων ATEbank ROMANIA	4.292	1.416	0	0	0	5.708
Πωλήσεις	(794)	(4.267)	(15.073)	0	0	(20.134)
Αποσβέσεις χρήσεως	0	(9.711)	(15.123)	(2.998)	0	(27.832)
Αποσβέσεις από επιμερισμό υπεραξίας ATEbank ROMANIA	0	(46)	0	0	0	(46)
Αποσβέσεις πωληθέντων	0	948	12.553	0	0	13.501
Αλλαγή κατηγορίας	0	1.675	0	1.657	(3.374)	(42)
Αναπόσβεστο υπόλοιπο	199.917	188.910	81.199	11.380	33.205	514.611
31 Δεκεμβρίου 2007						
Αξία κτήσης	199.917	275.402	287.655	23.810	33.205	819.989
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(86.492)	(206.456)	(12.430)	0	(305.378)
Αναπόσβεστο υπόλοιπο	199.917	188.910	81.199	11.380	33.205	514.611

27. ΑΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	Λογισμικό	Υπεραξία	Σύνολο
Έναρξη			
Αξία κτήσης	21.980	0	21.980
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις και Απομείωση	(16.774)	0	(16.774)
Αναπόσβεστη Αξία κτήσης 1/1/2006	5.206	0	5.206
Πλέον:			
Αγορές	4.966	0	4.966
Αποκτήσεις από επιχειρηματικές εξαγορές (αξία κτήσης)	302	28.904	29.206
Αποκτήσεις από επιχειρηματικές εξαγορές (σωρευμένες αποσβέσεις)	(47)	0	(47)
Μείον:			
Απόσβεση περιόδου	(3.921)	0	(3.921)
Αναπόσβεστη αξία κτήσης 31/12/2006	6.506	28.904	35.410
Πλέον:			
Αγορές	3.855	0	3.855
Προσαρμογές εύλογης αξίας (σημ. 40.1)	1.077	(4.682)	(3.605)
Αναβαλλόμενη φορολογία προσαρμογής εύλογης αξίας	0	749	749
Μείον:			
Απόσβεση περιόδου	(3.306)	0	(3.306)
Καθαρές Συναλλαγματικές Διαφορές	39	(574)	(535)
Αναπόσβεστη αξία κτήσης 31/12/2007	8.171	24.397	32.568
Αξία κτήσης	27.248	28.904	56.152
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις και Απομείωση	(20.742)	0	(20.742)
Αναπόσβεστη αξία κτήσης 31/12/2006	6.506	28.904	35.410
Αξία κτήσης	32.180	24.397	56.577
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις και Απομείωση	(24.009)	0	(24.009)
Αναπόσβεστη αξία κτήσης 31/12/2007	8.171	24.397	32.568

Η υπεραξία προέκυψε από την εξαγορά της ATEbank Romania και αφορά τη διαφορά μεταξύ του τιμήματος εξαγοράς και των περιουσιακών στοιχείων που ενσωματώθηκαν στον Όμιλο όπως αναλυτικά παρουσιάζονται στη Σημείωση 40.1.

28. ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΟΣ ΦΟΡΟΣ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

Αναγνωρισμένη αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση και υποχρέωση

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις προέρχονται από τα κάτωθι:

	31/12/2007	31/12/2006
Αναβαλλόμενη Φορολογική Απαίτηση		
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	181	1.631
Προβλέψεις απομείωσης αξίας δανείων και προκαταβολών σε πελάτες	284.040	294.118
Συνταξιοδοτικές και άλλες παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία	6.905	77.561
Προβλέψεις για ενδεχόμενες υποχρεώσεις	24.417	19.852
Απαιτήσεις από συμψηφισμό φορολογικών ζημιών	28.605	5.597
	344.148	398.759
Αναβαλλόμενη Φορολογική Υποχρέωση		
Αναπροσαρμογή ενσώματων παγίων	5.050	5.613
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	3.419	109
Λοιπές προσωρινές διαφορές	10.122	0
	18.591	5.722
Καθαρές Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	325.557	393.037

Κίνηση προσωρινών διαφορών χρήσης

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2007	Αναγνωρισμένο στα αποτελέσματα	Αναγνωρισμένο στα ίδια κεφάλαια	Επιμερισμός υπεραξίας	Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2007
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	1.631	(967)	(483)	0	181
Προβλέψεις απομείωσης δανείων και προκαταβολών σε πελάτες	294.118	(10.078)	0	0	284.040
Συνταξιοδοτικές και άλλες παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία	77.561	(70.656)	0	0	6.905
Λοιπά στοιχεία	0	(10.122)	0	0	(10.122)
Αναπροσαρμογή ενσώματων παγίων	(5.613)	1.642	0	(1.079)	(5.050)
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	(109)	(3.310)	0	0	(3.419)
Απαιτήσεις από συμψηφισμό φορολογικών ζημιών	5.597	23.008	0	0	28.605
Προβλέψεις για ενδεχόμενες υποχρεώσεις	19.852	4.565	0	0	24.417
Επίδραση συναλλαγματικών διαφορών	0	(207)	0	0	0
	393.037	(66.125)	(483)	(1.079)	325.557

29. ΛΟΙΠΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	31/12/2007	31/12/2006
Αποθέματα (29α)	170.510	187.177
Πελάτες (29β)	167.257	165.682
Δεδουλευμένοι τόκοι και προμήθειες (29γ)	111.766	74.101
Προπληρωθέντα έξοδα	2.982	1.480
Προκαταβολές φόρων και λοιπές απαιτήσεις από φόρους	23.124	28.956
Λοιπές απαιτήσεις έναντι του Δημοσίου	202.157	183.692
Επιταγές & γραμμάτια εισπρακτέα	67.523	80.298
Απαιτήσεις από Ταμείο Συντάξεων	79.275	72.017
Λοιπά	255.481	170.299
	1.080.075	963.702

Στα Λοιπά στοιχεία ενεργητικού περιλαμβάνεται προμέρισμα ποσού Ευρώ 45 εκατ. περίπου ή € 0,05 ανά μετοχή που καταβλήθηκε εντός του Δεκεμβρίου 2007 σύμφωνα με την από 21/11/2007 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου. Το ποσό του προμερίσματος εμφανίζεται ως απαίτηση από τους μετόχους καθ' όσον δεν έχει εγκριθεί ακόμη από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

29α. ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	31/12/2007	31/12/2006
Πρώτες Ύλες	5.118	3.292
Βοηθητικές Ύλες	1.408	1.059
Παραγωγή σε Εξέλιξη	3.475	26.791
Υλικά συσκευασίας	1.098	1.055
Αναλώσιμα	7.586	7.457
Ανταλλακτικά	7.038	7.042
Λοιπά αποθέματα	291	457
Έτοιμα Προϊόντα	144.496	140.024
	170.510	187.177

Τα αποθέματα αφορούν κυρίως έτοιμα προϊόντα που έχει στην κατοχή της η Ελληνική Βιομηχανία Ζάχαρης.

29β. ΠΕΛΑΤΕΣ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	31/12/2007	31/12/2006
Απαιτήσεις κατά ασφαλισμένων	50.769	43.671
Απαιτήσεις κατά αντασφαλιστών	26.221	18.105
Μείον: Πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων κατά ασφαλισμένων / αντασφαλιστών	(5.535)	(5.920)
Απαιτήσεις κατά ασφαλισμένων / πελατών	71.455	55.856
Απαιτήσεις κατά πελατών	127.079	140.916
Μείον: Πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων κατά πελατών	(31.277)	(31.090)
Απαιτήσεις κατά πελατών	95.802	109.826
	167.257	165.682

29γ. ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΟΙ ΤΟΚΟΙ & ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	31/12/2007	31/12/2006
Δεδ/νοι τόκοι Δημοσίου	6.031	7.101
Δεδ/νοι τόκοι τίτλων ιδιωτικού τομέα	2.464	3.932
Δεδ/νοι τόκοι χορηγήσεων	101.505	59.242
Δεδ/νοι τόκοι τοποθετήσεων διατραπεζικής	764	1.782
Προμήθειες Δημόσιου τομέα	587	1.584
Λοιπά	415	460
	111.766	74.101

30. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	31/12/2007	31/12/2006
Καταθέσεις όψεως	3.653	7.794
Καταθέσεις προθεσμίας	816.456	94.006
Υποχρεώσεις προς την Κεντρική Τράπεζα	1.337	1.198
Άλλες δανειακές υποχρεώσεις	29.099	48.030
	850.545	151.028

31. ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΠΕΛΑΤΩΝ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	31/12/2007	31/12/2006
Καταθέσεις ιδιωτών		
Τρεχούμενοι	201.866	165.326
Ταμειντηρίου	11.736.435	11.565.124
Προθεσμίας	5.962.535	4.493.855
	17.900.836	16.224.305
Καταθέσεις επιχειρήσεων και ελευθέρων επαγγελματιών		
Όψεως	847.624	736.253
Προθεσμίας	158.227	98.589
	1.005.851	834.842
Καταθέσεις Δημοσίου και επιχειρήσεων του Δημοσίου		
Όψεως	1.521.237	917.666
Προθεσμίας	202.115	112.483
	1.723.352	1.030.149
	20.630.039	18.089.296

Οι καταθέσεις προθεσμίας περιλαμβάνουν καταθέσεις υπό τη μορφή *repós* που κατά την 31 Δεκεμβρίου 2007 ανερχόταν σε Ευρώ 65.230 χιλιάδες (2006: Ευρώ 102.246 χιλιάδες). Το μεγαλύτερο μέρος των συμβολαίων *repós* λήγουν εντός ενός μήνα από την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού και το συνολικό έξοδο από τόκους για την χρήση 2007 ήταν Ευρώ 3.869 χιλιάδες (2006: Ευρώ 4.578 χιλιάδες).

32. ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΓΙΑ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

(α) Προγράμματα καθορισμένων εισφορών

- Ταμείο Κύριας Σύνταξης

Σύμφωνα με τον Νόμο 3522/22.12.2006, από 1^{ης} Ιανουαρίου 2007, ο κλάδος σύνταξης του Ταμείου Συντάξεων και Πρόνοιας της ΑΤΕbank εντάχθηκε στο Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Μισθωτών (ΙΚΑ – ΕΤΑΜ).

Τα ποσοστά των ασφαλιστικών εισφορών εργοδότη και ασφαλισμένου μειώνονται στα αντίστοιχα ισχύοντα στο ΙΚΑ – ΕΤΑΜ, για μεν τους εργαζομένους άμεσα από 01.01.2007, για δε τον εργοδότη (ΑΤΕbank) σταδιακά και ισόποσα μέσα σε χρονικό διάστημα 5 ετών αρχής γενομένης από 01.01.2007.

Πέρα των παραπάνω τακτικών ασφαλιστικών εισφορών, η Τράπεζα θα συνεχίσει να καταβάλλει ετησίως, ως έκτακτη εισφορά στο ΙΚΑ – ΕΤΑΜ, το ποσό των Ευρώ 28 εκατομμυρίων για δεκαπέντε χρόνια.

- Ταμείο υγείας

Το ταμείο υγείας της Τράπεζας, «ΤΥΠΑΤΕ», προβλέπει καθορισμένες εργοδοτικές εισφορές που ανέρχονται σε 6,25% του μισθού του εργαζομένου. Οι εισφορές των εργαζομένων ανέρχονται σε 2% του μισθού τους.

(β) Προγράμματα καθορισμένων παροχών

- Πρόωρη συνταξιοδότηση

Βάσει σχετικής συμφωνίας, οι εργαζόμενοι της Τράπεζας, σε συγκεκριμένες περιπτώσεις δικαιούνται πρόωρης συνταξιοδότησης σε σχέση με αυτά που προβλέπονταν από το κύριο και επικουρικό συνταξιοδοτικό πρόγραμμα της Τράπεζας. Σε περίπτωση που ένας εργαζόμενος αποφάσισε να συνταξιοδοτηθεί, η Τράπεζα ήταν υποχρεωμένη να πληρώσει το σύνολο των εισφορών (εργοδότη και εργαζομένου) στο ΕΛΕΜ, σαν ο εργαζόμενος να συνέχιζε να εργάζεται καθώς επίσης και τη μηνιαία σύνταξη που καταβάλλεται σε αυτόν. Η υποχρέωση για επιπλέον εισφορές υφίστατο μέχρι ο εργαζόμενος να φτάσει το εξηκοστό πέμπτο έτος της ηλικίας του, οπότε και το ΕΛΕΜ εβαρύνετο πλέον για την καταβολή της σύνταξης. Αυτό το πρόγραμμα καθορισμένων παροχών ήταν μη χρηματοδοτούμενο.

Από 1^{ης} Ιανουαρίου 2007 οι ασφαλισμένοι και συνταξιούχοι του Ειδικού Λογαριασμού Επικούρησης Μελών προσωπικού της ΑΤΕbank (ΕΛΕΜ) υπάγονται υποχρεωτικά στο Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων (ΕΤΑΤ). Η οικονομική επιβάρυνση του ΕΤΑΤ και του ΕΤΕΑΜ από την ένταξη σε αυτά των ασφαλισμένων και συνταξιούχων της ΑΤΕbank καλύπτεται, πέραν των προβλεπόμενων εισφορών, από την καταβολή από την ΑΤΕbank ποσού Ευρώ 280 εκατ., για το οποίο η Τράπεζα είχε ήδη σχηματίσει ανάλογη πρόβλεψη βάσει αναλογιστικής μελέτης που είχε εκπονηθεί για το σκοπό αυτό. Πέραν του ανωτέρω ποσού, η Τράπεζα θα καταβάλλει ως έκτακτη εισφορά ποσό Ευρώ 10 εκατ. ετησίως για δέκα χρόνια.

Η εισφορά της Τράπεζας μειώνεται σταδιακά και ισόποσα από 9% σε 7,5% εντός τριών ετών αρχής γενομένης από 01.01.2007.

- Εφάπαξ ποσό κατά τη συνταξιοδότηση

Η Τράπεζα επίσης υποστηρίζει ένα χρηματοδοτούμενο πρόγραμμα που προβλέπει την πληρωμή ενός εφάπαξ ποσού σε εργαζομένους που συνταξιοδοτούνται. Το ποσό αποτελεί συνάρτηση του χρόνου υπηρεσίας του εργαζομένου στην Τράπεζα και του μισθού του κατά την ημερομηνία συνταξιοδότησης.

- Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία (Ν. 2112/20)

Η πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία, όπως η αποζημίωση αυτή καθορίζεται από τις διατάξεις του Ν. 2112/20, αφορά τις θυγατρικές εταιρείες και υπολογίζεται αναλογιστικά βάσει της μεθόδου της προβλεπόμενης πιστωτικής μονάδας (projected unit credit method).

Τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν και εφόσον το σωρευμένο υπόλοιπο αυτών υπερβαίνει το 10% του μεγαλύτερου μεταξύ της παρούσας αξίας της υποχρέωσης και της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος, αποσβένονται στα αποτελέσματα σύμφωνα με τη μέση υπολειπόμενη εργασιακή ζωή των υπαλλήλων. Σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση τα αναλογιστικά κέρδη δεν αναγνωρίζονται.

Τα ποσά που παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις σε σχέση με τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών έχουν ως ακολούθως:

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	31/12/2007	31/12/2006
Παρούσα αξία μη χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	35.061	314.302
Παρούσα αξία χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	42.915	40.315
Εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων προγράμματος	(20.791)	(17.985)
Αναλογιστικά κέρδη / (ζημιές) μη αναγνωρισθέντα	(2.316)	(2.053)
Αναγνωρισμένη υποχρέωση για προγράμματα καθορισμένων παροχών	54.869	334.579

Κίνηση καθαρής υποχρέωσης για προγράμματα καθορισμένων παροχών

Καθαρή υποχρέωση για προγράμματα καθορισμένων παροχών κατά την 1 Ιανουαρίου	334.579	333.992
Έξοδο που αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα	6.038	37.953
Καταβολή εισφοράς στο ETAT	(280.000)	0
Εισφορές που εισπράχθηκαν	(5.748)	(37.366)
Καθαρή υποχρέωση για προγράμματα καθορισμένων παροχών κατά την 31 Δεκεμβρίου	54.869	334.579

Έξοδο που αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα	31/12/2007	31/12/2006
Κόστος υπηρεσίας	4.888	36.553
Τόκοι-έξοδα	2.931	2.501
Εκτιμώμενη απόδοση περιουσιακών στοιχείων προγράμματος	(815)	(561)
Αναλογιστικά κέρδη / (ζημιές)	(966)	(540)
	6.038	37.953

Οι βασικές παραδοχές / υποθέσεις για τον υπολογισμό της υποχρέωσης των χρηματοδοτούμενων και μη προγραμμάτων έχουν ως εξής:

	2007		2006	
	Μη χρηματοδοτούμενες	Χρηματοδοτούμενες	Μη χρηματοδοτούμενες	Χρηματοδοτούμενες
ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ				
Επιτόκιο προεξόφλησης	5,00%	4,80%	4,00%	4,00%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	4,52%	4,52%	4,22%	4,22%
Μελλοντικές αυξήσεις συντάξεων	—	—	—	—
Αναμενόμενη απόδοση περιουσιακών στοιχείων προγράμματος	5,00%	4,80%	4,00%	4,00%

33. ΆΛΛΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	31/12/2007	31/12/2006
Έξοδα πληρωτέα και έσοδα επομένων χρήσεων	126.418	134.234
Πιστωτές και προμηθευτές	75.507	70.819
Οφειλόμενες αμοιβές και έξοδα προσωπικού	2.051	2.818
Υποχρεώσεις από φόρους και τέλη (εκτός φόρου εισοδήματος)	33.520	34.003
Φόρος εισοδήματος πληρωτέος	2.346	22.107
Οφειλές προς το Δημόσιο και επιχειρήσεις του Δημοσίου	48.257	37.471
Λοιπές υποχρεώσεις	114.018	110.604
	402.117	412.056

34. ΔΑΝΕΙΑ ΜΕΙΩΜΕΝΗΣ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	31/12/2007	31/12/2006
Δάνειο μειωμένης εξασφάλισης λήξεως 2012	0	199.797
Δάνειο μειωμένης εξασφάλισης λήξεως 2014	195.141	195.176
	195.141	394.973

Τα δάνεια μειωμένης εξασφάλισης αφορούν το τίμημα που εισπράχθηκε από την έκδοση ομολόγων μειωμένης εξασφάλισης, κυμαινόμενου επιτοκίου από την θυγατρική της Τράπεζας ABG FINANCE INTERNATIONAL PLC τα οποία είναι εγγυημένα από την Τράπεζα. Τα εισπραχθέντα ποσά χορηγήθηκαν στην Τράπεζα με ακριβώς τους ίδιους όρους των ομολόγων που εκδόθηκαν.

Το πρώτο ομόλογο εκδόθηκε στις 23 Δεκεμβρίου 2002 και αφορούσε πόσο Ευρώ 200 εκατομμύρια και λήξη το 2012. Η Τράπεζα ανακάλεσε το συγκεκριμένο δάνειο το Δεκέμβριο του 2007 όπως είχε δικαίωμα.

Το δεύτερο ομόλογο εκδόθηκε στις 18 Αυγούστου 2004 και αφορούσε ποσό Ευρώ 200 εκατομμύρια και λήξη το 2014. Φέρει επιτόκιο Euribor συν περιθώριο 0,75% και αποπληρώνεται τριμηνιαία. Η Τράπεζα έχει δικαίωμα ανακλήσεώς του μετά τις 19 Αυγούστου 2009, ενώ το επιτόκιο θα αυξηθεί από 0,75% σε 2,05% εφόσον το δάνειο δεν ανακληθεί.

Τα δάνεια μειωμένης εξασφάλισης εμφανίζονται στην αποσβέσιμη αξία τους. Το κόστος έκδοσης αποσβένεται ως έξοδο από τόκους χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου και ως περίοδος απόσβεσης νοείται η περίοδος από την έκδοση μέχρι την ημερομηνία ανάκλησης.

35. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΝΟΛΟ		ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΕΤΑΙΡΙΑΣ		ΑΝ/ΓΙΑ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΩΝ	
	31/12/2007	31/12/2006	31/12/2007	31/12/2006	31/12/2007	31/12/2006
Κλάδου Ζωής						
Ασφαλειών ζωής	322.471	323.938	322.471	323.938	0	0
Ασφαλιστικές προβλέψεις μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών ασφαλίσεων ζωής	10.417	9.801	10.417	9.801	0	0
Προβλέψεις για συμμετοχή στα κέρδη	23.729	25.774	23.729	25.774	0	0
Απόθεμα εκκρεμών ζημιών ασφαλίσεων ζωής	10.732	8.480	9.539	7.762	1.193	718
Απόθεμα εκκρεμών ζημιών πραγματοποιηθέντων και μη δηλωθέντων (IBNR)	2.740	2.444	2.740	2.444	0	0
Σύνολο αποθεμάτων ζωής	370.089	370.437	368.896	369.719	1.193	718
Κλάδου Γενικών Ασφαλίσεων						
Ασφαλιστικές προβλέψεις μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών γενικών ασφαλίσεων	51.415	43.750	41.371	36.843	10.044	6.907
Απόθεμα εκκρεμών ζημιών γενικών ασφαλίσεων	160.074	149.437	143.464	132.615	16.610	16.822
Σύνολο αποθεμάτων γενικών ασφαλίσεων	211.489	193.187	184.835	169.458	26.654	23.729
Αποθέματα για ασφάλειες ζωής όπου ο κίνδυνος ανήκει στους ασφαλισμένους (Unit Linked)	25.129	23.286	25.129	23.286	0	0
	606.707	586.910	578.860	562.463	27.847	24.447

36. ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Το μετοχικό κεφάλαιο του Ομίλου κατά την 31 Δεκεμβρίου 2007 ανέρχεται σε Ευρώ 651.919.999,68 και διαιρείται σε 905.444.444 μετοχές ονομαστικής αξίας Ευρώ 0,72 εκάστη εξ ολοκλήρου καταβλημένο.

Εντός της κλειόμενης χρήσης δεν υπήρξε καμία κίνηση στο μετοχικό κεφάλαιο του Ομίλου.

37. ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

	31/12/2007	31/12/2006
Τακτικό αποθεματικό	35.453	27.659
Αφορολόγητα αποθεματικά	66.895	65.676
Φορολογηθέντα αποθεματικά	13.512	91.245
Αποθεματικό χρεογράφων διαθέσιμων προς πώληση	165.594	190.499
Λοιπά αποθεματικά	7.031	7.155
Συναλλαγματικές διαφορές από μετατροπή στοιχείων αλλοδαπών οικονομικών μονάδων	(4.934)	2.379
	283.551	384.613

Τακτικό αποθεματικό: Σύμφωνα με το Ελληνικό εταιρικό δίκαιο οι εταιρείες υποχρεούνται να παρακρατούν το 5% των καθαρών ετησίων μετά φόρων κερδών τους για το σχηματισμό τακτικού αποθεματικού, έως ότου το υπόλοιπο του τακτικού αποθεματικού ισούται ή φθάσει τουλάχιστον το 1/3 του μετοχικού κεφαλαίου. Το αποθεματικό αυτό δεν είναι διαθέσιμο για διανομή αλλά μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να εξαλείψει ζημιές.

Αφορολόγητα Αποθεματικά: Βάσει ειδικών διατάξεων Ελληνικών φορολογικών νόμων, συγκεκριμένα κονδύλια κερδών και εσόδων δεν φορολογούνται εφόσον δεν διανεμηθούν και καταχωρηθούν σε συγκεκριμένο λογαριασμό αποθεματικού. Στην περίπτωση που αυτά τα αποθεματικά διανεμηθούν ή κεφαλαιοποιηθούν θα φορολογηθούν με τον ισχύοντα φορολογικό συντελεστή την ημερομηνία εκείνη.

Φορολογηθέντα αποθεματικά: τα αποθεματικά αυτά προέρχονται από κέρδη που έχουν ήδη φορολογηθεί και δεν έχουν διανεμηθεί. Μπορούν να διανεμηθούν χωρίς επιπλέον φορολογική επιβάρυνση. Τα φορολογηθέντα αποθεματικά μεταφέρθηκαν στα κέρδη εις νέο.

Αποθεματικό χρεογράφων διαθέσιμων προς πώληση: Στο αποθεματικό αυτό καταχωρείται αποκλειστικά η διαφορά αποτίμησης των χρεογράφων που άνηκαν στην κατηγορία αυτή. Το αποθεματικό αυτό μεταφέρεται στα αποτελέσματα χρήσεως κατά την πώληση των χρεογράφων για τα οποία αναφέρεται.

38. ΜΕΡΙΣΜΑ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας αποφάσισε και θα προτείνει στη Γενική Συνέλευση των μετόχων της ATEbank τη διανομή μερίσματος ποσού € 0,10 ανά μετοχή για τη χρήση 2007, στο οποίο συμπεριλαμβάνεται το προμέρισμα ύψους € 0,05 ανά μετοχή που καταβλήθηκε εντός του Δεκεμβρίου 2007 σύμφωνα με την από 21/11/2007 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, έναντι € 0,09 για τη χρήση 2006.

39. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ

(α) Δικαστικές υποθέσεις

Ο Όμιλος έχει διάφορες δικαστικές υποθέσεις οι οποίες έχουν προκύψει στα πλαίσια της δραστηριότητάς του. Σύμφωνα με τη γνώμη της Διοίκησης και τη σύμφωνη γνώμη της Νομικής Υπηρεσίας, η οριστικοποίηση των δικαστικών υποθέσεων που εκκρεμούν δεν αναμένεται να επιφέρουν ουσιώδη αρνητική μεταβολή στη χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου.

(β) Εγγυητικές επιστολές / ενέγγυες πιστώσεις

Τα ποσά εκτός ισολογισμού που εκφράζουν τη δέσμευση της Τράπεζας να παράσχει πίστωση στους πελάτες της αναλύονται ως εξής (ποσά σε χιλιάδες Ευρώ):

	31/12/2007	31/12/2006
Εγγυητικές Επιστολές	415.727	435.152
Ενέγγυες Πιστώσεις	1.519	4.657
	417.246	439.809

(γ) Δεσμευμένα περιουσιακά στοιχεία

Περιουσιακά στοιχεία έχουν δεσμευτεί στην Τράπεζα της Ελλάδος ως εγγύηση καταθέσεων Repos πελατείας. Η ονομαστική τους αξία ανέρχεται σε ποσό Ευρώ 900.000 χιλιάδες κατά την 31 Δεκεμβρίου 2007 (2006: Ευρώ 500.000 χιλιάδες).

40. ΕΞΑΓΟΡΕΣ ΘΥΓΑΤΡΙΚΩΝ

40.1 ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

α) ATEbank Romania

Ο Όμιλος εντός του 2006 απέκτησε το 69,01% των μετοχών της Ρουμάνικης Τράπεζας MINDBANK S.A. η οποία ήδη έχει μετονομασθεί σε ATEbank Romania έναντι συνολικού ποσού Ευρώ 48,7 εκατ. περίπου. Εντός του 2007 αποκτήθηκε επιπλέον 18,20% των μετοχών έναντι συνολικού κόστους Ευρώ 22,8 εκατ. περίπου. Συνολικά ο Όμιλος κατά την 31 Δεκεμβρίου 2007 κατέχει το 87,21% της ATEbank Romania.

Εντός της κλειόμενης χρήσης ολοκληρώθηκε επίσης η αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων σε εύλογες τιμές της ATEbank Romania και οριστικοποιήθηκε το ύψος της υπεραξίας που εμφανίζεται στα άυλα περιουσιακά στοιχεία (Σημείωση 27).

Τα αναγνωρίσιμα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που αποκτήθηκαν κατά την ημερομηνία εξαγοράς έχουν ως εξής:

	Λογιστική Αξία	Προσαρμογές εύλογης αξίας	Εύλογη Αξία
Ταμειακά Διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	15.868	0	15.868
Απαιτήσεις κατά άλλων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	11.612	0	11.612
Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες	33.317	0	33.317
Χρεόγραφα διαθεσίμων προς πώληση επενδύσεων	129	0	129
Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία	21.982	5.823	27.805
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	289	1.099	1.388
Φορολογικές απαιτήσεις / (υποχρεώσεις)	0	(1.107)	(1.107)
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	387	0	387
Υποχρεώσεις προς άλλα πιστωτικά ιδρύματα	(2.052)	0	(2.052)
Καταθέσεις πελατών	(40.249)	0	(40.249)
Άλλες δανειακές υποχρεώσεις	(9.580)	0	(9.580)
Φορολογικές υποχρεώσεις	(1.664)	0	(1.664)
Άλλες υποχρεώσεις	(555)	0	(555)
Εύλογη αξία αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν	29.484	5.814	35.298
Μείον: Δικαιώματα μειοψηφίας			(10.724)
Εύλογη αξία αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν και ανήκουν στους μετόχους μητρικής			24.574

Εκροή / (Εισροή) Εξαγοράς

Κόστος εξαγοράς σε ταμειακά ισοδύναμα	48.701
Αποκτηθέντα ταμειακά ισοδύναμα	(15.868)
Καθαρή Εκροή	32.833

Η οριστική εύλογη αξία των ανωτέρω αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων προέκυψε από τα μοντέλα προεξόφλησης ταμειακών ροών. Η μη κατανεμηθείσα διαφορά αναγνωρίστηκε ως υπεραξία στο ενεργητικό και θα ελέγχεται σε κάθε χρήση για ύπαρξη απομείωσης.

Ειδικότερα η υπεραξία από την εξαγορά της ATEbank Romania αναλύεται ως εξής:

Αξία που καταβλήθηκε για την απόκτηση των μετοχών (69,01%)	43.987
Άμεσα κόστη εξαγοράς	4.714
Συνολικό κόστος εξαγοράς	48.701
Εύλογη αξία καθαρών αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν	24.574
Συναλλαγματικές διαφορές	(177)
Υπεραξία (Σημείωση 27)	24.397

β) ATExcelixi

Το εκπαιδευτικό κέντρο της Τράπεζας μετατράπηκε σε ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία ATExcelixi. Η έμμεση συμμετοχή του Ομίλου, συνολικού κόστους 300 χιλ. Ευρώ, ανέρχεται σε 99,20%.

40.2 ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Στις 26/10/2006 ολοκληρώθηκε η εξαγορά του 20% των κοινών μετά ψήφου μετοχών και του 24,99% των προνομιούχων μετοχών της Σερβικής Τράπεζας AIK BANKA, με τιμή αγοράς κάθε κοινής μετοχής 2,85 φορές την ελεγμένη καθαρή θέση (Book Value) της Τράπεζας με 30/06/2006 και συνολικό τίμημα αγοράς 94,9 εκατ. Ευρώ. Ειδικότερα, η AIK BANKA έχει μερίδιο αγοράς περί το 3% μεταξύ 39 Τραπεζών στη Σερβία, είναι δεύτερη σε κερδοφορία, διαθέτει ισχυρό δείκτη φερεγγυότητας και παρουσιάζει την καλύτερη απόδοση επί του ενεργητικού.

Η Γενική Συνέλευση της AIK BANKA στις 26/04/2007 αποφάσισε την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της με την έκδοση 1.327.860 νέων κοινών μετοχών, ονομαστικής αξίας 1.700 δηναρίων και με τιμή διάθεσης 6.100 δηνάρια.

Η Τράπεζα, μετά την άσκηση του δικαιώματός της στην ως άνω αύξηση, απέκτησε 274.325 νέες κοινές μετοχές συνολικού κόστους 20,5 εκατ. Ευρώ και αύξησε το ποσοστό συμμετοχής της επί των κοινών μετοχών της AIK BANKA κατά 0,12%. Μετά την απόκτηση από την Τράπεζα επιπλέον 13.727 κοινών μετοχών (συνολικού κόστους 1,1 εκατ. Ευρώ) από τις αδιάθετες μετοχές της ως άνω αύξησης το ποσοστό συμμετοχής της αυξήθηκε κατά 0,20%. Στις 31/12/2007 το συνολικό ποσοστό συμμετοχής της Τράπεζας επί των κοινών και προνομιούχων μετοχών της AIK BANKA ανέρχεται σε 20,83%.

Όπως αναλυτικά αναφέρεται για την περίπτωση της εξαγοράς της ATEbank Romania, εντός της χρήσεως ολοκληρώθηκε και για την AIK BANKA η αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων σε εύλογες τιμές και οριστικοποιήθηκε το ύψος της υπεραξίας που περιλαμβάνεται στο λογαριασμό «Συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις».

Η προκύψασα υπεραξία από την εξαγορά της AIK BANKA αναλύεται ως εξής:

Αξία που καταβλήθηκε για την απόκτηση του 20,66% των μετοχών	93.009
Άμεσα κόστη εξαγοράς	1.947
Συνολικό κόστος εξαγοράς	94.956
Εύλογη αξία καθαρών αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν και ανήκουν στους μετόχους της ATEbank	34.750
Προσαρμογή εύλογης αξίας	4.872
Αναβαλλόμενος φόρος που αναλογεί	(1.218)
	38.404
Υπεραξία	56.552

41. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Ο Όμιλος ελέγχεται κατά κύριο λόγο από το Ελληνικό Δημόσιο το οποίο κατέχει το 77,3% του μετοχικού κεφαλαίου αυτού. Το υπόλοιπο ποσοστό του μετοχικού κεφαλαίου είναι ευρέως διατεθειμένο στο επενδυτικό κοινό.

Τα συνδεδεμένα μέρη περιλαμβάνουν: α) Μέλη Δ.Σ. και Διοίκησης του Ομίλου, β) Πλησιέστερα μέλη και οικονομικά εξαρτώμενα μέλη (σύζυγοι, τέκνα κ.α.) των μελών του Δ.Σ. και Διοίκησης, γ) Συγγενείς εταιρίες του Ομίλου.

Τα υπόλοιπα των συναλλαγών του Ομίλου με τα συνδεδεμένα μέρη έχουν ως εξής:

α) με τα μέλη Δ.Σ. και Διοίκησης του Ομίλου καθώς και με τα πλησιέστερα και οικονομικά εξαρτώμενα μέλη των μελών του Δ.Σ. και της Διοίκησης

	31/12/2007	31/12/2006
Υπόλοιπα δανείων	2.646	2.117
Υπόλοιπα καταθέσεων	8.946	7.908
Αμοιβές μελών Διοίκησης	31/12/2007	31/12/2006
Μισθοί	(2.649)	(2.630)
Λοιπές αμοιβές	(395)	(337)

β) με τις συγγενείς εταιρείες του Ομίλου

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	31/12/2007	31/12/2006
Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες	137.375	141.624
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	137.375	141.624

ΠΑΘΗΤΙΚΟ		
Καταθέσεις πελατών	(75)	(42)
Σύνολο υποχρεώσεων	(75)	(42)

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	31/12/2007	31/12/2006
Έσοδα		
Τόκοι και συναφή έσοδα	5.923	5.542
Άλλα λειτουργικά έσοδα	64	65
Σύνολο εσόδων	5.987	5.607
Έξοδα		
Έξοδα από αμοιβές και προμήθειες	(24)	(11)
Σύνολο εξόδων	(24)	(11)

Πέραν των ανωτέρω συναλλαγών ο Όμιλος διενεργεί συναλλαγές με μεγάλο αριθμό εταιρειών υπό κρατικό έλεγχο στα πλαίσια της επιχειρηματικής της δραστηριότητας (χορήγηση δανείων, καταθέσεις, λοιπές διεκπεραιωτικές εργασίες, όπως πληρωμή μισθοδοσίας, πληρωμή επιδοτήσεων σε αγρότες κλπ).

42. ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Η Τράπεζα πούλησε στις 04/02/2008 το ποσοστό συμμετοχής της (75%) στην εταιρεία ETANAL A.E. έναντι € 360 χιλ.

Επίσης η Τράπεζα έχει ξεκινήσει τις διαδικασίες πώλησης του πακέτου μετοχών, που κατέχει στην εταιρεία ΡΟΔΟΠΗ Α.Ε.

Η Γενική Συνέλευση των μετόχων της θυγατρικής τράπεζας ATEbank Romania, στις 22.02.2008 αποφάσισε την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της με παραίτηση των παλαιών μετόχων. Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου θα καλυφθεί εξ' ολοκλήρου από το International Finance Corporation που αποτελεί τον επενδυτικό βραχίονα της Παγκόσμιας Τράπεζας. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας, το ποσοστό συμμετοχής της ATEbank στην ως άνω εταιρεία θα διαμορφωθεί στο 74,13% (από 87,21%).

Δεν υπάρχουν άλλα σημαντικά γεγονότα που συνέβησαν μεταγενέστερα της ημερομηνίας συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων για τα οποία απαιτείται να πραγματοποιηθεί σχετική αναφορά.